

Poznań 2-2003

PORADNIK
Bibliograficzno-
Metodyczny

Wojewódzka Biblioteka Publiczna
i Centrum Animacji Kultury

Kwartalnik

Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury
w Poznaniu

PORADNIK
BIBLIOGRAFICZNO-METODYCZNY

Kwartalnik

Poznań 2003

Przewodniczący Zespołu Redakcyjnego

Iwona Smarsz

Redaguje zespół:

Urszula Bzdawka

Beata Nowak

Maria Beba

ISSN 0238-9142

Materiał szkoleniowy

Powielono w Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu

A-5 350 egz.

SPIS TREŚCI

	str.
I. KALENDARZ ROCZNIC, OBCHODÓW I WYDARZEŃ (Oprac. Urszula Bzdawka)	5
II. ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE	
Tomasz Mizerkiewicz – Krytyka literacka w Polsce po 1989 roku	13
Justyna Stollmann-Prędka – Źródła informacji na temat integracji Polski z Unią Europejską. Możliwości tworzenia baz informa- cji europejskiej w bibliotekach publicznych	21
Andrzej Dudziak – Z pomocą niepełnosprawnym – Europejski Rok Osób Niepełnosprawnych 2003 (część 2)	43
Bibliografie osobowe: George Orwell	57
Jan Józef Szczepański	59
III. MATERIAŁY METODYCZNE	
Zdzisława Barankiewicz, Bartosz Mosiński, Kazimierz Woluch – Ojcowie Wspólnej Europy	62
IV. MATERIAŁY REGIONALNE	
A. Przegląd nowości regionalnych	68
B. Imprezy kulturalne w bibliotekach publicznych woj. wielkopolskiego.....	74
C. Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury na łamach prasy	99
V. KRONIKA	107

I. KALENDARZ ROCZNIC, OBCHODÓW I WYDARZEŃ

Poniższy kalendarz, to wybrane daty rocznic, obchodów i wydarzeń na II kwartał 2003 roku. Szerszy zestaw dat na II kwartał znajduje się w „Poradnikach Bibliograficzno-Metodycznych” z lat ubiegłych.

K w i e c i e ń

(130)	1 IV	1873	– Ur. Siergiej Rachmaninow, kompozytor i pianista rosyjski (zm. 28 III 1943)
(135)	1 IV	1868	– Ur. Edmund Rostand, poeta i dramaturg francuski (zm. 2 XII 1918)
	2 IV		– Międzynarodowy Dzień Książki dla Dzieci (obchodzony od 1967 roku w rocznicę urodzin Christiana Andersena)
(75)	2 IV	1928	– Ur. Serge Gainsburg, francuski poeta, malarz, pianista, piosenkarz (zm. 2 III 1991)
(30)	4 IV	1973	– Zm. Tadeusz Krąszewski, powieściopisarz i dziennikarz związany z Wielkopolską (ur. 12 I 1903)
(35)	4 IV	1968	– Zm. Martin Luther King, przywódca Murzynów amerykańskich w walce o równouprawnienie, laureat pokojowej nagrody Nobla (ur. 15 I 1929)
(95)	5 IV	1908	– Ur. Herbert von Karajan, niemiecki dyrygent, kierował orkiestrami filharmonii berlińskiej i wiedeńskiej (zm. 16 VII 1989)
(475)	6 IV	1528	– Zm. Albrecht Dürer, niemiecki malarz i grafik (ur. 21 V 1471)
	7 IV		– Światowy Dzień Zdrowia
(30)	8 IV	1973	– Zm. Pablo Picasso, malarz hiszpański, rzeźbiarz i działacz społeczny (ur. 25 X 1881)
(85)	8 IV	1918	– Zm. Lucjan Rydel, poeta, dramaturg (ur. 17 V 1870)

	8 IV		-- Międzynarodowy Dzień Romów, obchodzony od 1971 r. z inicjatywy Światowej Rady Romów
(35)	9 IV	1968	-- Uchwalenie „Ustawy o bibliotekach”
(105)	9 IV	1898	-- Zm. Stephane Mallarme, poeta francuski, przedstawiciel symbolizmu (ur. 18 III 1842)
(35)	9 IV	1968	-- Zm. Zofia Kossak-Szczucka-Szałkowska, prozaik (ur. 8 VIII 1890)
	11 IV		-- Światowy Dzień Chorych na Chorobę Parkinsona, proklamowany przez królową Elżbietę II w 1997 r.
	12 IV		-- Międzynarodowy Dzień Lotnictwa i Kosmonautyki, obchodzony od 1969 roku w rocznicę lotu Jurija Gagarina
(90)	13 IV	1913	-- Ur. Aleksander Rymkiewicz, poeta (zm. 26 IX 1984)
	14 IV		-- Dzień Ludzi Bezdomnych, ogłoszony w 1997 r. przez Ruch Wyzwolenia Bezdomności „Markotu”
	15 IV		-- Międzynarodowy Dzień Kombatanta
(160)	15 IV	1843	-- Ur. Henry James, pisarz amerykański (zm. 28 II 1916)
(175)	16 IV	1828	-- Zm. Francisco Goya y Lucientes, hiszpański malarz i grafik (ur. 30 III 1746)
(65)	17 IV	1938	-- Zm. Marcin Chwiałkowski, wielkopolski działacz ruchu robotniczego (ur. 24 X 1885)
(45)	17 IV	1958	-- Zm. Jakub Wojciechowski, robotnik, pamiętnikarz związany z Wielkopolską (ur. 3 VII 1884)
	13 IV		-- Światowy Dzień Ofiar Katynia, obchodzony w rocznicę opublikowania przez Niemców w 1943 r. informacji o odkryciu w Katyniu masowych grobów oficerów WP zamordowanych przez NKWD w 1940 r.
	18 IV		-- Międzynarodowy Dzień Ochrony Zabytków
(15)	18 IV	1988	-- Zm. Józef Łobodowski, poeta, prozaik, tłumacz literatury (ur. 19 III 1909)

- (60) 19 IV 1943 – Wybuch powstania w getcie warszawskim
- (20) 19 IV 1983 – Zm. Jerzy Andrzejewski, powieściopisarz, noweli-
sta, krytyk literacki (ur. 19 VIII 1909)
- (5) 19 IV 1998 – Zm. Octavio Paz, meksykański poeta, laureat na-
grody Nobla w 1990 r. (ur. 31 III 1914)
- (235) 20 IV 1768 – Zm. Giovanni Antonio Canał (Canaletto), malarz
włoski, pejzażysta (ur. 18 X 1697)
- 22 IV – Święto Ziemi
- (750) 23 IV 1253 – Lokacja Poznania na prawie magdeburskim
- 23 IV – Światowy Dzień Książki i Praw Autorskich (pod
patronatem UNESCO)
- (90) 23 IV 1913 – Ur. Stanisław Chudoba, prawnik, działacz ruchu
robotniczego, związany z Wielkopolską (zm. 6 XII
1943)
- 24 IV – Międzynarodowy Dzień Solidarności Młodzieży
(obchodzony od 1957 roku na wniosek Światowej
Federacji Młodzieży Demokratycznej)
- (65) 25 IV 1938 – Zm. Aleksander Świętochowski, publicysta, pro-
zaik, dramaturg (ur. 18 I 1849)
- (100) 26 IV 1903 – Ur. Anna Kowalska, pisarka (zm. 7 III 1969)
- (205) 26 IV 1798 – Ur. Eugène Delacroix, malarz francuski, przed-
stawiciel romantyzmu w sztuce europejskiej
(zm. 13 VIII 1863)
- 26 IV – Dni Ułana, obchodzone corocznie w Poznaniu
- (110) 29 IV 1893 – Zm. Józef Bliziński, dramaturg (ur. 10 III 1827)
- (120) 30 IV 1883 – Ur. Jaroslav Hašek, pisarz czeski (zm. 3 I 1923)
- (120) 30 IV 1883 – Zm. Edouard Manet, malarz i grafik francuski
(ur. 23 I 1832)
- 29 IV – Międzynarodowy Dzień Tańca (obchodzony od
1982 r. w rocznicę urodzin Jeana George'a Novar-
re'a, francuskiego tancerza)

M a j

	1 V		- Międzynarodowy Dzień Solidarności Ludzi Pracy
	3 V		- Międzynarodowy Dzień Wolności Prasy, ogłoszony w 1991 roku przez UNESCO i Światową Federację PEN Clubów
(140)	5 V	1863	- Zm. Francesco Nullo, pułkownik włoski, bojownik o wolność Włoch i Polski (ur. 11 III 1826)
(20)	6 V	1983	- Zm. Ludwika Woźnicka, pisarka, autorka książek dla dzieci i młodzieży (ur. 23 XI 1924)
(130)	7 V	1873	- Rozpoczęła działalność Akademia Umiejętności w Krakowie, od 1919 r. Polska Akademia Umiejętności, obecnie PAN
(170)	7 V	1833	- Ur. Johannes Brahms, kompozytor niemiecki (zm. 3 IV 1897)
(135)	7 V	1868	- Ur. Stanisław Przybyszewski, prozaik, dramaturg (zm. 23 XI 1927)
	8 V		- Dzień Zwycięstwa
	8 V		- Światowy Dzień Czerwonego Krzyża
	8 V		- Dzień Bibliotekarza i Bibliotek
(100)	8 V	1903	- Zm. Paul Gauguin, malarz francuski (ur. 7 VI 1848)
	9 V		- Dzień Europy, ustanowiony w 1985 r. przez Radę Europy dla upamiętnienia deklaracji 9 Maja (1950 r.), znanej jako Plan Schumana, który dał początek Wspólnocie Europejskiej
	10 V		- Dzień Środków Społecznego Przekazu, obchodzony przez Kościół Katolicki
(30)	11 V	1973	- Zm. Bohdan Arct, prozaik, popularyzator wiedzy lotniczej (ur. 7 V 1914)

- (165) 12 V 1838 – Zm. Jędrzej Śniadecki, chemik, lekarz, biolog i filozof (ur. 30 XI 1768)
- (1000) 12 V 1003 – Zm. papież Sylwester II, inicjator uniwersalizmu chrześcijańskiego, m.in. w 999 r. kanonizował św. Wojciecha, w 1000 ustanowił metropolię biskupią w Gnieźnie (ur. ok. 950)
- 12 V – Międzynarodowy Dzień Pielęgniarek
- (95) 13 V 1908 – Ur. Aleksiej Arbusow, dramaturg rosyjski (zm. 20 IV 1986)
- (75) 14 V 1928 – Ur. Władysław Hasior, rzeźbiarz (zm. 14 VII 1999)
- (60) 14 V 1943 – Utworzenie I Dywizji Wojska Polskiego im. Tadeusza Kościuszki
- (10) 14 V 1993 – Zm. Andrzej Kuśniewicz, pisarz (ur. 30 XI 1904)
- 15 V – Międzynarodowy Dzień Rodziny, proklamowany przez Zgromadzenie Ogólne NZ
- (300) 16 V 1703 – Zm. Charles Perrault, bajkopisarz francuski (ur. 12 I 1628)
- 18 V – Międzynarodowy Dzień Muzeów
- (45) 19 V 1958 – Zm. Maria Pujmanowa, pisarka czeska (ur. 8 VI 1893)
- 21 V – Dzień Strażaka
- (190) 22 V 1813 – Ur. Richard Wagner, kompozytor i poeta niemiecki (zm. 13 II 1883)
- (120) 23 V 1883 – Zm. Cyprian Kamil Norwid, poeta, dramaturg (ur. 24 IX 1821)
- (215) 23 V 1788 – Ur. Dezydery Chłapowski, generał, wielkopolski działacz gospodarczy (zm. 27 III 1879)
- (460) 24 V 1543 – Zm. Mikołaj Kopernik, astronom polski, twórca heliocentrycznej teorii budowy świata (ur. 19 II 1473)
- 25 V – Dzień Działacza Kultury i Drukarza

25 V			- Międzynarodowy Dzień Dzieci Zaginionych (obchodzony od 1990 r.)
26 V			- Dzień Matki
27 V			- Dzień Samorządu Terytorialnego, uchwalony przez Sejm RP w 2000 r.
(490)	28 V	1513	- Wydano pierwszą drukowaną książkę „Raj duszy” w opracowaniu Biernata z Lublina, w krakowskiej oficynie Floriana Unglera i Wolfganga Lerna
(20)	29 V	1983	- Zm. Bogdan Rutha, prozaik poznański (ur. 17 VI 1920)
(225)	30 V	1778	- Zm. Voltaire (właśc. nazw. François Marie Arouet), pisarz i filozof francuski (ur. 21 XI 1694)
(410)	30 V	1593	- Zm. Christopher Marlowe, dramaturg i poeta angielski (ur. 6 II 1564)
(130)	31 V	1873	- Ur. Tadeusz Rittner, dramaturg, pisarz (zm. 19 VI 1921)
	31 V		- Światowy Dzień Rozwoju Kultury, obchodzony z inicjatywy UNESCO
	31 V		- Światowy Dzień bez Papierosa, obchody na wniosek WHO od 1988 roku

C z e r w i e c

	1 VI		- Międzynarodowy Dzień Dziecka
(20)	1 VI	1983	- Zm. Anna Seghers (właśc. nazw. Netty Radranyi), pisarka niemiecka (ur. 19 XI 1900)
(210)	3 VI	1793	- Ur. Antoni Małczewski, poeta (zm. 2 V 1826)
(40)	3 VI	1963	- Zm. Nazim Hikmet, poeta turecki (ur. 2 I 1902)
	5 VI		- Międzynarodowy Dzień Ochrony Środowiska

- (185) 5 VI 1818 – Ur. Jan Marceł Motty, filolog, nauczyciel, felietonista, działacz społeczny (zm. 17 I 1898)
- (105) 5 VI 1898 – Ur. Frederic Garcia Lorca, poeta i dramaturg hiszpański (zm. 19 VIII 1936)
- (55) 6 VI 1948 – Zm. Louis-Jean Lumière, wynalazca kinematografii (ur. 5 X 1864)
- (185) 6 VI 1818 – Zm. Jan Henryk Dąbrowski, generał wojsk polskich, związany z Wielkopolską (ur. 2 VIII 1755)
- (155) 7 VI 1848 – Ur. Paul Gauguin, malarz francuski (zm. 8 V 1903)
- (110) 8 VI 1893 – Ur. Maria Pulmanowa, pisarka czeska (zm. 19 V 1958)
- (35) 9 VI 1968 – Zm. Helena Bobińska, prozaik, autorka książek dla dzieci i młodzieży (ur. 9 V 1887)
- (125) 12 VI 1878 – Ur. James Oliver Curwood, pisarz amerykański (zm. 13 VIII 1927)
- (35) 14 VI 1968 – Zm. Salvatore Quasimodo, poeta włoski, laureat nagrody Nobla w 1959 r. (ur. 20 VIII 1901)
- (160) 15 VI 1843 – Ur. Edward Grieg, kompozytor i pianista norweski (zm. 4 IX 1907)
- (130) 17 VI 1873 – Ur. Henri Barbusse, pisarz francuski (zm. 30 VIII 1935)
- (20) 17 VI 1983 – Zm. Miron Białoszewski, poeta, prozaik i dramaturg (ur. 30 VI 1922)
- (195) 20 VI 1808 – Zm. Franciszek Ksawery Dmochowski, poeta, krytyk, tłumacz (ur. 1 X 1762 lub 2 XII)
- (210) 20 VI 1793 – Ur. Aleksander Fredro, komediopisarz (zm. 15 VII 1876)
- (105) 22 VI 1898 – Ur. Erich Maria Remarque (właśc. nazw. E. Raul Remark), powieściopisarz niemiecki (zm. 29 IX 1970)

- (115) 23 VI 1888 – Ur. Anna Achmatowa (właśc. nazw. Anna A. Gori-
nienko), poetka rosyjska, przedstawicielka akme-
lizmu (zm. 5 III 1966)
- 24 VI – Światowy Dzień Osteoporozy
- (165) 24 VI 1838 – Ur. Jan Matejko, malarz polski (zm. 1 XI 1893)
- 26 VI – Dzień Zapobiegania Narkomanii (ustanowiony
przez ONZ w 1988 r.)
- (30) 26–29 VI 1973 – II Kongres Nauki Polskiej
- (25) 27 VI/5 VIII 1978 – Lot kosmiczny pierwszego polskiego kosmonauty
Miroslawa Hermaszewskiego
- 27 VI – Światowy Dzień Walki z Cukrzycą, ogłoszony
w 1991 r.
- (125) 28 VI 1878 – Ur. Stanisław Brzozowski, pisarz, krytyk, drama-
turg, filozof (zm. 30 IV 1911)
- (105) 29 VI 1898 – Ur. Zenon Kosidowski, pisarz, związany z Pozna-
niem (zm. 14 IX 1978)
- (75) VI 1928 – Zm. Roald Amundsen, norweski badacz polarny,
zdobywca bieguna południowego (ur. 16 VII 1872)

II. ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

Tomasz Mizerkiewicz

KRYTYKA LITERACKA W POLSCE PO 1989 ROKU

1. U progu dziesiątej dekady XX w. środowisko krytycznoliterackie było, ujmując rzecz w koniecznym uproszczeniu, podzielone na dwa „obozy”. Pierwszym z nich „kierował” krakowski krytyk Jan Błoński, pisujący w latach 80. do „Tygodnika Powszechnego”, związany z opozycją, promujący dzieła różnorodne, także bardziej tradycyjne w formie. Jako autor znaczącej książki o poezji barokowej Sępa-Szarzyńskiego patronował bujnie rozwijającej się poezji metafizycznej. Drugie wyraziste „ugrupowanie” skupione było wokół warszawskiego pisma „Twórczość” i osoby Tadeusza Berezy. Bereza przed laty udanie wypromował wielu zdolnych pisarzy o chłopskim rodowodzie, a potem, w drugiej połowie lat 70., pragnął przeprowadzić „rewolucję artystyczną w prozie”, niebacznie popierając raczej miernych eksperymentatorów literackich. Ponieważ jego pismo nie narażało się władzy komunistycznej i zajmowało się dylematami ściśle wewnątrzliterackimi, toteż postrzegane bywało jako wygodny dla reżimu „socparnas” (określenie Michała Głowińskiego).

Powyższa dwubiegunowość środowiska krytyków zniknęła wraz z przełomem w życiu kulturalnym po upadku komunizmu. Nowe warunki istnienia literatury, takie jak zniesienie cenzury, swobodny dostęp do dzieł emigracyjnych, wprowadzanie praw wolnego rynku i in. nie przyniosły być może przełomu w samej literaturze, ale z pewnością zrewolucjonizowały życie literackie. Stworzyły możliwości dla wypromowania nowych postaci świata krytycznoliterackiego. W życiu literackim nastąpił, wedle trafnych słów Janusza Sławińskiego, „zanik centrali”. Oznaczało to, że nie istniał już jeden krakowsko-warszawski „sałong literacki” ferujący nieodwołalne wyroki. Pluralizm, jaki zagościł w polskim życiu publicznym od 1989 r., znalazł dobitne odzwierciedlenie w kulturze literackiej. Upadło sporo „centralnych” pism (np. „Życie Literackie”), a na ich miejsce powstały nowe znaczące czasopisma: w pierwszym rzędzie krakowski „bruLion”, a ponadto poznański „Arkusz” i „Czas Kultury”, bytomskokatowicki „FA-art”, lubelskie „Kresy”, gdański „Tytuł”, rzeszowska „Fraza”, wrocławska „Dykja”, szczecińskie „Pogranicza”... Zmieniał się także styl uprawiania krytyki. Lata 80. były okresem krytyki moralistycznej, często po prostu zdeklarowanej politycznie (chodzi szczególnie o publikacje w drugim obiegu),

co pociągało za sobą częste pomijanie kwestii czysto literackich w omówieniach utworów (przykład stanowią prace krytyczne Adama Michnika). Po upadku komunizmu upowszechnił się styl krytyki niezaangażowanej ideowo, recenzenci woleli spory o wartość chwytów artystycznych, atrakcyjność lekturą książek itp.

Okazało się przede wszystkim, że nadal nie brakuje ludzi chętnie rozmawiających o sprawach literatury, skłonnych spierać się o jej zadania i pożądany kształt, biorących udział w promocji nowych książek i nazwisk. Nowa literatura (A. Stasiuk, O. Tokarczuk, M. Gretkowska, S. Chwin, J. Pilch, P. Huelle, I. Filipiak itd.) miała szczęście pojawić się wraz z całym pokoleniem świetnie czytanych, przenikliwych, wyjątkowo aktywnych i zaangażowanych w swe zajęcie krytyków. Z uwagi na stopniowe wycofywanie się z prac krytycznych wspomnianych koryfeuszy polskiej krytyki literackiej (w latach 90. Bereza i Błoński przygotowywali głównie wznowienia swych dawnych książek) krystalizowała się nowa konstelacja krytyczna. Spośród wcześniej obecnych nadal ważne miejsce i znaczący głos zachowali dwaj krakowscy krytycy: piszący o prozie Jerzy Jarzębski (autor m.in. *Apetytu na Przemianę*) oraz znawca współczesnej poezji Marian Stala (wydał m.in. *Drugą stronę*).

Listę nowych nazwisk otwiera znakomity duet krytyczny z Poznania – Przemysław Czapliński i Piotr Śliwiński, autorzy publikujący wspólnie na łamach „Kurlera Czytelniczego”, „Megaronu”, „Arkusza” i in. Razem przygotowali podręcznik *Literatura polska 1976-1998*. Osobno Czapliński wydał już kilka książek krytycznych o prozie lat 90. – *Ślady przelotu, Wzniośle tęsknoty, Ruchome marginesy*, czym zyskał sobie miano najbardziej kompetentnego znawcy współczesnej polskiej prozy. Śliwiński opublikował pracę poświęconą poezji *Przygody z wolnością*, a wraz z Anną Legeżyńską napisał książkę dla studentów *Poezja polska po 1968 roku*. Zasięgą poznańskich krytyków było włączenie dokonań najnowszej literatury w tradycję dwudziestowiecznego pisarstwa; ich próba rozpoznania dominujących zjawisk ostatnich dekad uprzystępniła i pomogła czytelnikom w zrozumieniu nowych książek i zjawisk literackich.

Dość niespodziewanie znaczącym ośrodkiem myśli krytycznoliterackiej okazał się górnośląski „FA-art”. Dariusz Nowacki i Krzysztof Uniłowski konsekwentnie uprawiali krytykę śmiałą, prowokacyjną, dosadną w ocenach, nieraz stroniczą. Ich wystąpienia z reguły miały za cel rewizję przyjętych opinii, a popieranym wzorcem stała się dla nich nowoczesna literatura postmodernistyczna. Propagowali często książki mało znane, eksperymentujące z formami literackimi – trudno się dziwić, że krytycy „FA-artu” zbliżyli się nieco do środowiska „Twórczości” (Uniłowski wydał pracę naukową *Polska proza innowacyjna w perspektywie postmodernizmu* poświęconą częściowo prozie „bereziaaków” z lat 70.). Liczne artykuły Nowackiego wywoływały głośne protesty (np. kiedy

krytyk zaatakował powieść P. Huellego *Weiser Dawidek* lub „napadł” na *Prawiek i inne czasy* O. Tokarczuk). Z kolei Unilowski to krytyk bacznie obserwujący mechanizmy życia literackiego i socjologiczne uwikłania literatury.

Generacji nowych poetów i prozaików, zwanej „pokoleniem *bruLionu*”, towarzyszyło wielu krytyków, którzy przyczynili się do powstania legendy owego pokolenia. Warszawscy krytycy Jarosław Klejnocki i Jerzy Sosnowski spisali dzieje owej formacji literackiej w książce *Chwilowe zawieszenie broni*. Gorącym zwolennikiem twórczości „brulionowców” był przez długi czas Karol Maliszewski. Ten mieszkający w Nowej Rudzie krytyk z oddaniem czytał i recenzował niezliczoną ilość tomików wierszy, wspierał debiutujących, z dużym wyczuciem diagnozował „stan ducha” zbiorowości pisarskiej. Jego zasługą stało się rozpoznanie i opisanie dwóch typów poezji młodego pokolenia – barbarzyńskiej i klasyfikującej.

Pojawiła się także krytyka feministyczna. Jej najciekawsze przedstawicielki to Kinga Dunin i Inga Iwasiów. Wypowiedzi krytyczek nie były po prostu obroną pisarstwa kobiet – nade wszystko stanowiły ambitną próbę odnalezienia tego, co decyduje o „kobiecości” pewnych tekstów literackich. Równie przekonujące bywały ich „podejrzliwe” odczytania książek pisanych przez mężczyzn, ujawnianie stereotypowości i represyjności pozornie neutralnych scen książkowych, zachowań bohaterów, wypowiedzi autorskich. Przekome spojrzenie na literaturę proponował w swych artykułach Paweł Dunin-Wąsowicz, redaktor piśma „Lampa i Iskra Boża”. Stawał po stronie pisarstwa subkultur młodzieżowych, książek popularnych, twórczości nawiązującej do kultury muzycznej rocka. Za jego sprawą doszło do wylansowania głośnej powieści Doroty Małowskiej *Wojna polsko-ruska pod flagą biało-czerwoną*.

Wyliczenie powyższych typów krytyki literackiej dalekie jest od kompletności, więc by dać wyobrażenie o różnorodności opisywanego środowiska wymienić wypada jeszcze choć kilka nazwisk. Nadal czynna jest redakcja „Twórczości”, której „przewodzą” obecnie Jerzy Lisowski, Leszek Bugajski, Janusz Drzewucki. Chętnie i często komentuje stan polskiej prozy redaktor wrocławskiej „Odry” Mieczysław Orski. Z „Tygodnikiem Powszechnym” związany jest Andrzej Franaszek, autor książki o Herbercie *Ciemne źródło*. Na łamach „FA-artu” i krakowskiej „Dekady” publikuje swe coraz ważniejsze artykuły o literaturze Robert Ostaszewski. Do bardziej liczących się uczestników debat i sporów literackich należy od lat redaktor „Kresów” Arkadiusz Baglajewski.

2. Po szkicowym omówieniu przemian oraz głównych typów polskiej krytyki literackiej po 1989 r., chciałbym poniżej przybliżyć sposób, w jaki spełniała ona swe podstawowe role w kulturze. Zdaniem Janusza Stawińskiego krytyka lite-

racka spełnia cztery podstawowe funkcje: operacyjną, poznawczo-oceniającą, postulatyczną, metakrytyczną.

Funkcja pierwsza, operacyjna, polega na tym, że krytyk pomaga książkę w dotarciu do publiczności – zachęca do czytania, prowadzi spotkania z pisarzami, bywa jurorem konkursów literackich, pojawia się na targach książki. Literatura polska znalazła się po 1989 roku w zupełnie nowej sytuacji komunikacyjnej. Prawa wolnego rynku wymogły zmianę zachowań nie tylko na pisarzach, ale także – w równie wielkim stopniu – na krytykach. Goszczą oni coraz częściej w telewizji i radiu, uczą się mówić o literaturze przystępnie, z pasją, budząc zaciekawienie. Dobrzy krytycy powinni się dziś sprawdzać „medialnie”. Często wypowiadają się na łamach prasy codziennej (np. w „Gazecie Wyborczej” i „Rzeczpospolitej”), w popularnych tygodnikach (oprócz „Tygodnika Powszechnego” i „Polityki” może to być także magazyn kobiecy np. „Twój Styl”). Ich obecność w podobnych mediach jest ważna, gdyż pozwala budzić rodzaj „snobizmu” czy mody na czytanie książek literackich. Przekonuje to publiczność, że literatura jest ważnym składnikiem nowoczesnego świata, ma w nim coś ważnego do powiedzenia.

Funkcja poznawczo-oceniająca krytyki literackiej polega w pierwszym rzędzie na opisywaniu i wartościowaniu utworów. Równie istotne jest przy tym inne zadanie krytyki – notowanie zmian sytuacji społecznej i cywilizacyjnej, w której książka dociera do czytelnika. Po okresie fascynacji prawami wolnego rynku krytyka w Polsce dostrzegła niebezpieczeństwa płynące z ich wpływu na życie literackie. Kinga Dunin w słynnym artykule *Normalka* (przedrukowanym w książce *Karoca z dyni*) zauważyła, że po okresie „zaniku centrali” i powstaniu wielu lokalnych, ważnych pism i środowisk literackich, prawa rynku niepostrzeżenie dokonały ponownej centralizacji. Ważne oficyny wydawnicze są zainteresowane przede wszystkim książkami dobrze się sprzedającymi, zaś wielonakładowe pisma nie mają zamiaru promować utworów, które są wydane w małych ilościach i cenione, póki co, jedynie przez znawców. „Uścisk mediów” zatem utrudnia rozwój literatury niekomercyjnej, ambitnej, naprawdę nowej. Wbrew niepokojom Dunin nie było jednak do końca prawdą, by „mocne” media mogły wypromować każdą książkę – kiedy „Gazeta Wyborcza” ogłosiła powieść *Siostra* Małgorzaty Saramonowicz wybitnym dziełem i doniosłym wydarzeniem literackim, krytycy zgodnie i zdecydowanie zdeprecjonowali ten utwór, umieścili go wśród dzieł dosyć sprawnie pisanej literatury popularnej.

Dostrzeżono ponadto wagę zjawiska nazwanego przez Piotra Śliwińskiego „detronizacją literatury”. Polscy pisarze byli w latach PRL-u ważnymi postaciami życia publicznego (Miłosz, Herbert i in.), ich twórczość była powszechnie czytana, istotna dla odbiorców. Po przelomie roku 1989 roku twórcy z dnia na dzień znaleźli się w zupełnie odmiennej sytuacji kulturalnej – świat zachodni

dawno już nie przywiązywał takiego znaczenia do poezji czy powieści, zamiast literatury zbiorowe emocje wyrażała najczęściej piosenka i film. Kultura słowa została tam zastąpiona ekspansywną kulturą obrazu. Czaplński (w książce *Wzniosłe tęsknoty*) był jednym z tych, którzy zauważyli, że polska literatura coraz częściej wyraża uczucie melancholii, nostalgii, utraty. Nastroje te, można by dopowiedzieć, w pewnym stopniu wynikały pewnie i z owej „defronizacji”. Nie wszyscy jednak ubolewali nad tym faktem. Nowacki twierdził, że czas normalności to właśnie taki okres, w którym literatura jest zjawiskiem „niszowym”, budzi zainteresowanie wyłącznie w kręgach pasjonatów (porównywał czytelników z hobbystami).

To, co nazwał Sławiński funkcją postulatywną, odnosi się do tych wypowiedzi krytyków, w których formułują oni pewne żądania, potrzeby, zadania dla literatury. Nie brak podobnych zachowań krytycznych i współcześnie. Jednym z głośniejszych było wystąpienie Adama Zagajewskiego z programem „wysokiego stylu”. Zagajewski zniechęcony był ostentacyjnym banalizmem, niekiedy i celową wulgarnością, niskością tematów podejmowanych przez dzisiejszych literatów. Pragnął ośmielić ich do opisywania tego, co wzniosłe i nawet patetyczne w ich życiu. Postulaty Zagajewskiego spotkały się z żywą dyskusją, częstymi polemikami, odpowiedziami (zob. rozmowę redakcyjną na łamach pisma „Znak”, 2000 nr 4).

Opisana przez Dunin władza mediów nad życiem literackim również prowokowała do ogłaszania „planów naprawczych”. Czaplński przedstawił projekt kultury „ruchomych marginesów” (tak zatytułował swą książkę), w której sprawy odepchnięte i poddane społecznej represji zostają przez literaturę zrehabilitowane. Literatura byłaby zaproszeniem do dialogu, z którego nikt nie byłby wykluczony. Robert Ostaszewski postulował bardziej zdecydowane ocenianie i rozliczanie dokonań pisarzy, przede wszystkim zaś twierdził, że literaci uciekają od spraw ważnych dla kultury, trudnych intelektualnie. Proponował, by literatura nawiązała do najbardziej nowatorskich dokonań wymagającej, awangardowej literatury XX wieku. Krzysztof Unilowski sugerował, by zmarginalizowana literatura dała o sobie znać jako miejsce dotkliwej krytyki życia publicznego w Polsce (w domyśle – mediów, polityki itd.), bo tylko w ten sposób mogłaby odzyskać część utraconego autorytetu. Karol Maliszewski wystąpił z ideą literatury jako „wielkiej rozmowy”, uważał, że pisarze powinni wszczynać spory o wartości.

Metakrytyczna funkcja krytyki literackiej polega na określaniu przez nią wymagań i ról, jakie stawia sama sobie. Krytycy polscy po roku 1989 często woleli unikać określenia „krytyk” i mawiali, że są kompetentnymi czytelnikami. Niektórzy z nich np. Jarosław Klejnocki, przypominali przedwojenny ideał personalizmu, co oznaczało, że poprzez teksty szukali kontaktu z osobowościami

pisarskimi. Ostatnie lata przyniosły odmienne głosy – domagano się, by krytycy na nowo przemyśleli swe zadania społeczne. Wspomniany zanik autorytetu literatury i naciski mediów prowokowały do głoszenia postulatów krytycznej lojalności, wyrównywania szans literatury różnych obiegów (Czapliński). Andrzej Niewiadomski przypominał niedawno („Kresy” 2002 nr 2), że krytycy winni zachowywać się szlachetniej – nie poddawać się naciskom grup towarzyskich, nie ulegać korzyściom jednostkowym i w ogóle odrzucać wszystkie interesowne wypowiedzi o literaturze.

3. Słyszeć można częste, głównie dobiegające ze strony pisarzy, narzekania na krytyków, utyskiwania nad upadkiem krytyki, brakiem odpowiedzialnych recenzentów. Zapewne jednak zła opinia o krytykach należy do najbardziej zadawnionych przesądów świata literatury (już starożytność wykpiwała tzw. zollów). Nie brak przecież dziś całkiem przeciwnych opinii – iż świetnie wykształceni krytycy dowartościowują obecnie swymi błyskotliwymi analizami mało interesujące utwory naszych literatów. W gruncie rzeczy najistotniejsze okazuje się to, że „zdetronizowanej” literaturze bynajmniej nie brakuje zaprzyśięgłych popleczników, którzy obserwują pisarskie dokonania, wypatrują nowości, spierają się o interpretację książek. Mimo że środowisko literackie zostało znacząco zmarginalizowane we współczesnym życiu społecznym, to bynajmniej nie straciło swej żywotności i woli wpływania na kształt kultury.

BIBLIOGRAFIA

Pozycje zwarte

1. APETYT na Przemianę : notatki o prozie współczesnej / Jerzy Jarzębski. – Kraków : Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, 1997. – 192 s.
2. BEZ namaszczenia : książki i literatura polska / Marek Adamiec. – Lublin : Stowarzyszenie Literackie „Kresy”, 1995. – 204 s. – (Biblioteka „Kresów”)
3. CHWILOWE zawieszenie broni : o twórczości tzw. pokolenia „bruLionu” (1986-1996) / Jarosław Klejnocki, Jerzy Sosnowski. – Warszawa : Wydawnictwo Sic!, 1996. – 192 s. – (Stanowiska, Interpretacje)
4. DRUGA strona: notatki o poezji współczesnej / Marian Stala. – Kraków : Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, 1997. – 288 s.

5. GEST pożegnania : szkice o poetyckiej świadomości elegijno-ironicznej / Anna Legeżyńska. – Poznań : „Poznańskie Studia Polonistyczne, Seria Literacka”, 1999. – 192 s.
6. KAROCA z dyni / Kinga Dunin. – Warszawa : Wydawnictwo Sici, 2000. – 176 s.
7. KOLONIŚCI i koczownicy : o najnowszej prozie i krytyce literackiej / Krzysztof Uniłowski. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 2002. – 292 s.
8. KRYTYK jako domokrażca : lekcje literatury z lat 90 / Anna Legeżyńska. – Poznań : Wydawnictwo Poznańskie, 2002. – 320 s.
9. LITERATURA polska 1976-1998 : przewodnik po prozie i poezji. / Przemysław Czapliński, Piotr Śliwiński. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1999. – 428 s.
10. OBRONA żarliwości / Adam Zagajewski. – Kraków : Wydawnictwo a5, 2002. – 188 s.
11. POEZJA polska po 1968 roku / Anna Legeżyńska, Piotr Śliwiński. – Warszawa : Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 2000. – 208 s
12. PRZYGODY z wolnością : uwagi o poezji współczesnej / Piotr Śliwiński. – Kraków : Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, 2002. – 276 s.
13. REWINDYKACJE: kobieta czytająca dzisiaj / Inga Iwasiów. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 2002. – 260 s.
14. RUCHOME marginesy : szkice o literaturze lat 90 / Przemysław Czapliński. – Kraków : Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, 2002. – 196 s.
15. SKĄDINAD : zapiski krytyczne / Krzysztof Uniłowski. – Bytom : „Fa-art.”, 1998. – 222 s.
16. STYLIZACJE mityczne w prozie polskiej po 1968 roku / Tomasz Mizerkiewicz. – Poznań : „Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Literacka”, 2001. – 208 s.
17. ŚLADAMI Tristrama Shandy / Bogumiła Kaniewska. – Poznań : „Poznańskie Studia Polonistyczne. Seria Literacka”, 2000. – 208 s.
18. ŚLADY przełomu : o prozie polskiej 1976-1996 / Przemysław Czapliński. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 1997. – 268 s.
19. UWAGI o krytyce lat 90 / Tomasz Cieślak, Krystyna Pietrych, Maciej Urbanowski // W: Literatura polska 1990-2000. T. 2. – Kraków : Wydawnictwo Zielona Sowa, 2002. – S. 30-46:
20. WZNIOSŁE tęsknoty : nostalgii w prozie lat dziewięćdziesiątych / Przemysław Czapliński. – Kraków : Wydawnictwo Literackie, 2001. – 272 s.

21. ZAWÓD – czytelnik : notatki o prozie polskiej lat 90 / Dariusz Nowacki. – Kraków : Społeczny Instytut Wydawniczy Znak, 1999. – 192 s.
22. NASI barbarzyńcy, nasi klasycyści: szkice o nowej poezji / Karol Maliszewski. – Bydgoszcz : „Świadectwo”, 1999. – 174 s.
23. ZWIERZĘ na J. : szkice o wierszach i ludziach / Karol Maliszewski. – Wrocław : Wydawnictwo Dolnośląskie, 2001. – 312 s.

Artykuły

1. COŚ się skończyło, nic nie chce się zacząć / Marian Stala // Tyg. P o w . – 2000, nr 2, s. 1, 14
2. DETRONIZACJA literatury: notatki do tematu / Piotr Śliwiński // K r e s y . – 2002, nr 2, s. 121-126
3. DWIE normalności : o literaturze i życiu literackim lat dziewięćdziesiątych / Dariusz Nowacki // F A - a r t . – 2001, nr 1-2, s. 15-21
4. KRYTYKA, towarzyszka literatury / Michał Głowiński // Z n a k . – 1998, nr 7, s. 28-38
5. LITERATURA w uścisku mediów : rozmowa redakcyjna z udziałem Przemysława Czaplińskiego, Kingi Dunin, Jerzego Jarzębskiego, Dariusza Nowackiego, Piotra Śliwińskiego i Marka Zaleskiego // R e s P u b l i c a N o w a . – 2000, nr 7, s. 49-60
6. MARGINESY i centrum: proza polska 1999-2000 / Przemysław Czapliński // K r e s y . – 2001, nr 4, s. 132-160
7. O POŻYTKACH płynących z krytycznej niemocy albo tekst „rocznicowy” / Andrzej Niewiadomski // K r e s y . – 2002, nr 2, s. 127-131
8. PET (pokolenie ery transformacji) między filozofią a rozrywką / Edward Balcerzan // A r k u s z . – 2001, nr 12, s. 3-5
9. POMYŚL na literaturę – odstąpię! / Krzysztof Unilowski // F A - a r t . – 2001, nr 1-2, s. 33-41
10. ŚRODKI przeciwbólowe i przeczyszczające : o literaturze, jaka jest / Robert Ostaszewski // F A - a r t . – 2002, nr 1, s. 22-29
11. WOBEC normalności: o prozie lat dziewięćdziesiątych / Przemysław Czapliński // F A - a r t . – 2002, nr 1, s. 30-45
12. „WYSTARCZY być”: próba rynku / Tomasz Mizerkiewicz // A r k u s z . – 2002, nr 2, s. 1-2
13. ZANIK centrali / Janusz Sławiński // K r e s y . – 1994, nr 18, s. 14-16

Metodologia badań krytyki literackiej

1. DZIEŁO – język – tradycja / Janusz Sławiński. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 1998. – S. 159-183: Funkcje krytyki literackiej
2. PRÓBY teoretycznoliterackie / Janusz Sławiński. – Kraków : Towarzystwo Autorów i Wydawców Prac Naukowych „Universitas”, 2000. – S. 137-161: Krytyka literacka jako przedmiot badań historycznoliterackich

Justyna Stoltmann-Prędką
Dział Instrukcyjno-Metodyczny

ŹRÓDŁA INFORMACJI NA TEMAT INTEGRACJI POLSKI Z UNIĄ EUROPEJSKĄ Możliwości tworzenia baz informacji europejskiej w bibliotekach publicznych

(Tekst opracowany na podstawie zbiorów Punktu Informacji Europejskiej
przy Wojewódzkiej Bibliotece Publicznej i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu)

Materiał ma na celu przekazanie podstawowych informacji o publikacjach dotyczących Integracji Europejskiej, zalecanych podczas prowadzenia działalności informacyjnej w tej dziedzinie oraz organizowania niezbędnego warsztatu pracy.

Nadano mu charakter wprowadzenia do tematu dla osób, które pragną zdobyć bądź poszerzyć wiadomości o łatwo dostępnych źródłach informacji dotyczących funkcjonowania i rozszerzenia Unii Europejskiej.

Jest w nim mowa m.in. o instytucjach i ważnych obszarach zainteresowania Unii Europejskiej, wraz ze wskazaniem stron internetowych poszczególnych organizacji oraz miejsc pobrania dokumentów.

Zamieszczone praktyczne informacje odpowiadają aktualnym potrzebom bibliotekarzy zmagających się na co dzień z coraz bardziej wyspecjalizowanymi zapytaniami ze strony uczniów, nauczycieli, urzędników, przedsiębiorców, rolników i innych osób.

Publikacja składa się z 10 działów dotyczących niektórych obszarów działań Unii Europejskiej. W obrębie działów znajduje się charakterystyka wybranych tytułów. Zestawienie składa się zarówno z publikacji drukowanych jak i elektronicznych.

Podane pod niektórymi opisami bibliograficznymi adresy internetowe odsyłają do treści konkretnej publikacji lub na stronę internetową wydawnictwa. Każdy opis bibliograficzny opatrzony jest krótką adnotacją treściową.

1. Jak Unia Europejska informuje o sobie?

Główne założenia działań informacyjnych UE na świecie, zasady udostępniania tej informacji oraz podział dokumentów prawnych Wspólnot Europejskich zawierają artykuły:

1. POLITYKA informacyjna Unii Europejskiej / Radosław Kasprzyk // W: Integracja europejska – zagadnienia podstawowe / red. nauk. Monika Słupińska. – Łódź: Instytut Europejski, 2001. – S. 149-174

Wiele potrzebnych informacji można znaleźć na stronie Instytutu Europejskiego w Łodzi: www.ie.lodz.pl;

2. INFORMACJA Unii Europejskiej w Polsce / Anna Ogonowska // W: Bibliotekarstwo publiczne w krajach Unii Europejskiej (materiały pokonferencyjne). Poznań–Sieraków, 2-4 października 2002 r. – Poznań: WBPICAK w Poznaniu, 2002. – S. 56-76

Autorka jest pracownikiem Centrum Europejskiego Uniwersytetu Warszawskiego: www.ce.uw.edu.pl.

3. ŹRÓDŁA informacji Unii Europejskiej / Sylwia Błaszczuk // W: Biblioteki publiczne wobec Unii Europejskiej: materiały pokonferencyjne, Przysiek – Chelmsza, 17-19 września 2001. – Toruń: Polski Związek Bibliotek, 2002. – S. 63-73

Adres Polskiego Związku Bibliotek: <http://koszalin.biblioteka.tonet.pl/pzb/>

Najnowsze publikacje Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej w Warszawie przygotowane zostały w dużej mierze z myślą o pracy bibliotekarzy publicznych i pracowników informacji. Są to m.in.:

4. VADEMECUM – źródła informacji o Unii Europejskiej. – Warszawa: UKIE, 2002. – 306 s.
5. PRZEWODNIK po źródłach informacji o dokumentach Unii Europejskiej. – Warszawa: UKIE, 2002. – 54 s.

6. BIULETYN nabytków Biblioteki Depozytowej Wspólnot Europejskich: styczeń–grudzień 2002. – Warszawa: UKIE, 2002. – 158 s.

Także dokument elektroniczny dostępny na stronie Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej: www.ukie.gov.pl/uk.nsf/B

II. Europejskie „CO I JAK?”

Historia i procesy integracyjne w Europie
Instytucje UE i proces decyzyjny

7. UNIA Europejska po Traktacie Nicejskim / prac. zbior. pod red. dr. Zbigniewa Czachóra. – Warszawa: UKIE, 2002. – 241 [1] s. – (Biblioteka Europejska; nr 23)

W publikacji bardzo ważne są informacje na temat rozwoju Unii Europejskiej po Traktacie Nicejskim (26 luty 2001 r.), podsumowania reform wewnętrznych UE, kościołów i związków wyznaniowych w prawie wspólnotowym.

Dokument elektroniczny dostępny na stronie UKIE: www.ukie.gov.pl

8. STRATEGIA lizbońska – droga do sukcesu zjednoczonej Europy. – Warszawa: UKIE, 2002. – 102 [1] s.

Wszechstronne omówienie kierunków rozwoju UE w wybranych działach gospodarki: rynku pracy, telekomunikacyjnej, transportowej, rynku energii elektrycznej i gazu, opracowane przez Departament Analiz Ekonomicznych i Społecznych UKIE.

Także w wersji elektronicznej: <http://www.ukie.gov.pl/uk.nsf/B-PUB-WCD>

9. TRAKTAT Amsterdamski: co się zmieniło w Europie / Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce. – Gliwice: Wydaw. „Wokół nas”, 1999. – 30 s. – (Europa w ruchu)

Zagadnienia praw obywatelskich w Unii Europejskiej, wspólnej polityki zewnętrznej Unii, skróty przegląd instytucji unijnych zawiera publikacja wydana przez Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce wspólnie z wydawnictwem „Wokół nas”.

Także w wersji elektronicznej na stronie:

<http://www.europa.delpol.pl/index.php?id=broszury&samSession=395eb014a16a55bd79b6ea7545d644cf> oraz 23 inne tytuły wydane przez Komisję Europejską w latach 1999-2002

10. UNIA Europejska – 50 pytań? / oprac. Witold Pawłowski. – Gliwice: Wydaw. „Wokół nas”, 2002. – 51 s.

Nowa broszura dostępna w Punkcie Informacyjnym UE w Warszawie, zawiera odpowiedzi na najczęściej zadawane pytania przez mieszkańców państw wstępujących do UE i nie tylko. Pytania uszeregowano w działach: „Po co nam Unia Europejska?”, „Jak działa Unia?”, „Rolnictwo i gospodarka żywnościowa”, „Nasze życie codzienne”:

Także w wersji elektronicznej na stronie:

<http://www.europa.delpol.pl/index.php?id=broszury&samSession=395eb014a16a55bd79b6ea7545d644cf>

11. NOWA idea dla Europy: deklaracja Schumana – 1950-2000 / Pascal Fontaine. – Gliwice: Wydaw. „Wokół nas”, 2000. – 43 s. – (Dokumentacja Europejska)

Omówienie „Planu Schumana”, narodzin pierwszej Wspólnoty, kalendarium konstrukcji europejskiej.

Także w wersji elektronicznej na stronie:

<http://www.europa.delpol.pl/index.php?id=broszury&samSession=395eb014a16a55bd79b6ea7545d644cf>

12. VADEMECUM Europa od A do Z / Zbigniew Czachór; Friedrich Ebert Stiftung Przedstawicielstwo w Polsce. – Warszawa: Wydaw. Perspektywy Press Sp. z o. o., 2000. – 290 s.

Publikacja współwydana przez Fundację im. Friedricha Eberta, posiada podręczny, kieszonkowy format, przedstawia w alfabetycznym układzie problematykę integracji europejskiej. W odbiorze dostosowana dla młodzieży.

13. EUROPA od A do Z: podręcznik integracji europejskiej / Werner Weidenfeld, Wolfgang Wessels, przeł. Elżbieta Ptaszyńska-Sadowska. – Gliwice: Wydaw. „Wokół nas”, 2002. – 490 [2] s.

Leksykon przeznaczony dla czytelników szukających aktualnej, wyczerpującej i precyzyjnej informacji na temat głównych pojęć i wyznaczników integracji europejskiej, znajduje się tu 68 rzetelnych artykułów, opracowanych przez ekspertów, praktyków i badaczy problematyki europejskiej.

Prezentacja stanowiska ludzi Kościoła, zarówno duchownych jak i świeckich, na tematy europejskie, dyskusja na temat korzyści i ujemnych zjawisk związanych z akcesją Polski do UE to dwie poniższe broszury:

14. ROLA Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej / red. Michał Góra. – Gliwice: Wydaw. „Wokół nas”, 2001. – 62 [2] s.
15. MODERNIZACJA i wiara. Rola Kościoła katolickiego w procesie integracji europejskiej / red. Michał Góra. – Gliwice: Wydaw. „Wokół nas”, 2002. – 60 [2] s.

16. AGENCJE Unii Europejskiej: informator. – Warszawa: UKIE, 2002, 269 s. – (Biblioteka Europejska; nr 22)

Próba monografii na temat 13 istniejących obecnie agencji UE, m.in. Europejska Agencja Środowiska, Europejska Fundacja Poprawy Warunków Życia i Pracy, Europejski Urząd Bezpieczeństwa Żywności.

Także w wersji elektronicznej na stronie: http://www1.ukie.gov.pl/uk_nsf/B-PUB-SBE

17. SŁOWNIK terminologii Unii Europejskiej: angielsko-polski i polsko-angielski / Iwona Kienzler. – Gdynia: Wyd. IVAX, 2001. – 199 s.

Zawiera: nazwy instytucji, organizacji, a także fakty i wydarzenia z dziejów Unii i krajów z nią stowarzyszonych, pojęcia dotyczące integracji i procesów demokracji w Europie w wersji angielsko-polskiej i polsko-angielskiej. Publikację kończy charakterystyka państw członkowskich Unii, państw stowarzyszonych i kandydujących.

Informacja od wydawcy dostępna na stronie: www.infoserve.pl/ivax

18. SŁOWNIK instytucji i terminów Unii Europejskiej / Henri Malosse, Pascal Fontaine. – Warszawa: Komitet Integracji Europejskiej, 1997. – 200 s.

Słownik ujmujący skomplikowaną tematykę dotyczącą UE, opracowany przez dwóch francuskich urzędników UE.

19. KOMPENDIUM wiedzy o Unii Europejskiej [Dokument elektroniczny] / Regionalne Centrum Informacji Europejskiej w Toruniu. – Warszawa: UKIE, 2002. – dysk optyczny (CD-ROM)

Publikacja przeznaczona dla poszukujących odpowiedzi na pytania związane z integracją Polski z UE: dlaczego została stworzona i jak funkcjonuje Unia Europejska?, dlaczego Polska dąży do członkostwa oraz jakie będą konsekwencje naszego przystąpienia?

Kompedium zawiera materiały pomocne zarówno dla osób poszukujących podstawowej wiedzy o Unii Europejskiej, jak również dla zainteresowanych informacjami szczegółowymi oraz dokumentami źródłowymi. Opracowane przez Regionalne Centrum Informacji Europejskiej w Toruniu, e-mail: centrum@europa.torun.pl, www.europa.torun.pl.

Zawsze aktualna wersja „Kompedium wiedzy o Unii Europejskiej” w wersji on-line znajduje się w Internecie.

20. UNIA Europejska w pigułce [Dokument elektroniczny] / oprac. Marek Chałas. – Warszawa: Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce, 2002. – dysk optyczny (CD-ROM)

Płyta jest nieodpłatnym materiałem szkoleniowym przygotowanym przez Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce. Prezentacje opracowane przez Marka Chalasa dotyczą: historii, instytucji, funkcjonowania, rozszerzenia

UE. Można je wydrukować na folii i za ich pomocą przeprowadzać mini wykład o tematyce europejskiej, są też dobrym materiałem na gazetki tematyczne.

Inne materiały multimedialne dostępne na stronie: www.europa.delpol.pl

III. Jednolity Rynek wewnętrzny (podatki, przedsiębiorstwa...)

21. EKONOMIA: finanse–pieniądz / oprac. Maria Rzewuska, Anna Gałkiewicz, Jolanta Falkenberg. T. 1, Glosariusz angielski-francuski-niemiecki-polski. T. 2, Indeksy: angielski-francuski-niemiecki-polski. – Warszawa: UKIE Departament Tłumaczeń, 2001. – 2 t. (274; 305 s.)

Glosariusz – czyli zestawienie stosowanych w danej dziedzinie terminów. Tutaj są to terminy z aktów prawnych UE, które odnoszą się do ekonomii. Glosariusz został przygotowany w Komisji Europejskiej, polskie terminy opracowano w Departamencie Tłumaczeń UKIE. Publikacja składa się z 2 tomów. Tom pierwszy zawiera uporządkowane alfabetycznie terminy w czterech językach, tom drugi alfabetyczne indeksy owych terminów.

Seria Poradników: Biblioteczka Przedsiębiorcy przygotowana przez UKIE w 2000 r. w ramach Programu Informowania Społeczeństwa o Integracji Polski z Unią Europejską. Obejmuje 15 broszur przekazujących podstawowe informacje o funkcjonowaniu Jednolitego Rynku UE, np. o systemie podatkowym i bankowym UE, zasadach zakładania i prowadzenia firm. Najbardziej przydatne broszury to:

22. MOŻLIWOŚCI pozyskania partnera na rynku unijnym – przewodnik przedsiębiorcy. – 32 s.
23. POMOC państwa dla przedsiębiorstw w ramach UE. – 16 s.
24. SYSTEM podatkowy w Unii Europejskiej, czyli jakie podatki będziemy płacić fiskusowi. – 24 s.
25. CZTERY swobody, czyli jak funkcjonuje Jednolity Rynek Unii Europejskiej. – 32 s.
26. ZAMÓWIENIA publiczne w prawie Wspólnot Europejskich. – 24 s.
27. ZAKŁADANIE przedsiębiorstw w Polsce i krajach Unii Europejskiej, czyli swoboda prowadzenia działalności gospodarczej. – 20 s.
28. INSTYTUCJE i programy oferujące wsparcie dla małych i średnich przedsiębiorstw: część I. – 24 s.
29. SYSTEM bankowy w Unii Europejskiej. – 32 s.

30. AKTYWNOŚĆ innowacyjna polskich małych i średnich przedsiębiorstw w procesie integracji z Unią Europejską / Hanna Mizgajska. – Poznań: Wydawnictwo Akademii Ekonomicznej w Poznaniu, 2002. – 174 s. – (Prace Habilitacyjne; nr 4)

Publikacja przedstawia rolę, jaką odgrywają małe i średnie przedsiębiorstwa w UE i w Polsce, poświęcona jest badaniom aktywności innowacyjnej polskich firm, która jest jednym z ważniejszych czynników podnoszących ich konkurencyjność na wolnym rynku europejskim.

31. EURO: pieniądź Wspólnej Europy / Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce. – Gliwice: Wydaw. „Wokół nas”, 2001. – 46 s.

Wszystko o Europejskiej Unii Gospodarczej i Walutowej, walutach UE, euro oraz sprawie Polski jako kandydata do EUGiW.

32. INTEGRACJA gospodarcza: Europa Środkowo-Wschodnia: handel, inwestycje i pomoc Unii Europejskiej / Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce. – Gliwice: Wyd. „Wokół nas”, 2001. – s. 63

Jak sam tytuł wskazuje, handel zagraniczny krajów Europy Środkowej i Wschodniej z UE, inwestycje, pomoc poszczególnych sektorów gospodarki UE dla tych krajów to główne zagadnienia poruszone w publikacji.

Także w wersji elektronicznej na stronie: www.europa.de/pol.pl

33. POLITYKA konkurencji w Europie a obywatel / Komisja Europejska. – Luksemburg: Biuro Oficjalnych Publikacji Wspólnot Europejskich, 2002. – 43 s.

Z inicjatywy Komisji Europejskiej przygotowano broszurę przekazującą opinię publicznej rzetelną i obiektywną informację na temat realnych korzyści, jakich społeczeństwo może oczekiwać od prowadzonej w UE polityki konkurencji. Wydawnictwo to wstępem opatrzył Mario Monti, Członek Komisji Europejskiej odpowiedzialny za politykę konkurencji.

Także w wersji elektronicznej na stronie: www.europa.de/pol.pl

34. OZNACZENIE CE – przewodnik, [Dokument elektroniczny] / Regionalne Centrum Informacji Europejskiej w Toruniu. – Warszawa: UKIE, 2002. – dysk optyczny (CD-ROM)

W Unii Europejskiej obowiązują zharmonizowane, (czyli ujednolicone) przepisy dotyczące wytwarzania i obrotu wyrobami – mają one wyższą rangę niż prawo krajowe państw członkowskich. Dyrektywy harmonizacyjne zawierają wyłącznie zasadnicze wymagania wobec wyrobów, natomiast szczegóły techniczne zawarte są w odpowiednich normach europejskich, EN, których stosowanie jest dobrowolne. Wyroby, które spełniają wymagania dyrektyw i powiązanych z nimi norm, znakowane są symbolem CE. Publikacja zawiera komplet informacji o możliwości zdobycia znaku CE.

IV. Edukacja w Unii Europejskiej

35. SPACERKIEM po Europie: mały atlas Unii / oprac. Dagmara Kowalska i in; UKIE. – [Warszawa]: Super Express, 2002. – 23 s.
Dodatek do „Super Expressu” przygotowany we współpracy z UKIE. Zawiera ilustrowaną panoramę krajów należących do UE oraz krajów kandydujących wraz ze wskaźnikami ujętymi w grupy: charakterystyka państwa, wskaźniki ekonomiczne, czy Grecy (np.) chcą poszerzenia Unii?
36. HISTORIA i przyszłość integracji europejskiej: atlas / [koncepcja atlasu Małgorzata Bonikowska, Jan Konarski, Andrzej Daniluk]. – Warszawa: PPWK im. E. Romera S. A., 2002
Atlas jest materiałem pomocniczym na lekcjach historii w gimnazjum, przybliży uczniom wiedzę na temat głębokich historycznych korzeni zjednoczonej Europy.
37. EDUKACJA europejska w polskiej szkole – materiały i opracowania / red. Dorota Pieńkowska, Katarzyna Morawska; Koalicja organizacji pozarządowych i środowisk oświatowych na rzecz edukacji europejskiej. – Warszawa: Fundacja im. Stefana Batorego, 2001. – 99 s.
Informacje o edukacji europejskiej w różnych ujęciach. Jest to materiał do wykorzystania dla nauczycieli i działaczy zajmujących się edukacją europejską. Zamieszczono w nim obszernie fragmenty debaty środowiska nauczycielskiego jaka toczyła się na konferencji: „Edukacja europejska w polskiej szkole – stan obecny i wizja przyszłości. Warszawa, 8-9 listopada 2000 r.”
38. ZOSTAŃ negocjatorem!: ogólnopolski konkurs dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych. Symulacje negocjacji polskich stanowisk wobec przemian w Unii Europejskiej: III edycja 2002/2003. Vademecum Negocjatora / prac. zbior. pod red. Doroty Pieńkowskiej, Katarzyny Morawskiej. – Warszawa: Wyd. Fundacja Rozwoju Demokracji Lokalnej, 2003. – 156 s. + wkładka
Materiały edukacyjne dla uczniów i nauczycieli wraz z „Materiałem pomocniczym” – zbiorem ćwiczeń negocjacyjnych. Jest to przewodnik do konkursu „Zostań negocjatorem!”, pod patronatem Prezydenta RP i Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej w Polsce. Obecnie trwa jego trzecia edycja na temat: „Symulacji negocjacji polskich stanowisk wobec przemian w Unii Europejskiej”:
39. 2002/2003 INFORMATOR o studiach europejskich w Polsce [Dokument elektroniczny] / Centrum Informacji i Dokumentacji BKKK, Fundusz Współpracy. – Warszawa: Biuro Koordynacji Kształcenia Kadr, Fundusz Współpracy, 2003. – dysk optyczny (CD-ROM)

Informacja na temat studiów europejskich w Polsce jest dość rozproszona i nie zawsze zaktualizowana. Niżej wymienione organizacje wyszły naprzeciw potrzebom w tym zakresie, podjęły się zadania zebrania i udostępnienia poprzez wydawnictwo książkowe, CD-rom oraz sieć Internet, danych o ofercie edukacyjnej szkolnictwa wyższego w Polsce z zakresu szeroko pojętej problematyki europejskiej.

40. 10 LEKCJI o Europie / Pascal Fontaine; Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce. – Gliwice: Wydaw. „Wokół nas”, 1998. – 63 s.

Najważniejsze zagadnienia związane z powstaniem, funkcjonowaniem, płaszczyzną gospodarczą, społeczną, relacjami UE – Świat, opracował pod kątem młodego czytelnika Pascal Fontaine, profesor Studiów Politycznych w Paryżu. Publikacja dostępna w Punkcie Informacyjnym Unii Europejskiej w Warszawie (PIUE).

Dokument dostępny także na stronie: www.europa.de/pol.pl

41. 15 LEKCJI o Europie / Halina Bieda; Katolickie Stowarzyszenie Wychowawców. – Gliwice: Wydaw. „Wokół nas”, 2003. – 63 s.

Edukacja europejska została ujęta w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla gimnazjów jako międzyprzedmiotowa ścieżka edukacyjna. Poniższa publikacja jest z założenia podpowiedzią w przeprowadzeniu lekcji w ramach ścieżki międzyprzedmiotowej w ujęciu ćwiczeniowo – metodycznym. Można ją zdobyć poprzez Wydawnictwo lub Regionalne Centra Informacji Europejskiej. Jest to egzemplarz bezpłatny, sfinansowany z funduszu UKiE.

42. EDUKACJA europejska na lekcjach matematyki / Nina Ostrowska, Grażyna Spychała. – Toruń: Wydaw. „Aksjomat”, 2002. – 68 [1] s.

Zbiór zadań z matematyki dostosowanych do podstawy programowej edukacji europejskiej w gimnazjum. Autorki starają się przekazać uczniom jak najwięcej wiadomości na temat Europy poprzez treść owych zadań.

43. WOJNA o lody malinowe: komiks dla młodzieży o pokojowej Europie bez granic / Komisja Europejska; Punkt Informacyjny Unii Europejskiej. – Gliwice: Wydaw. „Wokół nas”, 1999. – 29 s.

Komisja Europejska zwraca również uwagę na atrakcyjność formy edukacji europejskiej młodych obywateli. Dyrekcja Generalna ds. „Informacji, komunikacji, kultury, środków audiowizualnych” wydała we wszystkich oficjalnych językach UE m.in. komiks i bajki.

Komiks dostępny także w wersji elektronicznej: www.europa.de/pol.pl

44. TOMEK i trzy tajemnice / Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce. – Gliwice: Wydaw. „Wokół nas”, 2001. – 20 s.

Bajka o tematyce ekologicznej dla najmłodszych, obrazująca główne zagrożenia środowiska naturalnego ze strony ludzi.

Także w wersji elektronicznej na stronie: www.europa.delpol.pl

45. **BAJKI europejskie** / red. Irmína Pszeniczny, il. Jan Wróbel; **Katolickie Stowarzyszenie Wychowawców, Fundacja „Fundusz Współpracy”**. – Gliwice: Wydaw. „Wokół nas”, 2001. – 56 s.

Wydawnictwo o bardzo atrakcyjnej formie graficznej, przeznaczone dla najmłodszych (ilustracje wykonał Jan Wróbel – artysta malujący ustami). Jest tu 16 bajek. Zbiór otwiera bajka polska, dalej najbardziej popularne bajki państw członkowskich UE. W zamyśle autorów dziecko podróżuje z Polski po krajach 15-ki. Poszczególne bajki opatrzone są krótką charakterystyką danego kraju, w zakończeniu – przystępnie opracowane informacje o Unii Europejskiej.

Strona wydawcy: www.wokolnas.gliwice.pl

46. **SZKOŁA: edukacja europejska** / praca zbiorowa pod red. Jana Kropiwnickiego. – Jelenia Góra: Wydaw. Nauczycielskie, 2001. – 280 s. – (Biblioteka „Nowego w Szkole”)

Publikacja przedstawia następujące zagadnienia: edukację w krajach UE, unijne programy edukacyjne, edukację europejską w polskiej oświacie, informacje o tym jak realizować działalność Szkolnego Klubu Europejskiego. Wzbogacają ją liczne przykłady placówek, które mają na tym polu duże doświadczenia.

47. **MŁODZIEŻOWE Inicjatywy Proeuropejskie MIP 2001: Poznań 10-12 maja 2001: materiały konferencyjne** / red. dr Zbigniew Czachór, Beata Przybylska; **Ośrodek Badań i Edukacji Europejskiej w Poznaniu**. – Wrocław: Wydaw. Atla 2, 2001. – 99 s.

Materiały z konferencji zorganizowanej z myślą o młodych pracownikach organizacji pozarządowych i liderach klubów europejskich zainteresowanych tematyką współpracy i wymiany młodzieżowej. Znajduje się tutaj oferta programowa Narodowej Agencji Programu MŁODZIEŻ oraz wielkopolskich organizacji przygotowujących projekty dla młodzieży. Opracowanie zawiera też spis organizacji pozarządowych i klubów europejskich.

Więcej informacji na stronie Ośrodka Badań i Edukacji Europejskiej: <http://republika.pl/obiee>

48. **NASZA Europa Twoje miejsce: informator dla młodzieży i organizacji młodzieżowych [Dokument elektroniczny]** / **Regionalne Centrum Informacji Europejskiej w Toruniu**. – Warszawa: UKIE, 2002. – dysk optyczny (CD-ROM)

Wydawnictwo dedykowane młodzieży i organizacjom młodzieżowym – jest to obszerny, interaktywny i łatwy w użyciu zbiór zawierający m.in.: zbiór poradników

i informacji omawiających różne formy aktywności młodzieży, jak również najistotniejsze informacje i dokumenty dotyczące procesu przystąpienia Polski do UE.

Publikacja została opracowana przez Regionalne Centrum Informacji Europejskiej w Toruniu w ramach rządowego Programu Informowania Społeczeństwa.

Przydatne adresy internetowe: www.europa.torun.pl,
centrum@europa.torun.pl, www.ecwm.org.pl, ecwm@ecwm.org.pl

49. GRY i zabawy w edukacji europejskie / Zdzisława Magdalena Barankiewicz, Bartosz Mosiński, Kazimierz Waluch. – Płock: Wydaw. Naukowe Novum, 2002, 153 s.

Propozycje zabaw i gier, konspekty zajęć wspomagających działalność Szkolnych Klubów Europejskich przygotowane przez poniższych autorów mają na celu rozwijać i inspirować do własnej twórczości opiekunów i klubowiczów SKE.

Bliższe informacje o wydawnictwie i temacie w RCIE w Płocku, www.wlodkowic.pl/rcie/index.html, e-mail: rcie@rcie.plock.pl

V. Kultura a UE

Kultura ma ogromne znaczenie dla procesu integracji, od samego jego początku stanowiła fundament, na którym spodziewano się zbudować wspólnotę gospodarczą i polityczną. Unia Europejska nie ma wspólnej polityki kulturalnej, nie ingeruje w cele polityki kulturalnej obieranej w państwach członkowskich. Podejmuje jednak niemało inicjatyw w tej dziedzinie. Ich celem przewodnim jest przede wszystkim ochrona dziedzictwa kulturowego Europy oraz wzajemne poznanie kultur narodów zamieszkujących kontynent europejski.

50. UNIA europejska: informator o polityce kulturalnej / Komitet Integracji Europejskiej. – Warszawa: UKIE, 2000. – 40 s.
51. INSTYTUCJE Kultury i środki masowego komunikowania w Polsce a rozwiązania przyjęte przez Unię Europejską i jej państwa członkowskie: aspekty prawne i ekonomiczne. – Warszawa: UKIE, 1996. – 61 [13] s. – (Biblioteka Europejska, nr 11)
52. WSPÓLNOTA kultur: Unia Europejska i kultura / Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce. – Gliwice: Wydaw. „Wokół nas”, 2001. – 23 [1] s.

Publikacja przedstawia ogólny zarys i niektóre problemy polityki Unii wobec sfery kultury, kierunki przekształceń, zmierzających do ujednoczenia wybranych dziedzin w Polsce (mass-media, finansowanie kultury ze środków publicznych).

Także w wersji elektronicznej na stronie: www.europa.del.pol.pl

53. POLITYKA kulturalna Unii Europejskiej / Kazimierz Waluch; Szkoła Wyższa im. Pawła Włodkowica w Płocku. – Płock: Wydaw. Nauk. Nowum, 2001. – 167 s.

Cytowania z najważniejszych aktów prawa wspólnotowego odnoszące się do spraw kultury (Traktat o Unii Europejskiej oraz poszczególne dyrektywy Komisji Europejskiej), prezentacja pierwszych programów w zakresie kultury: KALEIDOSCOPE, ARIANE, RAPHÄEL, Europejskie Miasto Kultury, KULTURA 2000, oraz zagadnienie udziału Polski w programach kulturalnych UE.

VI. Polska w Unii

54. KULTURA negocjacyjna Polaków w kontekście integracji z Unią Europejską / Janusz Grzelak, Dominika Maison, Grażyna Kiryło-Wąsowicz. – Warszawa: Instytut Spraw Publicznych, 2000. – 69 [3] s.

Wyniki badań poświęconych spontanicznym opiniom Polaków oraz ich stosunkowi do negocjacji akcesyjnych z UE.

Więcej informacji na stronie Instytutu Spraw Publicznych: www.isp.org.pl

55. POLACY wobec wielkiej zmiany. Integracja z Unią Europejską / pod red. Leny Kolarskiej-Bobińskiej. – Warszawa: Instytut Spraw Publicznych, 2001. – 158 [3] s.

Raport z wyników badań ISP zawierający zbiór artykułów traktujących m.in. o wizerunku UE wśród Polaków, poziomie poinformowania o integracji, postrzeganiu elit politycznych w kontekście integracji. Wyniki zobrazowano w licznych tabelach i wykresach.

56. RAPORT z realizacji w 2001 roku Narodowego Programu Przygotowania do Członkostwa w Unii Europejskiej (Przyjęty przez Komitet Integracji Europejskiej 22 lutego 2002 r.). – Warszawa: UKIE, 2002. – 484 s.

Jest to 4 z kolei raport od czasu przyjęcia przez polski rząd Narodowego Programu Przygotowania Polski do Członkostwa w UE – w 1998 r. Omawia osiągnięcia i słabości zaobserwowane w 2001 r. w procesie integracji europejskiej oraz stan dostosowania polskiego prawa do *acquis communautaire*¹

Także w wersji elektronicznej na stronie: www.ukie.gov.pl

57. NEGOCJACJE członkowskie. Polska na drodze do Unii Europejskiej / red. Agnieszka Biegaj; Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, Pełnomocnik Rządu do Spraw Negocjacji o Członkostwo Rzeczypospolitej Polskiej

¹ *Acquis communautaire* – nazwa dla całości dorobku prawnego Wspólnot Europejskich.

w Unii Europejskiej. – Warszawa: Kancelaria Prezesa Rady Ministrów, 2000. – 126 s.

Jak przebiegały zakończone obecnie negocjacje akcesyjne Polski z UE, czyli o ich historii, procedurach, negocjatorach polskich i unijnych, obszarach negocjacyjnych oraz o tym jak sytuowała się w tym względzie Polska na tle innych państw kandydujących.

Więcej informacji na stronie: www.negocjacje.gov.pl

58. ROZSZERZENIE Unii Europejskiej: analiza negocjacji akcesyjnych z państwami kandydującymi z Europy Środkowej i Wschodniej / Alan Mayhew. – Warszawa: UKIE, 2002. – 131 s.

Specyfika negocjacji o członkostwo w Unii Europejskiej, ich szczególnie charakter wynikający np. z konieczności uzgodnienia przez wszystkie kraje członkowskie należące obecnie do Unii – zaprezentowana jest w publikacji przygotowanej w ramach rządowego Programu Informowania Społeczeństwa.

59. NABYWANIE nieruchomości przez cudzoziemców – aspekty prawne i negocjacyjne. – Warszawa: UKIE, 2002. – 67 [1] s. – (Dylematy negocjacyjne)

Możliwość nabywania nieruchomości w Polsce przez obywateli Wspólnoty Europejskiej jest dziedziną negocjacji, która budzi szczególne zainteresowanie. Książka umożliwi lepsze zrozumienie tego stanowiska.

60. TOŻSAMOŚĆ Narodowa Polaków w przyszłej Europie / red. P. Gulczyński, B. Loba. – Warszawa: Fundacja „Instytut Lecha Wałęsy”, 2002. – 109 [1] s.

Jednym z torów działalności Fundacji „Instytut Lecha Wałęsy” jest program Propagowania Świadomego Członkostwa Polaków w Unii Europejskiej. Publikacja jest efektem dialogu zainicjowanego w ramach owego programu pomiędzy różnymi środowiskami reprezentującymi skrajnie odmienne poglądy na sprawę poszerzenia UE o Polskę.

61. KTÓRĘDY do Europy / Klaus Bachmann. – Warszawa: Krajowa Agencja Wydawnicza, 2002. – 240 s.

Celem napisania tej książki, przyjętym przez autora jest lepsze zrozumienie europejskiej i polskiej debaty o rozszerzeniu, reformie i przyszłości Unii Europejskiej. Odpowiada ona m.in. na pytania: co dla Polski wynika z Europejskiej Unii Gospodarczo-Walutowej?, jakie obawy nurtują zachodnich Europejczyków?, co się kryje za powstaniem europejskich struktur militarnych?

VII. Prawo Wspólnot Europejskich

62. PRAWNA droga do Unii Europejskiej, czyli harmonizacja polskiego prawa / Komitet Integracji Europejskiej. – Warszawa: UKIE, 2000. – 24 s. – (Biblioteczka Przedsiębiorcy)

Broszura tłumaczy przystępnie, co wynika dla Polski z Układu Europejskiego, jak – krok po kroku – wygląda dostosowanie polskiego prawa do systemu obowiązującego w Unii, co to jest „screening”, „implementacja” i „harmonizacja”.

Także w wersji elektronicznej na stronie: www.ukie.gov.pl

63. ABC prawa wspólnotowego / Klaus-Dieter Borchardt; Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce. – Gliwice: Wydaw. „Wokół nas”, 2001. – 111 s.

Przejrzysta prezentacja porządku prawnego reprezentowanego przez Wspólnotę Europejską. Próba przedstawienia czytelnikom w obrazowy sposób tekstów traktatów.

Także w wersji elektronicznej na stronie: www.europa.delpol.pl

W serii: „Harmonizacja prawa polskiego z prawem Wspólnot Europejskich” UKIE, znalazły się m.in. prezentowane niżej tomy poświęcone zagadnieniom prawa autorskiego i prawa podatkowego.

64. PRAWO autorskie / Janusz Barta, Ryszard Markiewicz. – Warszawa: UKIE, 1998. – 264 s. – (Harmonizacja prawa polskiego z prawem Wspólnot Europejskich; nr 3)
65. PRAWO podatkowe: opracowanie analityczne / red. nauk. Andrzej Dębiec. – Warszawa: UKIE, 1998. – 137 s. – (Harmonizacja prawa polskiego z prawem Wspólnot Europejskich; nr 6)

Cykl wydawnictw realizowanych przez UKIE w ramach programu „Prawo Unii Europejskiej na co dzień”, których celem jest informowanie samorządów i przedsiębiorców o zmianach w prawie, wynikających z procesu integracji polski z UE.

Poniżej ujęto 9 zeszytów, które ukazały się do tej pory:

66. HARMONIZACJA prawa polskiego w zakresie przepisów dotyczących samorządu terytorialnego. – Warszawa: UKIE, 2001. – 71 s. – (Prawo Unii Europejskiej na co dzień; nr 1/2001)
67. LOTNE związki organiczne powstałe w wyniku stosowania rozpuszczalników organicznych / UKIE. – Warszawa: UKIE, 2001. – 81 s. – (Prawo Unii Europejskiej na co dzień; nr 2/2001)

68. SPOSOBY wdrażania dyrektyw opartych na Nowym Podejściu oraz Globalnym Podejściu – Przewodnik / UKIE. – Warszawa: UKIE, 2001. – 188 s. – (Prawo Unii Europejskiej na co dzień; nr 3/2001)
69. SYSTEM oceny zgodności w Polsce [stan obecny i docelowy] / UKIE. – Warszawa: UKIE, 2001. – 35 [1] s. – (Prawo Unii Europejskiej na co dzień; nr 4/2001)
70. ANALIZA skutków regulacji wprowadzanych przez ustawodawstwo dostosowawcze dla samorządów gminy, powiatu i województwa / UKIE. – Warszawa: UKIE, 2001. – 35 s. – (Prawo Unii Europejskiej na co dzień; nr 5/2001)
71. ŚRODKI ochrony indywidualnej: informacje dla pracodawcy / UKIE. – Warszawa: UKIE, 2001. – 30 [1] s. – (Prawo Unii Europejskiej na co dzień; nr 6/2001)
72. SAMORZĄD gospodarczy jako partner firm w akcesji do Unii Europejskiej / UKIE. – Warszawa: UKIE, 2001. – 59 [1] s. – (Prawo Unii Europejskiej na co dzień; nr 7/2001)
73. WDROŻENIE ustawy o czasie pracy kierowców / UKIE. – Warszawa: UKIE, 2001. – 40 [1] s. – (Prawo Unii Europejskiej na co dzień; nr 8/2001)
74. PRZEWODNIK po Wspólnej Polityce Rybołówstwa / UKIE. – Warszawa: UKIE, 2001. – 48 [1] s. – (Prawo Unii Europejskiej na co dzień; nr 9/2001)

Zeszyty dostępne są w wersji tradycyjnej oraz jako dokumenty elektroniczne na stronie UKIE.

75. EUROPEJSKIE prawo podatkowe w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości / Bogumił Brzeziński, Marek Kalinowski. – Gdańsk: Ośrodek Doradztwa i Doskonalenia Kadr Sp. z o.o., 2001. – 211 s.

Książka jest rezultatem kilkuletnich badań autorów nad tematem sformułowanym w tytule, omawia kwestię podatków bezpośrednich, podatku pośredniego oraz podatku od wartości dodanej – w świetle orzecznictwa Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości.

76. PORADNIK prawny dla gmin [Dokument elektroniczny] / Regionalne Centrum Informacji Europejskiej w Toruniu. – Warszawa: UKIE, 2002. – dysk optyczny (CD-ROM)

Urząd Komitetu Integracji Europejskiej wydał kolejną publikację w formie płyty CD-ROM, przeznaczoną dla samorządów. Na płycie znajdują się najważniejsze dokumenty i materiały informacyjne na temat zmian jakie nastąpiły lub

nastąpią w prawie polskim w związku z wejściem Polski do Unii Europejskiej. Jest to jednocześnie wskazówka dla pracowników administracji samorządowej jakie obszary związane z ich pracą są regulowane przepisami UE.

Publikacja została opracowana na podstawie raportu, który miał określić te obszary *acquis communautaire*, które dotyczą samorządów terytorialnych. Został on opracowany w czerwcu 2002 roku przez Duński Związek Gmin, w ramach projektu finansowanego przez program Phare. Są tu ponadto publikacje Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej związane z tematyką samorządową wydane w 2001 roku w ramach omówionej wcześniej serii "Prawo UE na co dzień".

VIII Rozszerzenie Unii

77. ROZSZERZENIE Unii Europejskiej w opinii związków zawodowych oraz organizacji pracodawców / Maciej Duszczyk, Dorota Poprzęcka. – Warszawa: Instytut Spraw Publicznych, 2000. – 92 (3) s.

Raport opracowany przez Instytut Spraw Publicznych przedstawia stanowiska związków zawodowych i organizacji pracodawców 5 krajów członkowskich: Austrii, Francji, Hiszpanii, Niemiec i Szwecji odnośnie kwestii poszerzenia UE.

78. NORWEGIA mówi „Nie!": źródła sprzeciwu wobec członkostwa w Unii Europejskiej / Bundt Kate Hansen. – Warszawa: Instytut Spraw Publicznych, 2000. – 83 [7] s.

W publikacji zaprezentowane zostały badania nad dwoma referendum w Norwegii: 1972 i 1994 r., w których naród norweski sprzeciwił się członkostwu swego kraju w strukturach UE.

79. POLITYCZNE podstawy procesu poszerzania Unii Europejskiej. – Natolin: Kolegium Europejskie – Natolin, 1999. – 104 [1] s.

Raport ukazujący sytuację polityczną w Unii Europejskiej przed jej rozszerzeniem. Jego celem jest naszkicowanie politycznej panoramy UE, przedstawienie stanowisk, jakie zajmują poszczególne państwa, prześledzenie debaty na temat rozszerzenia Unii. Publikacja porusza zagadnienia takie jak: finanse, polityka strukturalna, reforma unijnego rolnictwa.

80. ROZSZERZENIE Unii Europejskiej: historyczna szansa / Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce. – Gliwice: Wydaw. „Wokół nas”, 2000. – 47 s.

Broszura stanowi próbę odpowiedzi na pytanie, dlaczego Unia Europejska zdecydowała się na przyjęcie tak dużej liczby nowych państw? Zawiera także informacje na temat procesu rozszerzania i strategii przystąpieniowej.

Także w wersji elektronicznej na stronie: www.europa.delpol.pl

IX. Wspólna Polityka Rolna

Seria ABC Unii Europejskiej, dostępna we wspomnianym wcześniej Punkcie Informacyjnym Unii Europejskiej w Warszawie obejmuje 34 opracowania tematyczne (dostępne nieodpłatnie na miejscu lub drogą internetową, <http://www.europa.delpol.pl/index.php?id=abc&samSession=ebcf4aa1108cb7432a1af7c391661240>), wśród których ukazały się ostatnio broszury: „Unia Europejska dla Rolników”:

81. ROLNICTWO unijne a rolnictwo Polskie / Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce. – Warszawa, 2002. – 16 s. – (Unia Europejska dla Rolników)
82. EUROPEJSKIE organizacje rolnicze / Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce. – Warszawa, 2002. – 4 s. – (Unia Europejska dla Rolników)
83. POLITYKA regionalna UE – szansą rozwoju obszarów wiejskich / Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce. – Warszawa, 2002. – 6 s. – (Unia Europejska dla Rolników)
84. WSPÓLNA Polityka Rolna UE / Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce. – Warszawa, 2002. – 4 s. – (Unia Europejska dla Rolników)
85. WSPÓLNA Polityka Rolna i jej skutki dla Polski po akcesji do Unii Europejskiej / Joanna Czapla, Waldemar Guba. – Warszawa: Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA), 2002. – 61 s.

Rolnictwo jest jednym z sektorów najwcześniej poddanych integracji w łonie Unii Europejskiej. Wspólnotowe regulacje dotyczą większości podstawowych rynków rolnych. Około połowy całości *acquis communautaire* odnosi się do tego obszaru. Powyższe opracowanie prezentuje mechanizmy WPR (Wspólnej Polityki Rolnej) na poszczególnych rynkach rolnych w UE:

86. PODSTAWY prawne tworzenia i działalności grup producentów / Jarosław Ejsmont, Robert Milewski. – Warszawa: Fundacja Wspomagania Wsi, 2001. – 81 [2] s.

Czym jest grupa producentów, jakie ma umocowania prawne?... Te informacje oraz podstawowe pojęcia na temat spółek, stowarzyszeń i spółdzielni plus Krajowy Rejestr Sądowy producentów rolnych w załączniku – to zawartość publikacji.

87. WSPÓLNA polityka rolna Unii Europejskiej a polskie rolnictwo: rozważania o korzyściach i kosztach / Fundacja na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa. – Warszawa: UKIE, 2002. – 103 s. – (Biblioteka Europejska; nr 21)

Publikacja stanowi materiały seminaryjne przygotowane z inicjatywy UKiE przez Fundację na Rzecz Rozwoju Polskiego Rolnictwa (FDPA). Zawarte są tu szczególne informacje z dziedziny rolniczej, w tym: jak przebiegały negocjacje w obszarze rolnictwa, Wspólna Polityka Rolna UE, a konieczne dostosowania w polskim sektorze rolnym.

88. CHŁOP, rolnik, farmer?: przystąpienie Polski do Unii Europejskiej – nadzieje i obawy polskiej wsi / Instytut Spraw Publicznych. – Warszawa: ISP, 2000. – 240 [4] s.

Zagadnienie restrukturyzacji w polskim rolnictwie, w ramach przygotowania naszego kraju do członkostwa w UE, spowoduje zmiany w sferze ekonomicznej jak i społecznej. Wyniki badania w zakresie postrzegania procesu integracji przez ludność wiejską, przyszłości polskiej wsi i rolnictwa w strukturach Unii Europejskiej.

Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa (FAPA) w ramach programu Phare wydała cykl broszur tworzących różne serie wydawnicze. W Punkcie Informacji Europejskiej dostępne są m.in.:

89. SERIA: Polskie rolnictwo a standardy UE, Warszawa, 2000.
W jej obrębie znajdują się m.in. takie informatory jak:
- Polski sektor rolno-żywnościowy: skutki integracji z UE na tle koniecznych dostosowań. – 32 s.
 - Analiza skutków Agendy 2000 na rynku mleka w Polsce. – 40 [3] s.
 - Integracja z Unią Europejską: konieczne dostosowania i spodziewane skutki w polskim rolnictwie. – 162 [2] s.
 - Podatki w Unii Europejskiej i w polskim rolnictwie. – 32 [3] s.
 - Polityka rolna i strukturalna UE: zagadnienia finansowe i instytucjonalne: rozwiązania dla Polski. – 59 s.
90. SERIA: Prawo żywnościowe Unii Europejskiej, Warszawa 2000:
- Prawo żywnościowe Unii Europejskiej / pod red. Elżbiety Niteckiej i Mieczysława Obiedzińskiego. – 258 [1] s.
 - Wymagania jakościowe dotyczące dżemów, marmolad i innych przetworów owocowych żelowanych. – 33 [3] s.
 - Wymagania jakościowe dotyczące wyrobów kakaowych i czekoladowych. – 31 s.
 - Wymagania jakościowe dotyczące cukru. – 76 s.
 - Wymagania jakościowe dotyczące żywności mrożonej – kontrola i samokontrola. – 28 s.
 - Wymagania jakościowe dotyczące soków i nektarów. – 37 [2] s.

- Wymagania jakościowe dotyczące zawartości kwasu erukowego w olejach roślinnych, tłuszczach i produktach spożywczych. – 21 [3] s.
 - Wymagania jakościowe dotyczące ekstraktów kawy i ekstraktów cykori. – 44 s.
91. SERIA: Prawo rolne Unii Europejskiej a polski sektor rolny, Warszawa 2000:
- Seria składa się z 20 tytułów, są to m.in.:
- Fundusze strukturalne w Unii Europejskiej / Maria Ciepielewska. – 57 [3] s.
 - Wspólna Polityka Rolna Unii Europejskiej / Janusz Rowiński. – 61 [3] s.
 - Ochrona środowiska w rolnictwie / Anna Liro. – 59 [1] s.
 - Fundusze przedakcesyjne. SAPARD / Henryk Skórnicki. – 43 [1] s.
 - Organizacja rynku mleka i produktów mleczarskich w UE / Ewa Domańska. – 36 [4] s.
 - Polityka regionalna Unii Europejskiej / Jacek Szlachta. – 47 [1] s.
 - Podstawowe akty prawne Unii Europejskiej dotyczące WPR:
 - * cz. 1, Fundusze pomocowe: system obliczania nadwyżki bezpośredniej (FADN): rynek mięsa. – 76 [4] s.
 - * cz. 2, Rynek mleka: rynek owoców i warzyw. – 83 [1] s.
 - * cz. 3, Rynek mięsa: rynek cukru: rynek zbóż. – 70 [2] s.
 - Program aktywacji obszarów wiejskich / Andrzej Hałasiewicz i in. – 51 [1] s.
 - Rynek zbóż / Michał Kisiel. – 45 [2] s.
 - Problematyka fitosanitarna / Teresa Stachowicz. – 42 [2] s.
 - Sieć danych rachunkowości gospodarstw rolnych w Unii Europejskiej (FADN) / Lech Goraj. – 68 [4] s.
 - Problematyka weterynaryjna / Jan Prandota. – 31 [1] s.
 - Program Phare 2000 / Nina Dobrzyńska. – 68 [4] s.
 - Rynek cukru / Barbara Chmielewska. – 59 [1] s.
 - Rynek drobiu i jaj / Mieczysław Adamowicz. – 59 [1] s.
 - Rynek owoców i warzyw / Liliana Jabłonowska. – 52 [4] s.
 - Rynek mięsa / Wojciech Wojtyra. – 56 s.
 - Urzędowa kontrola żywności w UE / Mieczysław W. Obiedziński. – 35 [1] s.
 - System finansowy w rolnictwie na tle integracji Polski z UE / Marian Podstawka. – 187 s.
92. AGROTURYSTYKA / pod red. nauk. Urszuli Świetlikowskiej. – Warszawa: Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa, 2000. – 525 [2] s.

Polska posiada korzystne warunki do rozwoju agroturystyki. Transformacja naszej gospodarki i jej urynkwianie, stymulują możliwości rozwoju i wykorzystania usług agroturystycznych. Liczba gospodarstw agroturystycznych w krajach UE stale wzrasta. W Niemczech, Francji i Austrii taką działalnością zajmuje się średnio co dziesiąty farmer. Fundacja Programów Pomocy dla Rolnictwa prezentuje polskim rolnikom podręcznik agroturystyki, zawierający najważniejsze informacje o tego rodzaju działalności.

93. POLSKA wieś wobec integracji europejskiej / Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Warszawie. – Gliwice: Wydaw. „Wokół nas”, 2001. – 29 [3] s.

Informację o tym, co czeka polskie rolnictwo w procesie integracji europejskiej, zachętę do poznania mechanizmów struktur unijnych przekazują ludzie Kościola, m.in. bp Tadeusz Pieronek, abp Tadeusz Gocłowski, Zbigniew Sulewski.

94. PORADNIK dla działaczy samorządowych w warunkach jednoczącej się Europy / pod red. Witolda Pronobisa. – Warszawa: Stowarzyszenie na Rzecz Integracji Europejskiej Polska–Niemcy–Europa, 1999. – 369 [18] s.

Autorzy publikacji starają się odpowiedzieć na niektóre z najczęstszych pytań, nurtujących działaczy samorządowych. Np. „Na czym polega Wspólna Polityka Rolna krajów Unii?”, „Po co powstały euroregiony?”. Książkę wzbogacają adresy i telefony urzędów i sejmików wojewódzkich oraz międzynarodowych stowarzyszeń, fundacji, agencji, funduszy i programów służących samorządom lokalnym.

95. PRZEDSIĘBIORCZOŚĆ wiejska w Polsce i krajach Unii Europejskiej / pod red. nauk. Marka Kłodzińskiego i Barbary Fedyszak-Radziejowskiej. – Warszawa: Polska Akademia Nauk, Instytut Rozwoju Wsi i Rolnictwa, 2002. – 484 [1] s.

Przedsiębiorczość jest obecnie ważnym „kluczem” otwierającym drzwi do sukcesu gospodarczego i społecznego Polski. Na tym polu szczególnie istotny jest rozwój przedsiębiorczości wiejskiej, jako niezbędny warunek przezwyciężenia niekorzystnych zjawisk na wsi: bezrobocia, kryzysu w rolnictwie, rosnącej skali ubóstwa, monofunkcyjności polskiej wsi, czy też roszczeniowych postaw, bierności i apatii jej mieszkańców. Publikacja stanowi znaczące osiągnięcie naukowe Instytutu Rozwoju Wsi i Rolnictwa.

96. ORGANIZACJE rolnicze w Unii Europejskiej / Zdzisław Gumkowski. – Warszawa: FAPA, 2000. – 100 [3] s.

Broszura przedstawia zagadnienie roli i zadań najważniejszych ponadnarodowych wspólnotowych organizacji rolniczych z uwzględnieniem rozwoju współpracy z polskimi organizacjami rolniczymi. Jej autor przez dwa lata (1997-1999) kierował Biurem Polskich Organizacji Rolniczych w Brukseli.

X. Programy pomocowe

97. **KOMPENDIUM** projektów programu Leonardo da Vinci 2001 / Krajowa Agencja Programu Leonardo da Vinci. – Warszawa: Biuro Koordynacji Kształcenia Kadr, Fundacja „Fundusz Współpracy”, 2002. – 129 s.

Od marca 1998 r. Polska uczestniczy w programie Unii Europejskiej Leonardo da Vinci, utworzonym w celu poprawy jakości oraz innowacyjności systemów kształcenia, doskonalenia i szkolenia zawodowego w Europie. Obecnie realizowana jest druga faza programu uruchomiona na lata 2000 – 2006. W poniższym kompendium przedstawiono opisy projektów zaakceptowanych do realizacji w ramach konkursów drugiej fazy programu – edycja 2001.

Szczegółowe informacje na stronie: www.bkk-cofund.org.pl

98. **PRZEWODNIK** dla promotorów projektów Programu Leonardo da Vinci: faza II: 2000-2006 Wersja 2003-2004 / Krajowa Agencja Programu Leonardo da Vinci. – Warszawa: Biuro Koordynacji Kształcenia Kadr, Fundacja „Fundusz Współpracy”, 2002. – 80 s.

Przewodnik przeznaczony dla osób zgłaszających projekty do konkursu w programie Leonardo da Vinci. Znajduje się w nim opis programu oraz objaśnienia dotyczące składania wniosków zgodnie z warunkami określonymi w Decyzji Rady Unii Europejskiej.

Szczegółowe informacje na stronie: www.bkk-cofund.org.pl

Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce dysponuje tematycznymi zestawieniami danych na temat pomocy przedakcesyjnej, przygotowanych w cyklu „Pomoc Unii Europejskiej dla Polski”:

99. **PHARE** w Polsce: krajowe programy Phare w fazie kontraktowania. – Warszawa: Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce, 2002. – 75 s.
100. **POMOC UE dla Polski: programy wspólnotowe.** – Warszawa: Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce, 2002. – 8 s.
101. **POMOC UE dla Polski: Phare: programy pomocy dla wielu beneficjentów.** – Warszawa: Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce, 2002. – 6 s.
102. **ISPA w Polsce.** – Warszawa: Przedstawicielstwo Komisji Europejskiej w Polsce, 2002. – 4 s.

Tytuły dostępne w formie tradycyjnej w Punkcie Informacyjnym Unii Europejskiej w Warszawie.

103. **OCENA (ewaluacja) programów i projektów o charakterze społeczno-gospodarczym w kontekście przystąpienia Polski do Unii Europejskiej /**

Tomasz Kierzkowski. – Warszawa: Ministerstwo Finansów, 2002. – 141 [1] s.

Autor książki przedstawia m.in. wybrane definicje oceny (ewaluacji), cele jej przeprowadzania, różnice między ewaluacją projektów, a monitoringiem i kontrolą.

104. JAK zdobyć fundusze z Unii Europejskiej? [Dokument elektroniczny] / Regionalne Centrum Informacji Europejskiej w Toruniu; Biuro Doradztwa Gospodarczego ACME. – Warszawa: UKIE, 2002. – dysk optyczny (CD-ROM)

Kolejna elektroniczna publikacja została opracowana przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej. Materiały przedstawione w działach: praktyka i fundusze UE są roboczymi tłumaczeniami, mają charakter szkoleniowy i nie mogą stanowić oficjalnej podstawy do starania się o środki z funduszy UE. Dotyczy to w szczególności przedstawionych wniosków, formularzy, przewodników i wymogów formalnych, które są zbliżone do tych, które będą stosowane w Polsce po wejściu do UE. Wszystkie materiały znajdujące się w działach: Unia Europejska, praktyka i fundusze UE pochodzą z projektu szkoleniowego realizowanego w ramach umowy bliźniaczej pomiędzy Polską a Francją, realizowanej przez Urząd Komitetu Integracji Europejskiej w partnerstwie z Irlandią i Portugalią, (projekt 2.7: Różwój zasobów ludzkich, PL99/IB/OT/1b).

105. JAK, kto, gdzie? Jak skutecznie pozyskiwać środki pozabudżetowe? / Lucyna Krupa; Tarnowska Fundacja Kultury. – Tarnów: Oficyna Wydawnicza „PDK” Tarnowskiej Fundacji Kultury, 2002. – 128 s.

Autorka pracuje w Tarnowskiej Fundacji Kultury, organizacji pozarządowej posiadającej duży bagaż doświadczeń w zakresie pozyskiwania grantów na realizowane przez nią przedsięwzięcia. I tymi właśnie informacjami dzieli się z czytelnikiem. Więcej informacji na stronie Tarnowskiej Fundacji Kultury: www.tfk.tamow.pl

Andrzej Dudziak
Dział Instrukcyjno-Metodyczny

Z POMOCĄ NIEPEŁNOSPRAWNYM
– EUROPEJSKI ROK
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH 2003
(część 2)

Kontynuując temat z poprzedniego numeru „Poradnika Bibliograficzno-Metodycznego” prezentujemy opracowania dotyczące Europejskiego Roku Osób Niepełnosprawnych oraz uzupełnienie adresów organizacji, stowarzyszeń, związków działających na rzecz niepełnosprawnych w województwie wielkopolskim.

Adresy organizacji, które nie zostały uwzględnione w naszym zestawieniu, a będą nadesłane do redakcji, opublikujemy w późniejszym terminie.

A. Opracowania

a. Pozycje zwarte

1. NIEPEŁNOSPRAWNY – pełnoprawny obywatel Europy / Ewa Wapiennik, Radosław Piotrowicz. – Warszawa : Urząd Komitetu Integracji Europejskiej, 2002. – 195 s. – (Biblioteka Europejska; 24)
2. OSOBY niepełnosprawne w Unii Europejskiej / Ewa Wapiennik, Radosław Piotrowicz. – Warszawa : Urząd Komitetu Integracji Europejskiej : Stowarzyszenie Przyjaciół Integracji, [2003]. – 16 s.

b. Artykuły

1. CHCĄ dotacji : Ostrzeszów / WOLF // *Ziem. Kalis.* – 2003, nr 37, dod. Express s. 6
2. DEBATA – samorządy wobec niepełnosprawnych / kozmo // *Głos Wielkop.* (Wyd. A). – 2003, nr 54, s. 14
3. DZIAŁAJĄ już trzy lata : Rakoniewice / BA // *Gaz. Pozn.* – 2003, nr 54, dod. Express s. 2
Inauguracja Europejskiego Roku Osób Niepełnosprawnych w Stowarzyszeniu Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym „Serce”.
4. NIEDŁUGO wyklują się pomysły : Europejski Rok Osób Niepełnosprawnych w Koninie / Jot, MF // *Prz. Konin.* – 2003, nr 2, s. 10

5. NIEPEŁNOSPRAWNI pojedą do Rudna / gk // Głos Wielkop. (Wyd. A). – 2003, nr 57, s. 7
6. PRZYJACIELE integracji : niepełnosprawni / D // Gaz. Pozn. – 2003, nr 40, s. 19
7. ROK 2003 Europejskim Rokiem Osób Niepełnosprawnych / Bronisława Pietrowska // Tyg. Nowy. – 2003, nr 6, s. VII
8. ROK niepełnosprawnych : będzie seminarium, świetlica i warsztaty / eb // Głos Wielkop. (Wyd. A). – 2003, nr 17, s. 15
9. ROK osób niepełnosprawnych / juko // Głos Wielkop. (Wyd. A). – 2003, nr 56, s. 17
10. UNIA walczy z dyskryminacją : niepełnosprawni / KAR // Gaz. Pozn. – 2003, nr 49, s. 7
11. Z MYŚLĄ o niepełnosprawnych / Jarosław Walerczak // Głos Wielkop. (Wyd. A). – 2003, nr 37, s. 17
12. Z MYŚLĄ o osobach niepełnosprawnych / Jarosław Walerczak // Głos Wielkop. (Wyd. A). – 2003, nr 53, s. 16

B. Adresy organizacji, fundacji, stowarzyszeń, związków

– Powiat chodzieski

1. OBYWATELSKA Fundacja na Rzecz Dzieci Niepełnosprawnych i Potrzebujących Pomocy
ul. Zdrojowa 14
64-800 Chodzież
tel. (67) 282 09 51
2. STOWARZYSZENIE Rodzin i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Przebudzone Nadzieje”
ul. Reymonta 12
64-800 Chodzież
tel. (67) 282 94 36

– Powiat czarnkowsko-trzcianecki

1. OŚRODEK Pedagogiczno-Rehabilitacyjny Sióstr Felicjanek „Nasz Dom”
ul. Bł. Marii Angelli 1
64-707 Gębice
2. POLSKI Komitet Pomocy Społecznej
Zarząd Rejonowy

pl. Powstańców Wielkopolskich 18
64-700 Czarnków
tel. (67) 255 30 00

3. STOWARZYSZENIE Dzieci Niepełnosprawnych Ruchowo „Sprawność”
os. Parkowe 11
64-700 Czarnków
tel. (67) 255 41 83
4. STOWARZYSZENIE „Pomagajmy Dzieciom”
os. Słowackiego 24
64-980 Trzcianka
tel. (67) 216 27 33

– Powiat gnieźnieński

1. CARITAS Archidiecezji Gnieźnieńskiej
os. Orta Białego 20
62-200 Gniezno
tel. (61) 425 57 82
2. GNIEŹNIĘSKIE Stowarzyszenie Miłosierdzia
ul. Farna 6
62-200 Gniezno
3. GNIEŹNIĘSKIE Stowarzyszenie Pomocy „Filar”
ul. Kilińskiego 17
62-200 Gniezno
tel. (61) 426 13 18
4. POLSKI Związek Głuchych – Terenowy Ośrodek Rehabilitacji i Wsparcia Społecznego Niesłyszących
ul. Wrocławska 5
62-200 Gniezno
tel. (61) 425 85 06
5. POLSKI Związek Niewidomych – Koło w Gnieźnie
ul. Sobieskiego 20
62-200 Gniezno
tel. (61) 426 14 02
6. POLSKIE Towarzystwo Stwardnienia Rozsianego
Oddział w Gnieźnie
ul. Zabłockiego 61
62-200 Gniezno

7. STOWARZYSZENIE Centrum Rehabilitacyjno-Kulturalne „Promyk”
ul. Sobieskiego 20
62-200 Gniezno
8. STOWARZYSZENIE Rodzin i Przyjaciół Osób z Zaburzeniami Psychicznymi „Concordia”
ul. Poznańska 15
62-200 Gniezno
tel. (61) 423 85 00

– **Powiat gostyński**

1. STOWARZYSZENIE Osób Niepełnosprawnych Umysłowo „Nie sami”
ul. Polska 72a
63-800 Gostyń
tel. (65) 572 24 27

– **Powiat grodziski**

1. POLSKIE Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
ul. Rakoniewicka 17
62-065 Grodzisk Wlkp.

ul. Przemysłowa 5
62-065 Grodzisk Wlkp.
tel. (61) 444 77 35
2. STOWARZYSZENIE Pomocy Dzieciom „Serce”
ul. Krystyny 30
62-067 Rakoniewice
tel. (61) 444 14 62

– **Powiat jarociński**

brak informacji

– **Powiat kaliski (grodzki i ziemski)**

1. CARITAS Diecezji Kaliskiej – Kaliski Dom Opieki Caritas
ul. Dobrzecka 5
62-800 Kalisz
tel. (62) 757 36 83

2. FUNDACJA Wzajemnej Pomocy
ul. Agrestowa 8
62-800 Kalisz
tel. (62) 767 38 31
3. POLSKIE Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
ul. Widok 77
62-800 Kalisz
tel. (62) 766 34 82
4. REHABILITACYJNY Klub Sportu i Turystyki
ul. Łódzka 29a
62-800 Kalisz
tel. (62) 274 64 72
5. TOWARZYSTWO Pomocy im. św. Brata Alberta
ul. Warszawska 93a
62-800 Kalisz
tel. (62) 757 30 45
6. TOWARZYSTWO Przyjaciół Dzieci – Oddział Powiatowy
ul. Fabryczna 7
62-200 Kalisz
tel. (62) 784 39 29
7. WIELKOPOLSKA Fundacja ETOH
ul. Łódzka 19
62-800 Kalisz
tel. (62) 757 52 83

– Powiat kępiński

1. LOKALNE Stowarzyszenie na Rzecz Integracji Dzieci i Młodzieży z Rodziną i Społecznością Lokalną – Nieść Radość
Rynek 7
63-630 Rychtal

– Powiat kolski

1. POLSKIE Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Koło Terenowe
ul. Wojciechowskiego 21a
62-600 Koło
tel. (63) 272 09 92

- Powiat koniński (grodzki i ziemski)

1. FUNDACJA Mielnica
ul. Szpitalna 43
62-504 Konin
tel. (63) 244 31 71
2. KATOLICKIE Stowarzyszenie Civitas Christiana
ul. Młodzieżowa 2
62-510 Konin
tel. (63) 243 51 82
3. FUNDACJA Pomocy Bliźnim św. Maksymiliana
ul. Kolbego 2
62-500 Konin
tel. (63) 242 38 68
4. POLSKIE Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
ul. Kurpińskiego 3
62-510 Konin
tel. (63) 244 85 99
242 20 64
5. POLSKIE Stowarzyszenie na Rzecz Osób Upośledzonych
WTZ
62-550 Wilczyn
tel. (63) 268 31 75
6. STOWARZYSZENIE na Rzecz Osób Niepełnosprawnych Radość –
Głębockie
Ślesin
62-561 Ślesin
tel. (63) 270 40 58
7. TOWARZYSTWO Przyjaciół Dzieci
Koło w Koninie
ul. Noskowskiego 1A
62-510 Konin
tel. (63) 242 34 71
8. TOWARZYSTWO Wałki z Kalectwem
ul. Szpitalna 43
62-504 Konin

– Powiat kościański

1. STOWARZYSZENIE na Rzecz Osób z Wieloraką Niepełnosprawnością
„Dać Pomoc”
ul. Bączkowskiego 11
64-000 Kościan
tel. (65) 515 12 70
2. STOWARZYSZENIE Pomocy Dzieciom i Młodzieży Niepełnosprawnej –
Światło Nadziei
ul. T. Kościuszki 20
64-030 Śmigiel
tel. (65) 518 02 73

– Powiat krotoszyński

1. POLSKIE Stowarzyszenie – Szansa
ul. Młyńska 2d/1
63-700 Krotoszyn
tel. (62) 725 36 95
2. STOWARZYSZENIE Sclerosis Multiplex
ul. Kółkająca 5
63-700 Krotoszyn
tel. (62) 722 75 70
3. STOWARZYSZENIE Teen Challenge
Chrześcijańska Misja Specjalna
ul. Chopina 5B
63-700 Krotoszyn
tel. (62) 725 39 65

– Powiat leszczyński (grodzki i ziemski)

1. LESZCZYŃSKIE Stowarzyszenie Dzieciom Niepełnosprawnym
ul. Łaziebną 14
64-100 Leszno
tel. (65) 520 38 80
2. POLSKI Komitet Pomocy Społecznej
Zarząd Miejski
ul. Narutowicza 6
64-100 Leszno
tel. (65) 520 17 06

3. POLSKIE Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
Kolo Leszno
ul. Starozamkowa 14a
64-100 Leszno
tel. (65) 529 64 74
4. STOWARZYSZENIE „Pomoc”
ul. Krzywińska 16
64-121 Kąkolewo
tel. (65) 534 21 23
5. TOWARZYSTWO Przyjaciół Dzieci przy Specjalnym Ośrodku Szkolno-
Wychowawczym
Plac Zamkowy 2
64-130 Rydzyna

- Powiat międzychodzki

1. FUNDACJA Osób Niepełnosprawnych „Razem – Niezależni”
ul. Osiedlowa 6
64-412 Chrzypsko Wielkie
tel. (61) 295 10 94
2. STOWARZYSZENIE na Rzecz Osób Niepełnosprawnych – Tęcza
ul. Kardynała S. Wyszyńskiego 23
64-405 Kwilcz
tel. (61) 291 52 64
3. TOWARZYSTWO Przyjaciół Dzieci
Zarząd Miejsko-Gminny w Międzychodzie
ul. Daszyńskiego 2F
64-400 Międzychód

- Powiat nowotomyski

1. POLSKI Związek Niewidomych
Kolo w Nowym Tomysłu
os. Batorego 42
64-300 Nowy Tomyśl
tel. (61) 442 38 17
2. POLSKIE Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym – Kolo Terenowe
ul. E. Sczanieckiej 25
64-310 Lwówek
tel. (61) 441 43 04

3. POLSKIE Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
Dzienny Ośrodek Rehabilitacyjno-Wychowawczy
ul. Opalenicka 4
64-330 Opalenica
tel. (61) 447 37 00
4. POLSKIE Stowarzyszenie Stwardnienia Rozsianego
Oddział w Michorzewie
Michorzewo 30
64-316 Michorzewo
tel. (61) 447 32 60
5. POLSKIE Towarzystwo Walki z Kalectwem
Koło w Nowym Tomysłu
ul. Poznańska 30
64-300 Nowy Tomyśl
tel. (61) 442 73 22
6. SPOŁECZNA Fundacja Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym
ul. Warszawska 16
64-360 Zbąszyń

– **Powiat obornicki**

1. TOWARZYSTWO Przyjaciół Dzieci
Koło w Rogoźnie
ul. II Armii Wojska Polskiego 1
64-610 Rogoźno
tel. (67) 261 89 60
2. WIELKOPOLSKIE Stowarzyszenie Pomocy Osobom Walczącym o Lep-
szy Los – Światło Nadziei
ul. Polna 2a
64-610 Rogoźno
tel. (67) 261 75 71

– **Powiat ostrowski**

1. OSTROWSKIE Stowarzyszenie Osób Chorych na Stwardnienie Rozsiane
Al. Słowackiego 1c
63-400 Ostrów Wlkp.
tel. (62) 735 64 78

2. POLSKIE Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
ul. Komuny Paryskiej 14
63-400 Ostrów Wlkp.
tel. (62) 736 77 83
3. TOWARZYSTWO Pomocy im. św. Brata Alberta
Koło Ostrowskie
ul. Ledóchowskiego 4
63-400 Ostrów Wlkp.
tel. (62) 736 47 04

– Powiat ostrzeszowski

brak informacji

– Powiat piłski

1. CARITAS Parafii p.w. św. Antoniego – Dom Pomocy dla Dzieci i Dorosłych im. Bł. Ojca Pio
ul. Okólna 32
64-920 Piła
2. CARITAS Parafii Św. Rodziny
ul. Św. Jana Bosko 1
64-920 Piła
3. CARITAS Rejonu Piłskiego
ul. Browarna 13
64-920 Piła
4. CENTRUM Charytatywno-Opiekuńcze Caritas p.w. Matki Bożej w Lourdes
ul. Kossaka 16
64-920 Piła
tel. (67) 215 57 12
5. PARAFIALNY Zespół Caritas przy Parafii p.w. Św. Mikołaja
pl. Wiosny Ludów
64-850 Ujście
tel. (67) 284 02 25
6. POLSKIE Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
Koło Terenowe w Pile
Szkoła Podstawowa Specjalna nr 10
ul. Śniadeckich 27a
64-920 Piła
tel. (67) 214 12 78

7. STOWARZYSZENIE – Nasze Dzieci
ul. Pocztowa 15
89-300 Wyrzysk
8. STOWARZYSZENIE Pro-Senior
ul. Bydgoska 68
64-920 Piła
tel. (67) 212 76 67
9. TOWARZYSTWO Pomocy Chorym im. Sługi Bożej Stanisławy Leszczyńskiej
ul. Browarna 13
64-920 Piła
tel. (67) 214 83 61
10. TOWARZYSTWO Przyjaciół Dzieci
Zarząd Oddziału Okręgowego w Pile
ul. Bydgoska 21
64-920 Piła

– Powiat pleszewski

1. STOWARZYSZENIE Pomocy Rodzinom Zagrożonym i Osobom Niepełnosprawnym i Współpracy z Zagranicą
ul. Podgórna 14
63-300 Pleszew
tel. (62) 742 13 47
2. TOWARZYSTWO Pomocy im. św. Brata Alberta
Kolo Pleszewskie
ul. Targowa 1
63-300 Pleszew
tel. (62) 742 27 38
3. WIEJSKIE Stowarzyszenie Osób Niepełnosprawnych Pomocna Dłoń
ul. Kolejowa 3
63-308 Gizalki
tel. (62) 741 15 55

– Powiat rawicki

1. POLSKIE Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
Kolo w Pakówce
Pakówka 42
63-940 Bojanowo
tel. (65) 545 63 58

2. STOWARZYSZENIE Dzieci i Osób Niepełnosprawnych
ul. Wrocławska 31
63-930 Jutrosin
tel. (65) 547 11 10
3. STOWARZYSZENIE Osób Sprawnych Inaczej, ich Rodzin i Przyjaciół
Pomocna Dłoń
ul. Grota Roweckiego 6
63-900 Rawicz
tel. (65) 545 50 72

– Powiat słupecki

1. POLSKIE Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
Koło Ostrowite
Hejna 1
64-402 Ostrowite
tel. (63) 241 27 29
2. POLSKIE Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
ul. Kościelna 9
62-410 Zagórzów
tel. (63) 226 11 08
276 11 76
3. POLSKIE Towarzystwo Walki z Kalectwem
Oddział Powiatowy w Słupcy
pl. Parysa 9
62-400 Słupca
tel. (63) 247 36 18
4. STOWARZYSZENIE im. Św. Brata Alberta
ul. Sienkiewicza 11
62-400 Słupca
tel. (63) 275 44 10
5. STOWARZYSZENIE Przyjaciół Dzieci Niepełnosprawnych
ul. Wojska Polskiego 13
62-400 Słupca
tel. (63) 213 23 10
6. TOWARZYSTWO Przyjaciół Dzieci
Oddział Powiatowy w Słupcy
ul. Kopernika 1b
62-400 Słupca
tel. (63) 275 08 47

– Powiat szamotulski

1. POLSKI Komitet Pomocy Społecznej Stowarzyszenie Charytatywne
ul. Św. Ducha 18
62-045 Pniewy
tel. (61) 291 02 98
2. STOWARZYSZENIE Społeczne na Rzecz Dzieci i Młodzieży Specjalnej
Troski
ul. Wojska Polskiego 1
64-500 Szamotuły

– Powiat średzki

1. STOWARZYSZENIE Pomocy – Krąg
ul. Poznańska 14
63-040 Nowe Miasto nad Wartą
tel. (61) 287 40 06
2. STOWARZYSZENIE Pomocy SOS
ul. Szkołna 2
63-000 Środa Wlkp.
tel. (61) 285 38 06

– Powiat śremski

1. POLSKI Komitet Pomocy Społecznej
Zarząd Miejsko-Gminny w Śremie
ul. Mickiewicza 13
63-100 Śrem
2. TOWARZYSTWO Pomocy Potrzebującym im. Brata Alberta „Nadzieja”
ul. Komorowskiego 6
63-100 Śrem
tel. (61) 283 27 02
3. WIELKOPOLSKI Związek Inwalidów Narządu Ruchu
Kolo w Śremie
ul. Mickiewicza 40
63-100 Śrem
tel. (61) 283 71 71

– Powiat turecki

1. POLSKIE Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Upośledzeniem Umysłowym
Koło w Turku
ul. Poduchowne 1
62-700 Turek
tel. (63) 278 43 23
289 37 06
2. TOWARZYSTWO Przyjaciół Dzieci
ul. Broniewskiego 5
62-700 Turek

– Powiat wągrowiecki

1. STOWARZYSZENIE im. Ks. Jerzego Niwarda Musoffa
ul. Kardynała S. Wyszyńskiego
62-100 Wągrowiec
tel. (67) 262 15 60
2. STOWARZYSZENIE Opieki Społecznej – Paluki
Smogulec
62-130 Smogulec
3. TOWARZYSTWO Przyjaciół Dzieci
Zarząd Miejski w Wągrowcu
ul. Klasztorna 17a
62-100 Wągrowiec
tel. (67) 262 14 81
4. WIELKOPOLSKIE Stowarzyszenie na Rzecz Chorych Niepełnosprawnych i Ich Rodzin „Rehabilitacja” im. Karola Marcinkowskiego
ul. Gnieźnieńska 38
62-100 Wągrowiec
tel. (67) 262 00 27

– Powiat wolsztyński

1. STOWARZYSZENIE – Razem Łatwiej
ul. 5 Stycznia
64-200 Wolsztyn
tel. (68) 384 23 95

- Powiat wrzesiński

1. PARAFIALNY Zespół Charytatywny Caritas przy Kościele p.w. Św. Kazimierza Królewicza
ul. Grunwaldzka 61
62-300 Września
tel. (61) 436 26 77

- Powiat złotowski

1. CARITAS Parafii p.w. Św. Anny
ul. Szkolna 1
77-430 Krajenka
tel. (67) 263 83 51
2. STOWARZYSZENIE Pomocy Dzieciom Niepełnosprawnym
ul. Kieniewiczza 19
64- 915 Jastrowie
tel. (67) 266 35 00

BIBLIOGRAFIE OSOBOWE

George Orwell
100 rocznica urodzin

George Orwell (właśc. Eric Arthur Blair) – ur. 7.05.1903 – zm. 21.01.1950 – angielski powieściopisarz, publicysta, eseista i krytyk. Urodził się w Montihari (Bengal, Indie) w rodzinie brytyjskiego urzędnika. W 1911 roku przybył z rodzicami do Anglii, gdzie uczęszczał do szkoły w Eton (1917-1921). Po jej ukończeniu wyjechał do Birmy i podjął pracę w brytyjskiej policji kolonialnej (1922-1927). W 1928 roku powrócił do Europy i wiódł życie biedaka mającego się różnych zajęć; zamieszkiwał w Londynie, wędrował po Anglii, pracował jako pomywacz w Paryżu. Doświadczenia wyniesione z europejskiej włóczędzy znalazły odbicie w debiutanckim reportażu „Na dnie w Paryżu i Londynie” (1933). W szeregach republikańskiej milicji uczestniczył w wojnie domowej w Hiszpanii (1936-1939). W walkach w Barcelonie (1937) wystąpił przeciwko komunistom. Uciekł z Hiszpanii w obawie przed represjami; jakiś czas przebywał w Maroku. Później pracował w sekcji indyjskiej radia BBC (1939-1943). W 1943 roku

związał się z brytyjską Partią Pracy; objął stanowisko redaktora literackiego socjalistycznego pisma „Tribune”. Zmarł na gruźlicę w londyńskim szpitalu.

Był pisarzem politycznym o przekonaniach socjalistyczno-demokratycznych, przeciwnikiem wszelkich totalitaryzmów. Nazywał siebie anarchystą, później – socjalistą, choć jego poglądy miały wyraźne zabarwienie liberalne. W utworach prozatorskich portretował wrażliwe i wyobcowane jednostki zmagające się z otoczeniem. Sławę przyniosły mu powieści polityczne, w których ukazywał zasady funkcjonowania systemu komunistycznego oraz mechanizmy deprawacji myślenia i języka. Warsztat literacki nacechowany satyrą, zjadliwością i finezją stylu stawia go w rzędzie najsympliczniejszych satyryków Anglii.

Napisał m.in.: „Na dnie w Paryżu i Londynie” (1933), „Birmańskie dni” (1934); „W hołdzie Katalonii” (1938); „Brak tchu” (1939); „Folwark zwierzęcy” (1945); „Rok 1984” (1949).

a. Pozycje zwarte

1. GEORGE Orwell / opr. / Bartłomiej Zborski. – Warszawa : „Oskar”, 1994. – 63 s. – (Życie w Anegdotach)
2. GEORGE Orwell „Rok 1984” / Jacek Borkowski, Anna Kucharska. – Radom : „Tramp”, 1992. – 37 s. – (Atrakcyjne Lektury Szkolne); 4)
3. ZNIEWOLONA myśli : totalitaryzm a jednostka / Zofia Lewandowska; współaut. Ewa Jakubowska. – Warszawa : „Polonia Press”, 1995. – 106 s.

b. Artykuły

1. DEMASKATOR : przed 50 laty zmarł autor „Folwarku zwierzęcego” i „Roku 1984” / Giorgio Montefoschi // *Forum*. – 2000, nr 6, s. 18-19
2. DLACZEGO piszę? [fragm.] / George Orwell // *Prz. Polit.* – 2000, nr 43, s. 78
3. GARDŁO Lewiatana / Piotr Kajewski // *Odra*. – 1996, nr 9, s. 114-115
4. GEORGE Orwell (1903-1950) / Piotr Skórzyński. – (Subiektywny leksykon pisarzy XX wieku; cz. 5) // *Topos*. – 2000, nr 3/4, s. 137-147
5. GEORGE Orwell (1903-1950) : 50. rocznica wydania „1984” / Piotr Skórzyński // *W drodze*. – 1999, [nr] 6. s. 95-98
6. HERLING o Orwellu / Gustaw Herling-Grudziński // *Forum*. – 1996, nr 42, s. 17
7. LEWICOWIEC, który nie cierpiał lewicy / Małgorzata Kosewska // *Gaz. Pol.* – 1997, nr 42, s. 20
8. LISTA Orwella [korespondencja z Londynu] / Tadeusz Jagodziński // *Tyg. Powsz.* – 1998, nr 27, s. 16

9. MĄDRZE spóźniony / Wojciech Orliński // *Gaz. Wybor.* – 1998, nr 273, s. 14-16
10. MISTRZ nieufności / Claude Roy // *Forum.* – 1996, nr 5, s. 16
11. MISTRZ nieufności / Claude Roy // *Prz. Polit.* – 1996, nr 31, s. 129-130
12. ORWELL / Urszula Koziół // *Odra.* – 2000, nr 3, s. 139-140
13. ORWELL / Wiktor Weintraub // *Prz. Polit.* – 2000, nr 43, s. 104-106
14. ORWELL : liberalno-konserwatywny socjalista / Paweł Śpiewak // *Opcje.* – 1998, nr 2, s. 62-68
15. ORWELL Solżenicyn / Bronisław Baczek // *Prz. Polit.* – 2000, nr 43, s. 86-93
16. POLITYKA jako fatum / Paweł Śpiewak // *Prz. Polit.* – 2000, nr 43, s. 80-85
17. ROK 1938 / Marek Pieczara // *Nowe Książ.* – 1998, nr 4, s. 30-31
18. SZTUKA pisania o polityce / Bernard Crick // *Prz. Polit.* – 2000, nr 43, s. 94-102
19. Światopogląd Orwella / Roman Zimand // *Prz. Polit.* – 2000, nr 43, s. 130-136
20. TAKIE to były radości / George Orwell // *Prz. Polit.* – 2000, nr 43, s. 108-125
21. TROPY obecności / Paweł Kłoczowski; rozm. przepr. Wojciech Duda // *Prz. Polit.* – 2000, nr 43, s. 126-129
22. W STRONĘ Binfield / Władysław Zawistowski // *Odra.* – 1998, nr 9, s. 128-130
23. WIELKI Orwell / Timothy Garton Ash // *Zesz. Lit.* – 1999, nr 2, s. 54-65
24. WSPOMINAJĄC wojnę w Hiszpanii / George Orwell // *Prz. Polit.* – 2000, nr 43, dod. s. I-XII

Jan Józef Szczepański
(1919–2003)

Jan Józef Szczepański – ur. 12.01.1919 – zm. 20.02.2003 – prozaik, reportażysta, scenarzysta, tłumacz. Studiował filologię indo-irańską na Uniwersytecie Jagiellońskim. Brał udział w kampanii wrześniowej 1939 roku. W czasie wojny pracował jako robotnik (1939-1944), był żołnierzem ZWZ-AK, a od 1944 roku walczył w partyzantce na Kielecczyźnie. Debiutował w 1943 roku na łamach konspiracyjnego czasopisma „Droga”. Po wojnie związał się z „Tygodni-

kiem Powszechnym”, z którym współpracował do końca życia. Po 1957 roku wiele podróżował po Europie, Ameryce, Afryce i Azji. Był redaktorem PWM (1953-1958), kierownikiem literackim krakowskiego Teatru „Groteska” (1959-1966), prezesem Związku Literatów Polskich (1980-1983), prezesem Stowarzyszenia Literatów Polskich (1989-1990).

Tworzył prozę o tematyce wojennej, pisał powieści obyczajowe i historyczne, reportaże z podróży. W podejmowanej problematyce etycznej szukał odpowiedzi na pytanie o istotę heroizmu oraz przyczyn współczesnego kryzysu moralnego.

W skład jego dorobku wchodzi m.in.: powieści – „Portki Odysa” (1954), „Polska jesień” (1955), „Pojedynek” (1957), dylogia „Ikar” (1966) i „Wyspa” (1968), „Kapitan” (1986); opowiadania – „Buty i inne opowiadania” (1956), „Motyl” (1962), „Rafa” (1974), „Trzy czerwone róże” (1982), „Ultima Thule” (1987); reportaże – „Zatoka Białych Niedźwiedzi” (1960), „Koniec westernu” (1971); „Mała encyklopedia totalizmu” (1990) – felietonowy zapis fundamentalnych cech ustroju totalitarnego; scenariusze filmowe – „Wolne miasto” (1958), „Westerplatte” (1967), „Hubal” (1972).

a. Pozycje zwarte

1. HAŃBA domowa / Jacek Trznadel. – Wyd. nowe, rozsz. – Warszawa : „Morex”, 1997. – 356 s.; il.
M.in. rozmowa z Janem Józefem Szczepańskim.
2. KADENCJA / Jan Józef Szczepański. – Kraków : „Znak”, 1989. – 275 s.
3. „NIE można świata zostawić w spokoju” : o twórczości Jana Józefa Szczepańskiego / Andrzej Sulikowski; Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego. Katedra Polskiej Literatury Współczesnej KUL. – Lublin : TNKUL, 1992. – 348 s., mapa. – (Literatura Współczesna – Pisarze i Problemy)
4. PISARZ i historia : o twórczości Jana Józefa Szczepańskiego / Beata Gontarz. – Katowice : Wydaw. UŚ, 2001. – 176 s. – (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 1950)
5. TWÓRCZOŚĆ literacka i filmowa Jana Józefa Szczepańskiego / pod red. Stefana Zabierowskiego. – Katowice : Wydaw. UŚ, 1995. – 184 s. : il. – (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 1537)

b. Artykuły

1. CZY pisanie jest wszystkim? / Jan Józef Szczepański; rozm. przepr. Ewa Berberysz / Tyg. Powsz. – 1995, nr 51, s. 1, 4

2. DOM, wychowanie, literatura / Jan Józef Szczepański; rozm. przepr. Izabella Sariusz-Skapska // *Dekada Lit.* – 1998 [1999], nr 2, s. 1, 3-4
3. DZIWNOSĆ świata i tajemnica / Jan Józef Szczepański; rozm. przepr. Tomasz Fiałkowski // *Tyg. Powsz.* – 1999, nr 3, s. 1, 4
4. JAK się nie dać zwariować? / Stanisław Murzański // *Tyg. Solid.* – 1999, nr 7, s. 14-15
5. JAN / Zdzisław Najder // *Rzeczpospolita.* – 2003, nr 45, s. A. 7
6. JAN Józef Szczepański / Jacek Trznadel // *Tyg. Solid.* – 2003, nr 10, s. 35
7. JAN Józef Szczepański / J. SZ. // *Gaz. Wybor.* – 2003, nr 44, s. 2
8. ŁASKAWY los / Jan Józef Szczepański // *Tyg. Powsz.* – 2000, nr 2, s. 9
9. MAM z czego zdać sprawę / Jan Józef Szczepański; rozm. przepr. Beata Gontarz // *Opcje.* – 1997, nr 2, s. 28-29
10. NAUKA w szkole Conrada : pisarze o adaptacjach / Jan Józef Szczepański ; rozm. przepr. Łukasz Maciejewski // *Kino.* – 2000, nr 11, s. 4-7, 58-60
11. NIE wszyscy byli zabrudzeni / Jan Józef Szczepański; rozm. przepr. Maciej Nowicki // *Życie.* – 2000, nr 139, s. 13-14
12. NIEZALEŻNY choć nie zawsze pod prąd : miejsce Jana Józefa Szczepańskiego w polskiej literaturze współczesnej / Beata Gontarz // *Opcje.* – 1997, nr 2, s. 22-27
13. ODDAĆ sprawiedliwość / Jan Józef Szczepański; rozm. przepr. Gabriela Łęcka // *Polityka.* – 1998, nr 31, s. 40-41
14. ODSZEDŁ Jan Józef Szczepański / Adam Michnik // *Gaz. Wybor.* – 2003, nr 44, s. 1
15. POLSKA jesień – moja jesień / Jan Józef Szczepański; rozm. przepr. Krzysztof Karwat // *Śląsk.* – 1999, nr 9, s. 32-34
16. PRZEDĘ wszystkim lęk / Jan Józef Szczepański; rozm. przepr. Krystian Brodacki // *Tyg. Solid.* – 2001, nr 7, s. 16-17
17. REJS po oceanie chaosu / Andrzej Werner // *Gaz. Wybor.* – 2003, nr 45, s. 12-13
18. SPOTKANIE po apokalipsie [skrót] / Andrzej Werner // *Gaz. Wybor.* – 2002, nr 215, s. 18-21
19. W POSZUKIWANIU ziarnka prawdy / Jan Józef Szczepański; rozm. przepr. Zbigniew Baran // *Rzeczpospolita.* – 1997, nr 284, s. 14
20. ZACHOWAĆ przyzwoitość / Jan Józef Szczepański; rozm. przepr. Jerzy Pawlas // *Tyg. Solid.* – 1995, nr 3, s. 14
21. ŻEBY o coś chodziło / Jan Józef Szczepański; rozm. przepr. Roman Graczyk // *Gaz. Wybor.* – 1999, nr 7, s. 12-13

III. MATERIAŁY METODYCZNE

Zdzisława Magdalena Barankiewicz

Bartosz Mosiński

Kazimierz Woluch

OJCOWIE WSPÓLNEJ EUROPY

Konspekt zajęć

Wprowadzenie

Zagadnienia związane z tematyką europejską omawiane są poprzez różne formy. Młodzież gimnazjalna zdobywa wiedzę o integracji Polski z UE w oparciu o programowe kształcenie ogólne dla gimnazjów, realizując ścieżkę edukacyjną międzyprzedmiotową. Zajęcia, które proponujemy w 2 numerze tegorocznego „Poradnika...” mają na celu przybliżenie sylwetek założycieli wspólnej Europy i są wzbogacone o elementy zabawowe a równocześnie edukacyjne. Można je przeprowadzić zarówno w szkolnej bibliotece jak i publicznej. Uczestnikami mogą być uczniowie ostatnich klas szkoły podstawowej i młodzież gimnazjalna.

Cele:

- poznanie nazwisk osób, które przyczyniły się do procesu integrowania Europy,
- zdobycie wiedzy o krajach, które zapoczątkowały ten proces,
- udoskonalenie umiejętności precyzyjnego stawiania pytań i wypowiedzania się,
- samodzielna analiza tekstu.

Czas trwania: 45-60 minut

Metody i formy pracy:

- interaktywny miniwykład,
- analiza tekstu,
- zabawa „zgadnij kto to?”
- dyskusja z elementami burzy mózgów.

Materiały:

- kartki papieru,
- duże kartony na plakat,
- mazaki,

- magnesy (ew. taśma klejąca),
- podstawowe informacje o „ojcach Europy”
- kartki z pytaniami,
- tablica (np. korkowa).

Przebieg lekcji:

- przywitanie uczestników zajęć, rozdanie kartek i zapisanie na nich jednego słowa, które kojarzy się z pojęciem Unii Europejskiej,
- przypięcie (przyklejenie) kartek na tablicy,
- porządkowanie kartek, grupowanie w jednakowe lub bliskoznaczne określenia,
- omówienie skojarzeń przy zastosowaniu burzy mózgów i zadawanie przez prowadzącego dodatkowych pytań oraz uzupełnianie odpowiedzi uczestników zajęć,
- ukierunkowanie dyskusji na słowo „współpraca”. przykłady różnych sytuacji np. klasowych, poszukiwanie przyczyny współpracy, czyli stwierdzenia, że ktoś musi zainicjować wspólne działania, zaproponować cel, wskazać ideę itp.,
- kontynuacja tematu zajęć przez prowadzącego stwierdzeniem, że poznając historię integracji europejskiej da się zauważyć jak ogromne znaczenie w jej tworzeniu mieli konkretni politycy, wywodzący się z różnych krajów. Tę istotną rolę w procesie zjednoczeniowym odegrali politycy sprawujący władzę w państwach i instytucjach międzynarodowych powstających po II wojnie światowej. Ich wzajemna przyjaźń i współpraca przelożyły się na przyjaźń i współpracę między krajami.

Za ojców integracji europejskiej, czyli wielkie osobowości skupione wokół wielkiej idei, uznaje się przede wszystkim:

<u>Roberta Schumana</u>	- dążył do Europy federalnej, jednoczącej wszystkie demokratyczne kraje Europy,
<u>Jeana Monneta</u>	- pragnął utworzenia prawdziwej, politycznej, gospodarczej i wojskowej unii europejskiej,
<u>Alcide De Gasperięgo</u>	- propagował rozszerzenie współpracy gospodarczej o wspólnotę obronną dającą gwarancje pokojowe,
<u>Konrada Adenauera</u>	- uważał, że „podstawą jedności Europy jest idea wspólnoty chrześcijańskiej, kultura i cywilizacja europejska”,
<u>Winstona Churchilla</u>	- chciał utworzyć Stany Zjednoczone Europy,

Paula-Henriego Spaaka – jego raport stał się podstawą Traktatów Rzymskich,

Charlesa de Gaulle'a – opowiadał się za koncepcją „Europy ojczyzn”,

- podział uczestników zajęć na 7 zespołów (każdy zespół losuje jeden tekst z informacjami o „ojcach Europy”),
- opracowanie przez zespoły w ciągu 10. minut krótkiej prezentacji postaci (z uwzględnieniem nazwy państwa, które reprezentowali), wykonanie plakatu
- przedstawienie najważniejszych danych o wylosowanej osobie, umieszczenie plakatu w widocznym miejscu,
- zabawa „zgadnij kto to?” – jedna osoba z grupy wychodzi z sali, inna wskazana przez prowadzącego losuje nazwisko spośród omawianych postaci, przywołana osoba próbując odgadnąć wylosowane nazwisko zadaje pytania, może wspomagać się informacjami z plakatów – grupa może odpowiadać tylko Tak lub Nie np.:

· Czy to był Włoch?

· Czy dążył do utworzenia „Stanów Zjednoczonych Europy”?

· Czy był ministrem spraw zagranicznych?

- zakończenie – prowadzący prezentuje jeszcze krótko sylwetkę **Józefa Retlingera** i może ogłosić konkurs dla wszystkich zainteresowanych omawianym zagadnieniem:

Zastanów się i napisz esej na temat „Kim właściwie jestem?”

Skorzystaj z pytań pomocniczych.

MATERIAŁY POMOCNICZE

Pytania pomocnicze do konkursu

1. Kto to jest Europejczyk?
2. Co to znaczy być (czuć się) Polakiem?
3. Kto z dawnych Polaków/Europejczyków jest dla Ciebie wzorem do naśladowania?
4. Kogo i za co ze współczesnych cenisz sobie najbardziej?

Notki biograficzne

Sir Winston Leonard Spencer Churchill (1874-1965)

Brytyjski mąż stanu, od 1925 r. czołowy działacz Partii Konserwatywnej; przeciwnik ugodowej polityki wobec Hitlera; 1940-45 i 1951-55 premier rządu. W przemówieniu Churchilla w Zurychu 19.09.1946 r. znalazło wyraz zdecydowane ukierunkowanie na wizję „Zjednoczonych Stanów Europy”; pierwszym krokiem służącym jej realizacji miało być utworzenie Rady Europy. Mówił on o unii wszystkich państw Europy gotowych zjednoczyć się pod przewodnictwem Francji i Niemiec.

Charles de Gaulle (1890-1970)

Francuski mąż stanu, generał. W czasie II wojny światowej stał na czele Francuskiego Komitetu Wyzwolenia Narodowego oraz Tymczasowego Rządu Republiki Francuskiej. Kilkakrotny premier i prezydent (1958-1969) Francji. W polityce zagranicznej de Gaulle reprezentował dążenie do wzmocnienia mocarstwowego znaczenia Francji. Wypowiedział się za realizacją idei Europy Ojczyzn (1960).

Alcide De Gasperi (1881-1954)

W wieku 30 lat reprezentował kolegium włoskie, trzy lata później został wybrany do sejmu w Innsbrucku. Od 1924 roku pełnił funkcję sekretarza generalnego włoskiej Partii Ludowej, odciskając swoje piętno na jej antyfaszystowskim obliczu. Życie De Gasperiego (podobnie jak Schumana i Adenauera) można podzielić na dwa okresy. Jeden to czasy młodości, kiedy to ze względu na opór i niechęć wobec rosnącego we Włoszech faszyzmu zniknął ze sceny politycznej. Drugi, gdy pod koniec II wojny światowej pojawił się jako dojrzały i doświadczony polityk. W 1945 roku został premierem Włoch. Zainteresowany polityką zagraniczną, wiele lat swojej działalności poświęcił dopracowaniu projektu zjednoczenia europejskiego. Przewodnią myślą jego działań było dążenie do wspólnoty obronnej jako elementu zapewniającego pokój i powstrzymujące wojny domowe.

Konrad Adenauer (1876-1967)

Wychowywał się w świecie niezmiennych wartości chrześcijańsko-humanistycznych. Od 1917 r. był nadburmistrzem Kolonii. Gdy Hitler jako kanclerz Rzeszy chciał odwiedzić to miasto, Adenauer odmówił przyjęcia go, dając wyraz swoim antyfaszystowskim poglądom. W efekcie 17.07.1933 roku H. Göring odwołał go z urzędu. 2.05.1945 roku Amerykanie okupujący Kolonię ustanowili K. Adenauera ponownie nadburmistrzem. Od 1946 roku datuje się aktywna działalność przyszłego kanclerza w CDU Nadrenii – Północnej West-

falii. W sierpniu 1948 roku Adenauer zostaje wybrany prezydentem Rady Parlamentarnej, opracowującej nową konstytucję RFN. Akt wchodzi w życie 23.05.1949 roku. W pierwszych wyborach parlamentarnych CDU zdobywa większość głosów, a Adenauer podejmuje się utworzenia rządu pod swoim kierownictwem. W wieku 73 lat, 15.09.1949 roku Konrad Adenauer zostaje kanclerzem federalnym. Pozostaje nim do 1963 roku. Pośród wielu osiągnięć 14-letniego okresu sprawowania rządów przez Adenauera, dla całej Europy ważne okazały się prace prowadzone w latach 50., zakończone podpisaniem traktatu o założeniu Europejskiej Wspólnoty Węgla i Stali.

Robert Schuman (1886-1963)

Powodów, dla których ten właśnie człowiek stał się pomysłodawcą jednego z największych wydarzeń XX wieku, powstania załączków wspólnoty europejskiej, doszukiwać się można w jego zakorzenieniu w różnych kulturach. Studiował prawo na uniwersytetach w Bonn, Monachium, Berlinie i Strasburgu. Działalność polityczną rozpoczął, gdy Alzacja i Lotaryngia zostały wcielone do Francji. W latach 1919-1940 był członkiem francuskiej Izby Deputowanych. Po kapitulacji Francji opuścił Paryż i wrócił do Metz. Gdy odmówił Niemcom, którzy próbowali skłonić go do kolaboracji, ukrywał się do końca wojny. Po wojnie wrócił do działalności politycznej. W latach 1946-62 był deputowanym do Zgromadzenia Narodowego. Do 1956 roku pełnił kolejno funkcje ministra finansów, premiera, ministra spraw zagranicznych, ministra sprawiedliwości. Najważniejsze jest jednak to, czego dokonał w latach 50. Pomimo niesprzyjającej sytuacji politycznej, nie zagojonych jeszcze ran i niechęci pomiędzy agresorem z czasów wojen światowych – Niemcami, a ich ofiarą – Francją, wystąpił z propozycją pojednania niemiecko-francuskiego, poprzez połączenie obu państw we wspólnotę gospodarczą. Pomysł ten ujęty w tzw. „Planie Schumana” zapoczątkował trwający do dziś proces integrowania Europy.

Jean Monnet (1888-1979)

Francuski dyplomata, zajmował się polityką i gospodarką. W latach 1919-1923 był zastępcą sekretarza generalnego Ligi Narodów. Na początku II wojny światowej Monnet pracował na rzecz zbliżenia francusko-brytyjskiego, proponując W. Churchillowi bliską współpracę. W maju 1943 roku Monnet został członkiem francuskiego ruchu oporu. Po wojnie polityk zostaje szefem komisji przygotowującej plan rozwoju, unowocześnienia i restrukturyzacji francuskiej gospodarki. Lata pięćdziesiąte przynoszą ukoronowanie pracy Monneta, kiedy to współ-przygotowany przez niego „Plan Schumana”, staje się podstawą do traktatu, ustanawiającego EWWiS. Plan ten był pierwszym krokiem w kierunku organizacji europejskiego życia gospodarczego. W latach 1952-1955 Monnet

był pierwszym prezydentem wysokiej władzy EWWiS. W 1976 roku szefowie rządów i państw EWG nadali mu tytuł Obywatela Europy.

Paul-Henri Spaak (1889-1972)

W 1932 roku Spaak bliżej związuje się z polityką. W latach 1936-1938 jako minister spraw zagranicznych uzyskuje akceptację Francji i Anglii dla prowadzenia przez Belgię niezależnej polityki zagranicznej, a w 1938 roku zostaje pierwszym socjalistycznym premierem Belgii. W latach okupacji hitlerowskiej wraz z całym gabinetem opuścił Belgię przenosząc się do Londynu, gdzie pracował nad utworzeniem unii celnej Beneluksu, która weszła w życie w 1948 roku. Spaak współredagował Kartę Narodów Zjednoczonych i był pierwszym przewodniczącym Zgromadzenia Ogólnego ONZ. W 1948 roku Spaak podpisał Traktat Brukselski, ustanawiający regionalny sojusz obronny Francji, Wielkiej Brytanii i krajów Beneluksu. W latach 1948-1952 Spaak przewodniczył kilku organizacjom europejskiej współpracy gospodarczej i politycznej. Odegrał znaczną rolę w negocjacjach Traktatów Rzymskich z 1957 roku. Po kolejnej kadencji na stanowisku ministra spraw zagranicznych Belgii w latach 1954-1957, Spaak został sekretarzem generalnym NATO.

Józef Retinger (1888-1960)

Gdyby nie żelazna kurtyna, byłby uznany za jednego z ojców integracji europejskiej. W wieku 20 lat został najmłodszym doktorem literatury w Europie. W trakcie studiów w Paryżu zetknął się po raz pierwszy z ideą integracji europejskiej. W czasie II wojny światowej Retinger był jednym z najbliższych współpracowników Sikorskiego. Pośredniczył w kontaktach z Anglikami. Pełnił funkcję charge d'affaires w Moskwie.

Po wojnie pozostał na emigracji. Zaangażował się w tworzenie organizacji, które miały jednoczyć Europę. Był współzałożycielem i sekretarzem generalnym Ruchu Europejskiego.

W 1948 r. zorganizował Kongres Haski, wielki zjazd europejskich polityków i myślicieli. Stworzył nieformalną organizację – Grupa Bilderbergu, w ramach której wielu przywódców wymieniało swoje poglądy. Pod koniec lat 50. był jednym z kandydatów do pokojowej nagrody Nobla.

Wykorzystano scenariusz z opracowania:

Gry i zabawy w edukacji europejskiej/ Zdzisława Magdalena Barankiewicz, Bartosz Mosiński, Kazimierz Woluch. – Płock: Regionalne Centrum Informacji Europejskiej w Płocku, 2002, S.: 107-112

Opracowała: Domicylla Sierszchuła-Filipowska

IV. MATERIAŁY REGIONALNE

A. PRZEGLĄD NOWOŚCI REGIONALNYCH

BIBLIOGRAFIA regionalna miasta Turku i powiatu tureckiego : 2000 / red. Wanda Grzeszkiewicz; Miejska i Powiatowa Biblioteka Publiczna w Turku. – Turek: MiPBP, 2002. – 51 s.

Zestawienie zawiera ponad 550 opisów bibliograficznych artykułów z czasopism lokalnych za rok 2000.

BIBLIOTEKA Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk : informator / oprac. zbiorowe pod red. Ryszarda Marciniaka. – Poznań: PTPN, 2002. – 24 s., [4] s. tabl. : fot., il., portr.

Zarys dziejów oraz charakterystyka zbiorów i katalogów jednej z najstarszych bibliotek poznańskich.

BRANIECKI Włodzimierz

Szukam dobrego światła : Polacy – Niemcy drogi zbliżenia. – Poznań: Garmond Oficyna Wydaw., 2002. – 161 s., [24] s. tabl. : fot., portr.

Wybór artykułów, felietonów i wywiadów dotyczących kontaktów polsko-niemieckich w ostatnich latach. Dot. m.in. koncertów Poznańskiego Chóru Nauczycieli w Niemczech.

GATNER Grażyna

Powroty z bezdroży. – Kępno: „Pismak” Wydaw. „Tygodnika Kępińskiego”, 2002. – 80 s. : fot., portr.

Omówienie form działalności placówek i organizacji działających na rzecz ruchu antyalkoholowego w Kępnie.

GINA Nowe Miasto nad Wartą w kadencji 1998-2002 / fot. Piotr Kwieciński, Jerzy Stachowiak, Paweł Jankowski; Urząd Gminy Nowe Miasto nad Wartą. – Nowe Miasto nad Wartą: UG, 2002. – [16] s. : fot.

Prezentacja osiągnięć gospodarczych, społecznych i kulturalnych gminy w kadencji samorządu 1998-2002.

GINA Swarzędz : informator / Urząd Miasta i Gminy Swarzędz. – Swarzędz: „Instar-Geo”, 2002. – [13] s. : fot., il.

JANUSZKIEWICZ Marcin J., PLESKACZYŃSKI Adam

Podręcznik Poznańczyka albo 250 dowodów wyższości Poznania nad resztą świata / oprac. graf. Konstancja Pleskaczyńska. – Poznań: Art Media Studio i CDN. Media, 2002. – 318 s. : il.

Pierwsze, jedyne, największe, najnowocześniejsze, najwybitniejsze itd. – rekordowe wydarzenia, zjawiska, obiekty i ludzie, słowem wszystko, co w Poznaniu było i jest „naj” na przestrzeni dziejów miasta.

JAROCIN miastem kolejarzy : z historii jarocińskiego węzła kolejowego (1875-1945) : [informator wystawy] / oprac. Eugeniusz Czarny. – Jarocin: Muzeum Regionalne w Jarocinie, 2002. – 19 s. : fot., il.

Związła historia rozwoju kolejnictwa i znaczenia węzła kolejowego w Jarocinie dla rozwoju miasta.

KALENDARZ imprez kulturalnych województwa wielkopolskiego [na rok] 2003 / Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury w Poznaniu. – Poznań: WBPiCAK, 2003. – 387 s.

Na okładce podtytuł: 750-lecie lokacji miasta Poznania – miasta Śremu

KAMECKI. – Kępno: [b.w.], 2002. – [14] s. : il.

Katalog prac artysty plastyka z Kępna, Marka Kameckiego. Także reprodukcje prac o tematyce kępińskiej.

KAPLICZKI i figury przydrożne powiatu szamotulskiego : przewodnik : praca zbiorowa / pod red. Krystyny Dąbrowskiej. – Szamotuły: Powiatowa Biblioteka Publiczna w Szamotulach, 2002. – 40 s. : fot., mapa

Informator o kapliczkach i figurach przydrożnych w powiecie szamotulskim, w układzie alfabetycznym według gmin, z kolorowymi fotografiami omawianych obiektów.

KOWALCZYK Bogusław

„Bemacy” w służbie harcerstwa i ojczyzny : dzieje 16 Poznańskiej Drużyny Harcerzy im. gen. Józefa Zachariasza Bema w latach 1920-2000 Szczepu Harcerskiego im. Franciszka Firlika oraz Harcerskiego Kręgu Szesnastaków „Bemak”. – Poznań: Związek Harcerstwa Polskiego. Komenda Hufca Harcerskiego „Piaśń” Poznań – Stare Miasto im. Powstańców Wielkopolskich 1918/1919, Harcerski Krąg Szesnastaków „Bemak”, 1990. –

T. 3, LATA odrodzeń, wzlotów, pogrążeń i deformacji czyli o Drużynie Poznańskich Bemaków i jej członkach oraz harcerkach i harcerzy zrzeszonych w szczepie im. hm. Franciszka Firlika od zakończenia II wojny światowej do lat

sześciodziesiątych i w dalszym czasie harcerskich przeobrażeń po rok 2000. – 2003. – 435 s., [11] s. tabl. : fot., portr. – (Biblioteczka Harcerskiego Kręgu Szesnastaków „Bernak”)

T. 1 wyd. 1990, t. 2 wyd. 1994

Tom 3 dokumentacji jednej z najstarszych drużyn harcerskich w Poznaniu, powstałej w 1920 r.

KRYGIER Romuald, MORDAL Paweł

Vademecum krajoznawcze ziemi szamotulskiej / Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze. Oddział w Szamotulach; fot. Bogusław Biegowski [i in.]. – Szamotuły: PTTK. Oddział we współpr. z Fundacją Kultury „Zamek Górków” w Szamotulach, 2002. – 128 s. : fot., il., mapa

Publikacja składa się z trzech części. Pierwsza i druga to informacje krajoznawcze o ziemi szamotulskiej i Szamotulach. Część trzecia to słownik krajoznawczy poświęcony poszczególnym miejscowościom. Ponadto omówienie szlaków turystycznych i zbiór ważniejszych dat z historii regionu.

MILUŚKA Jadwiga

Zarys dziejów Ochotniczej Straży Pożarnej w Opatówku : 1882-2002. – Opatówek, 2002. – 56 s. : fot., portr.

Rozdział OSP w Opatówku dziś i jutro / Mariusz Małoburski. s. 44-54

Historia Ochotniczej Straży Pożarnej oraz strażackiej orkiestry dętej w Opatówku. Ponadto spisy członków straży począwszy od okresu międzywojennego.

MIŚKIEWICZ Benon

Muzeum Wielkopolskiego Łowiectwa w Uzarzewie : 25 lat działalności : [informatoryj]. – Poznań, 2002. – 21 s. : fot.

Publikacja jubileuszowa poświęcona Muzeum Środowiska Przyrodniczego i Łowiectwa Wielkopolskiego w Uzarzewie. Ponadto informacje na temat kultur łowieckich i myśliwskich Wielkopolski.

OD Solidarności do Komitetu Obywatelskiego : lata 1980-1990 na ziemi kępińskiej / red. Włodzimierz Mazurkiewicz; wybór mater. archiwalnych Grażyna Gatner, Barbara Maruszka. – Kępno: „Pismak” Wydaw. „Tygodnika Kępińskiego” sp. z o.o., 2001. – 94 s. : fot., il., portr.

Wspomnienia i wypowiedzi osób poświęcone „Solidarności” na ziemi kępińskiej. Ponadto liczne dokumenty, rysunki, ulotki i inne materiały archiwalne z wymienionego okresu.

OGRÓD Zoologiczny Poznań : nowe ZOO : [informator] / tekst Monika Dyrlica; fot. Marian Bątkiewicz, Artur Przybylczak; rys. Małgorzata Uryzaj; red. Teresa Kuźniar-Bachorz; Ogród Zoologiczny w Poznaniu. – Poznań: Wydaw. Miejskie, [2002]. – 51 s. : fot., il.

Ponad 100 hektarów parku na Białej Górze w pobliżu jeziora Maltańskiego w Poznaniu to teren nowego ZOO. W informatorze znajdziemy fotografie i krótkie wizytówki najciekawszych okazów zwierząt z różnych regionów świata.

OGRÓD Zoologiczny Poznań : stare ZOO : [informator] / tekst Monika Dyrlica; fot. Marian Bątkiewicz, Artur Przybylczak; rys. Małgorzata Uryzaj; red. Teresa Kuźniar-Bachorz; Ogród Zoologiczny w Poznaniu. – Poznań: Wydaw. Miejskie, [2002]. – 51 s. : fot., il.

Bogato ilustrowana publikacja poświęcona jednemu z najstarszych ogrodów zoologicznych świata, wpisanemu w 1976 r. do rejestru zabytków.

OSTRÓW Wielkopolski w dawnej pocztówce (1897-1939) : [album] / teksty i wybór pocztówek Witold Banach; tłum. Barbara Sztok. – Wyd. 2 poszerz. – Ostrów Wielkopolski: Muzeum Miasta Ostrowa Wielkopolskiego, Poligrafia ZWD, 2002. – 239 s. : fot.

Tekst także w jęz. niemieckim

Druga edycja starannie wydanego albumu pocztówek z widokami Ostrowa Wielkopolskiego. We wstępie historia kolekcji oraz omówienie ich znaczenia i form prezentacji dla publiczności.

PEDAGOGICZNA Biblioteka w Czarnkowie 1952-2002 : informator : Publiczna Biblioteka Pedagogiczna w Pile Filia w Czarnkowie / oprac. i red. Barbara Gurynowicz, Halina Gurda. – [Czarnków]: PBP w Pile Filia w Czarnkowie, 2002. – 43 s. : fot., il.

Publikacja jubileuszowa.

PIWOWARCZYK Zdzisław

Okiem architekta : być sobą / red. Regina Pawuła-Piwowarczyk; oprac. graf. Zdzisław Piwowarczyk. – Poznań: AZet Wydaw. Reklamowe, 2002. – 191 s. : fot., il., portr., rys.

Wspomnienia poznańskiego architekta (1926-2001). Obok refleksji osobistych i rodzinnych znajdziemy w książce wiele faktów z dziejów projektowania i budowy obiektów architektury w Poznaniu i innych miastach Polski. Ponadto dokumenty, listy i wspomnienia przyjaciół, wycinki prasowe i liczne materiały dokumentalne.

PODSUMOWANIE kadencji samorządu miasta i gminy Nowy Tomyśl w latach 1998-2002 / red. zespół Maria Ceglecka [i in.]; Urząd Miejski w Nowym Tomyślu. – Nowy Tomyśl: UM, 2002. – 52 s. : fot., tab.

Informacja o działalności samorządu i osiągnięciach gminy w latach 1998-2002.

POWIAT wągrowiecki : Wielkopolska : [album] / fot. Jerzy Mianowski; Starostwo Powiatowe w Wągrowcu; oprac. graf. Jarosław Kołomyjec. – Bydgoszcz: Max Medium, 2002. – 47 s. : fot.

Album zawiera kolorowe fotografie ciekawych zakątków, zabytków i atrakcyjnych obiektów turystycznych na terenie powiatu wągrowieckiego, wykonane przez Jerzego Mianowskiego.

POZNAŃ w latach 1998-2002 : III kadencja Samorządu Miasta Poznania / red. Janusz Meissner. – Poznań: Urząd Miasta Poznania. Wydział Koordynacji Rozwoju, 2002. – 320, XXVIII s. : il., wykr.

Wkładka: SYNTEZA sprawozdania "Poznań w latach 1998-2002. III kadencja samorządu Miasta Poznania" (działania, zmiany, ważniejsze efekty). – [4] s. : fot.

Obszerna publikacja wydana z okazji zakończenia III kadencji samorządu Poznania zawiera opis funkcjonowania miasta w wymienionym okresie.

PÓŁWIECZE Biblioteki Głównej : 1952-2002 : opracowanie zbiorowe / pod red. Anieli Piotrowicz; Akademia Medyczna im. Karola Marcinkowskiego w Poznaniu. – Poznań: Dział Wydawnictw Uczelnianych AM, 2002. – 99 s. : fot., portr., tab.

Publikacja jubileuszowa zawiera omówienie działalności Biblioteki Głównej Akademii Medycznej im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu i jej placówek uczelnianych w okresie 50 lat.

ROTT Dariusz

Bracia czescy w dawnej Polsce : działalność literacka – teksty – recepcja. – Katowice: Wydaw. Uniwersytetu Śląskiego, 2002. – 210 s., [16] s. tabl. – (Prace Naukowe Uniwersytetu Śląskiego w Katowicach; nr 2035)

Opracowanie poświęcone życiu literackiemu braci czeskich w Wielkopolsce w XVII wieku dotyczy głównie Leszna jako ośrodka kulturalnego i naukowego. W aneksie wybrane teksty literackie.

RUTKIEWICZ Małgorzata

Toponimia środkowozachodniej części województwa wielkopolskiego : (gminy: Kuślin, Lwówek, Nowy Tomyśl, Opalenica). – Poznań: Wydaw. Poznańskie, 2002. – 541 s.

Publikacja naukowa zawiera analizę 2672 nazw miejscowych, terenowych oraz nazw obiektów lądowych i wodnych (lasów, pól, jezior, rzek itp.) zebranych w latach 1996-1999 w czterech gminach wielkopolskich.

SECESJA w architekturze Poznania : [album] / tekst Jan Skuratowicz; fot. Leszek Szurkowski; red. Agata Schneider-Wawraszek; tłum. Kornelia Śmigiel-ska. – Poznań : Wydaw. Miejskie, 2002. – 207 s. : fot.

Starannie wydany album zawiera fotografie obiektów i fragmentów architektury secesyjnej w Poznaniu.

SZLAKIEM ludzi pióra / tekst Jerzy Sobczak; Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury. Regionalna Pracownia Krajoznawcza w Poznaniu. – Poznań: Wydaw. WBP, 2003. – 20 s. : fot. – (Zwiedzamy Wielkopolskę)

Trasa turystyczna po miejscowościach związanych z miejscem urodzenia lub pobytem pisarzy w różnych okresach historii.

WIELKOPOLSKA : słownik krajoznawczy / przew. kom. red. Włodzimierz Łęcki; red. Paweł Anders. – Wydaw. 2 zmien. i popr. – Poznań: Wydaw. Kurpisz, 2002. – 455 s. : fot., pl., rys.

Nowa edycja encyklopedii krajoznawczej regionu wielkopolskiego. Zawiera opis 135 miast, większych wsi, jezior, rzek, wzgórz, parków narodowych i krajobrazowych oraz rezerwatów przyrody.

WŚRÓD lasów i jezior : przewodnik turystyczny – powiat złotowski / teksty Zuzanna Przeworska; fot. Andrzej Ławniczak [i in.]; Starostwo Powiatowe w Złotowie. – Piła: Fundacja Literacka im. Agnieszki Bartoł, 2002. – 58 s. : fot., il., mapki

Publikacja łączy funkcję informatora ogólnego i przewodnika turystycznego po powiecie złotowskim.

ZIEMIA Gnieźnieńska w słowie i rysunku / red. Anna Smolenko, Krystyna Szarzyńska; Koło Plastyczno-Literackie przy Klubie Nauczyciela w Gnieźnie. – Gniezno, 2002. – 107 s. : il.

Drugi, po publikacji „Mnie to miasto od innych droższe”, zbiór wierszy i prac plastycznych poświęconych ziemi gnieźnieńskiej.

ZWIĄZEK Gmin Krajny : [informator] / fot. Adam Piskulla. – Złotów: Agencja Wydaw.-Promocyjna „Leszczyńscy”, [2002]. – 24 s. : fot., mapa
Dot. gmin: Lipka, Okonek, Tamówka, Zakrzewo oraz miast i gmin Jastrowie, Krajenka i Złotów. Zawiera także mapę trasy rowerowej

B. IMPREZY KULTURALNE W BIBLIOTEKACH PUBLICZNYCH WOJ. WIELKOPOLSKIEGO

(grudzień 2002 – luty 2003)

W okresie od grudnia 2002 r. do lutego 2003 r. biblioteki publiczne województwa wielkopolskiego zorganizowały liczne imprezy okolicznościowe z okazji: Św. Mikołaja, Świąt Bożego Narodzenia, Dnia Babci i Dziadka, Walentynek. Ponadto zorganizowano wiele form pracy z dziećmi w ramach akcji „Zima 2003”, „Cała Polska czyta dzieciom” oraz „Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy”.

Grudzień

Baranów (pow. Kępno)

- Wystawa ph. „Szlakiem zabytków gminy Baranów” (Mroczeń)
- Wystawa twórczości Josepha Conrada z okazji 145 rocznicy urodzin (Słupia)

Bralin (pow. Kępno)

- „Szlakiem zabytków gminy Bralin” – wystawa

Bojanowo (pow. Rawicz)

- Spotkanie z cyklu „Bojanowo – moje miasto” nt. „Bojanowo – czasy dzisiejsze” – dla uczniów kl. V SP

Chodów (pow. Koło)

- Wystawka: „145 rocznica urodzin Josepha Conrada”

Dąbie (pow. Koło)

- Wystawki:
 - „145 rocznica urodzin Josepha Conrada”
 - „135 rocznica urodzin Józefa Piłsudskiego”

- „95 rocznica urodzin Ksawerego Pruszyńskiego”
- „20 rocznica śmierci Louisa Aragona”

Grzegorzew (pow. Koło)

- Pogadanka dla uczniów gimnazjum z okazji Światowego Dnia AIDS: „Co warto wiedzieć”
- Przegląd bibliograficzny: „O życiu i twórczości Władysława Broniewskiego” – w 105 rocznicę urodzin poety

Jutrosin (pow. Rawicz)

- Konkurs „Ten więcej wie co więcej czyta”

Kępno

Powiatowa Biblioteka Publiczna

- Szkolenie bibliotekarzy z powiatu kępińskiego pod hasłem „Polska na drodze do Unii Europejskiej”. Spotkanie prowadziła p. Renata Przybylska z Ośrodka Badań i Edukacji Europejskiej w Poznaniu
- Uroczyste otwarcie II edycji cyklu wystaw regionalnych pn. „Szlakiem zabytków Ziemi Kępińskiej”
- Inauguracyjne spotkanie Klubu Słuchacza Książki Mówionej
- Warsztaty szkoleniowe z zakresu dramy dla bibliotekarzy z powiatu kępińskiego

Kłodawa (pow. Koło)

- Wystawka „Józef Piłsudski w literaturze” z okazji 135 rocznicy urodzin

Kobyła Góra (pow. Ostrzeszów)

- Konkurs plastyczny „Wieś pędzłem malowana”

Koło

- Spotkanie Koła Przyjaciół Biblioteki nt. „Tradycje świąt bożonarodzeniowych w literaturze skandynawskiej”
- Finał powiatowego konkursu plastycznego „Dziewczynka z widokówki” (Filia dla Dzieci)

Kościan

- Wystawy:
 - Wielkopolska Press Photo – fotografie, cz. 1, 2 (MBP Kościan)
 - „...Bo przez uczonych jest stwierdzone, że pies uśmiecha się ogonem” R.M. Groński – wystawa prac pokonkursowych (Oddział dla Dzieci)
 - Pejzaż zimowy (Filia Nr 1)
 - Ulubione bajki mojej mamy (Filia Nr 2)

- Spotkanie autorskie z poetą – Tadeuszem Hofmańskim – poprzedzone warsztatami poetyckimi dla młodzieży szkół średnich (MBP Kościan)
- Wykład prof. dr hab. Kazimierza Zimniewicza – Rynek pracy (MBP Kościan)
- Wybieramy „Mistrza Pięknego Czytania” – finał konkursu (Oddział dla Dzieci)
- Życie i twórczość Jana Brzechwy – prelekcja (Oddział dla Dzieci)
- Zarys dziejów książki – od pisma węzłkowego do Johanna Gutenberga – prelekcja (Oddział dla Dzieci)
- Popołudnie z baśniami Janiny Porazińskiej (Oddział dla Dzieci)
- Spotkanie autorskie z Jerzym Brykczyńskim (Filia Nr 1)

Krotoszyn

- Wystawa tematyczna „Powstanie Wielkopolskie”
- Prelekcja „Poewangelicki kościół św. Andrzeja Boboli w Krotoszynie – architektura i jej filozofia” – dr Dionizy Kosiński
- Koncert kolęd w wykonaniu uczniów Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia i Chóru Kościelnego św. Apostołów Piotra i Pawła

Krzemieniewo (pow. Leszno)

- Inscenizacja dla dzieci „Jest taki jeden dzień”

Leszno

Wystawy:

- Z cyklu „Prezentują się gminy powiatu leszczyńskiego” – Rydzyna (Galeria Za Regalami)
- Wystawa prac świątecznych mieszkańców Domu Pomocy Społecznej w Lesznie (Galeria Za Regalami)
- „Moje miejsce na ziemi” – wystawa pokonkursowa zorganizowana przy współpracy Leszczyńskiego Stowarzyszenia Dzieciom Niepełnosprawnym i Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego w Rydzynie (Galeria Za Regalami)
- „Motyw VANITAS w plakacie polskim” – wystawa plakatów
- „Ilustracje książkowe Elżbiety Krygowskiej-Butlewskiej”

Imprezy:

- Promocja książki Andrzeja Waldmana „Limeryki czyli podróż dookoła świata w poszukiwaniu świetlistych promieni nonsensu i ukrytych znaczeń” z udziałem Autora oraz Lecha Konopińskiego i Ireneusza Kowalskiego (Galeria „Lochy”)
- Z cyklu „Rodzinne Wieczory” – dorośli spotkali się na „Choince Poetyckiej” z udziałem leszczyńskich twórców: Eleonory Biberstajn, Krystyny

Grys, Ryszarda Biberstajna, Wojciecha Hofmańskiego, Elżbiety Kuśnierek, Janusza Ragankiewicza i Andrzeja Waldmana. Spotkanie prowadziła Maria Siarkiewicz z Poznania – dla dzieci odbyło się podsumowanie konkursu czytelniczego „Mól książkowy 2002” oraz montaż literacko-poetycki w wykonaniu uczniów Zespołu Szkół Ekonomicznych w Lesznie (Galeria „Lochy”)

- Podsumowanie konkursu plastycznego połączone z otwarciem wystawy „Moje miejsce na ziemi” zorganizowane przez Leszczyńskie Stowarzyszenie Dzieciom Niepełnosprawnym i Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Rydzynie (Galeria „Lochy”)

Lisków (pow. Kalisz)

- Ogłoszenie konkursu „Kolorowa Gmina”

Lwówek

- Konkurs poetycki na napisany przez młodzież wiersz, opowiadanie. Konkurs przeznaczony był dla młodzieży gimnazjum
- Konkurs plastyczny nt. „Powstanie Wielkopolskie”

Miejska Górka (pow. Rawicz)

- Konkurs na własnoręcznie wykonaną Szopkę Bożonarodzeniową + wystawa pokonkursowa
- Konkurs „Jesień z muzyką”

Nowy Tomyśl

- „Pełni nadziei i uparci” – adwentowy wieczór poezji i muzyki z udziałem Teresy Tomsy (prowadzenie i słowo poetyckie) oraz Marii Karkosz-Gielnik (śpiew i akompaniament)
- Warsztaty dziennikarskie dla młodzieży szkół średnich – prowadzone przez dziennikarzy „Głosu Wielkopolskiego” Stefana Drajewskiego i Krzysztofa Szymoniaka

Oborniki

- Wystawa „Jezusa narodzonego wszyscy witajmy”

Opalenica

- „Społeczeństwo lokalne wobec integracji europejskiej, szanse i zagrożenia” – prelekcja prof. Bogusława Koszela

Opatów (pow. Kępno)

- „Zabytki gminy Łęka Opatowska” – wystawka

Osiek Mały (pow. Koło)

- Wystawki:
 - ~ „Stanisław Wyspiański – dramaturg, poeta, malarz”
 - ~ „13 grudnia 1981 r. – stan wojenny”
- Konkurs na wykonanie szopki bożonarodzeniowej

Ostrów Wlkp.

- „Choinkowe rozmówki” – inscenizacja (Filia dla Dzieci i Młodzieży)

Ostrzeszów

- Wystawka książek pt. „Życie Conrada”
- Prelekcja Beaty Przybylskiej nt. „Polska w Unii Europejskiej”
- Promocja książki G. Schlender „Solidarność – Wielkopolska Południowa 1980-2000. Zarys dziejów”

Piła

- Punkt Informacji Europejskiej na Targach Pracy organizowanych przez Centrum Edukacji i Pracy OHP – informacje na temat rynku pracy w krajach europejskich, możliwości edukacji na uczelniach europejskich, prezentacja programów edukacyjnych UE „Sokrates”, „Młodzi”, „Leonardo da Vinci”
- Finał powiatowego konkursu recytatorskiego „Serdeczni przyjaciele” dla uczniów klas IV-VI
- Jubileusz 20-lecia Towarzystwa Miłośników Miasta Piły – wystawa

Pleszew

- Spotkanie z prof. B. Koszelem na temat „Polska – Unia Europejska”

Rychtal (pow. Kępno)

- Wystawa „Szlakiem zabytków gminy Rychtal”

Stawiszyn (pow. Kalisz)

- Wykonywanie masek karnawałowych – wystawa prac

Szydłowo (pow. Piła)

- Powiatowy Konkurs na Lampę Roratną (współorganizator Piłski Dom Kultury)

Śmigiel (pow. Kościan)

- Wystawa „105 rocznica urodzin Wł. Broniewskiego” (Filia Nietążkowo)
- Spotkanie z bajką i rozwiązywanie krzyżówki – zabawy z dziećmi
- „Jakie znam zwierzęta” – rysujemy w bibliotece (Filia Czacz)
- Czasopisma w bibliotece – wycieczka do biblioteki (Filia Czacz)

Trzcianka

- „Sceny z życia bohaterów książek Astrid Lindgren” – powiatowy quiz dla uczniów szkół podstawowych
- „Wigilijne pojednanie” – powiatowy konkurs recytatorski dla szkół podstawowych

Tuliszków (pow. Turek)

- Przegląd twórczości bożonarodzeniowej

Turek

- Rozstrzygnięcie powiatowego konkursu fotograficznego „Moja miejscowość w obiektywie”
- Wystawa pokonkursowa „Moja miejscowość w obiektywie”

Ujście (pow. Piła)

- „Powstanie Wielkopolskie w rejonie nadnoteckim” – prelekcja (Filia Mirosław)

Wijewo (pow. Leszno)

- Wystawka książek „Powstanie Wielkopolskie”

Władystawów (pow. Turek)

- Konkurs plastyczny „Tradycje bożonarodzeniowe”

Włoszakowice (pow. Leszno)

- Konkurs plastyczny dla dzieci „100 rocznica urodzin Jana Marcina Szancera” (Filia w Bukówce Górnym)
- Wystawa regionalistów w związku z obchodami 800-lecia Bukówca Górnego i 600-lecie szkolnictwa (Filia w Bukówce Górnym)

Zagórów (pow. Słupca)

- Wystawki:
 - ~ „84 rocznica wybuchu Powstania Wielkopolskiego”
 - ~ „Bibliografie znanych Polaków”

Zduny (pow. Krotoszyn)

- Wykład połączony z pokazem przezroczy i wystawą zbioru pocztówek związanych tematycznie ze św. Mikołajem „Pocztówkowy żywot Św. Mikołaja”

Złotów

- „Nalogi naucz się odmawiać” – spotkanie na temat uzależnień
- „AIDS – jako zjawisko epidemiologiczne” – spotkanie w ramach obchodów Światowego Dnia Walki z AIDS

Żelazków (pow. Kalisz)

- Wystawa książek Stanisława Jachowicza z okazji 145 rocznicy śmierci
- Konkurs „Z ortografią za pan brat” (Filia w Russowie)
- Wystawa poświęcona życiu Józefa Piłsudskiego z okazji 135 rocznicy urodzin (Filia w Russowie)
- Wystawa pt. „Tadeusz Kościuszko – bohater narodowy” (Filia w Skarszewie)

Styczeń

Baranów (pow. Kępno)

- Wystawki:
 - ~ „Powieściopisarz Adam Bahdaj – młodość” (Mroczeń, Słupia)
 - ~ „Setna rocznica śmierci Ireny Jurgielewiczowej” (Mroczeń)
 - ~ „Aleksander Kamiński i jego twórczość” (Mroczeń)

Borek (pow. Gostyń)

- Konkurs plastyczny „Moja ulubiona postać z bajki”

Chodów (pow. Koło)

- Wystawki:
 - ~ „85 rocznica urodzin Adama Bahdaja”
 - ~ „375 rocznica urodzin Charlesa Perraulta”

Dąbie (pow. Koło)

- Wystawki:
 - ~ „100 rocznica urodzin Tadeusza Krąszewskiego”
 - ~ „25 rocznica śmierci Stanisława Dygata”

Gostyń

- Konkurs plastyczny „Portret bajkowego potwora”

Grabów (pow. Ostrzeszów)

- IV Festiwal Kolęd i Pastoralek
- „Patrząc na malarstwo” – wystawa albumów o malarstwie

Grzegorzew (pow. Koło)

- Przegląd bibliograficzny: „O życiu i twórczości” Adama Bahdaja w 85 rocznicę urodzin pisarza
- Pogadanka dla uczniów szkoły podstawowej w „140 rocznicę wybuchu Powstania Styczniowego”

Jaraczewo (pow. Jarocin)

- Konkurs plastyczny „Maska karnawałowa”

Jarocin

- Konkurs plastyczny „Galeria portretów” (Filia dla Dzieci)
- Konkurs „Przysłowia i powiedzenia” (Filia Mieszków)
- Konkurs ortograficzny „Czy znasz naszą pisownię” (Filia Mieszków)
- Konkurs plastyczny „W krainie bajek Perraulta” (Filia Witaszyce)
- Konkurs plastyczny „Każde dziecko potrafi” (Filia Witaszyce)
- „Jarocin miastem kolejarzy” – spotkanie w Klubie Dyskusyjnym (Filia Witaszyce)

Kępno

Powiatowa Biblioteka Publiczna

- Powołanie Sztabu Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy w Powiatowej Bibliotece Publicznej w Kępnie. Zorganizowanie XI Finału WOŚP w hali widowiskowo-sportowej Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Kępnie
- Rozstrzygnięcie konkursu ekologicznego dla uczniów szkół ponadgimnazjalnych połączonego z otwarciem wystawy pn. „Ochrona przyrody w sztuce, literaturze i muzyce”. I edycja konkursu przygotowana została we współpracy z biblioteką szkolną Zespołu Szkół Ponadgimnazjalnych Nr 1 w Kępnie
- Rozstrzygnięcie II edycji konkursu plastycznego na plakat WOŚP „Dajmy serce drugim” połączony z prezentacją plakatów z poprzednich finałów WOŚP. W konkursie wzięli udział czytelnicy bibliotek gminnych

Samorządowa Biblioteka Publiczna

- VII finał konkursu „Dzieje Ziemi Kępińskiej” organizowanego na terenie miasta i powiatu (listopad 2002/styczeń 2003)

Koło

- Wieczór literacko-wspomnieniowy w 100 rocznicę urodzin i 40 rocznicę śmierci Tadeusza Kraszewskiego; wystawa tematyczna
- Wystawki:
 - ~ „140 rocznica wybuchu powstania styczniowego na Ziemi Kolskiej”
 - ~ „125 rocznica urodzin Ferencza Molnara” (Filia dla Dzieci)
 - ~ „Adam Bahdaj (1917-1995)” (Filia dla Dzieci)
 - ~ „Potteromania” (Filia dla Dzieci)
- Ekspozycja stała – fotogazetka wielotematyczna „Głos Biblioteki”. Hasło miesiąca: „Władysław Bełza *Katechizm polskiego dziecka*”

Konin

- Wystawa „Powstanie styczniowe na ziemi konińskiej”

- Prelekcja dla młodzieży „Powstanie styczniowe na ziemi konińskiej” – dyr. Lech Hejman

Kościan

- Wystawy:
 - ~ „Wielkopolska Press Photo” – fotografie cz. 2 (MBP Kościan)
 - ~ Nowości w czytelni (MBP Kościan)
 - ~ Obiekty sakralne Poznania – fotografie (MBP Kościan)
 - ~ Z panią Ireną w 100 rocznicę urodzin – wystawa książek i artykułów o Irenie Jurgielewiczowej (Oddział dla Dzieci)
 - ~ Książki na zimę (Filia Nr 1)
 - ~ Irena Jurgielewiczowa. Powieściopisarka. W 100 rocznicę urodzin (Filia Nr 1)
 - ~ Adam Bahdaj – 85 rocznica urodzin powieściopisarza, tłumacza, autora powieści dla dzieci (Filia Nr 2)
- Spotkanie z dr Wandą Błęską – lekarką, misjonarką trędowatych (MBP Kościan)
- Wykład mgr inż. Wacława Taciaka – „Inż. Tadeusz Zajączkowski, zasłużony geodeta kościański” (MBP Kościan)
- Konkurs plastyczny: „Ten obcy” – nie całkiem obcy – Zenek, Ula oraz inni bohaterowie książki (Oddział dla Dzieci)
- Spotkanie z twórczością Ireny Jurgielewiczowej – Sąd nad Zenkiem Wójcikiem – prelekcja (Oddział dla Dzieci)
- Popołudnie z baśniami – „Bracia Grimm i ich baśnie” (Oddział dla Dzieci)

Kościelec (pow. Kotoł)

- „Z jakiej bajki” – quizy literackie dla dzieci

Kotlin (pow. Jarocin)

- Konkurs zagadek „W krainie uśmiechniętej książki”
- Konkurs mitologiczny „Wiedza z zakresu znajomości mitów”
- Konkurs plastyczny „Kubuś Puchatek i jego przyjaciele” (Filia Sławoszewo)
- Konkurs plastyczny „Zimowe pejzaże w utworach Marii Konopnickiej” (Filia Sławoszewo)

Koźmin (pow. Krotoszyn)

- Wieczór poezji ks. Twardowskiego
- Literacka krzyżówka – cyklicznie raz w miesiącu

Krotoszyn

- Wystawa tematyczna – 140 rocznica wybuchu powstania styczniowego

- Wystawa „Pisarz malujący słowem świat – Adam Mickiewicz” (Oddział dla Dzieci i Młodzieży)
- Konkurs plastyczny – wystawa prac wykonanych dowolną techniką „Portret bajkowego potwora” (Oddział dla Dzieci i Młodzieży)
- Wystawy (Oddział dla Dzieci i Młodzieży):
 - ~ 85 rocznica urodzin Adama Bahdaja
 - 300 rocznica śmierci Charlesa Perrault
 - 100 rocznica urodzin Ireny Jurgielewiczowej
- Warsztaty czytelnicze – „Oto Muminki” (Oddział dla Dzieci i Młodzieży)

Krzemieniewo (pow. Leszno)

- Konkurs plastyczny dla dzieci „Flagi państw Unii Europejskiej”
- Pogadanka dla dzieci „Unia Europejska”

Leszno

Wystawy:

- Z cyklu „Prezentują się leszczyńscy plastycy” – „Życie zaczęło się po siedemdziesiątce” – wystawa prac Leokadii Nigbor (Galeria Za Regałami)
- „Litografia Artura Grottgera: w 140 rocznicę powstania styczniowego” (Galeria Za Regałami)
- „Ilustracje książkowe Elżbiety Krygowskiej-Butlewskiej”
- „Zdjęcie miesiąca” – wystawa pokonkursowa

Imprezy:

- Spotkanie z Krystyną Grys połączone z promocją tomiku pt. „Maski czasu” (Galeria „Lochy”)
- Z cyklu „Rodzinne wieczory” – dorośli spotkali się z Jerzym Grupińskim, a dzieci z autorką Elżbietą Krygowską-Butlewską na wystawie ilustracji (Galeria „Lochy”)

Lwówek

- Wystawa prac konkursowych „Powstanie wielkopolskie”
- Przegląd kołęd i pastorałek – spotkanie zaproszonych gości, jurorów z organizatorami imprezy

Małanów (pow. Turek)

- Dzień Babci – montaż słowno-muzyczny

Miejska Górka (pow. Rawicz)

- Gminny przegląd Jasełek

Nowy Tomyśl

- Jasełka bożonarodzeniowe dla Klubu Seniora – w wykonaniu uczniów Zespołu Szkół Nr 2 w Nowym Tomyślu pod kier. Iwony Węgrzak-Szczeniak
- „Trubadurzy i truverzy po polsku” – wieczór z Jackiem Kowalskim – historykiem sztuki i mediewistą oraz Klubem sw. Ludwika
- Wystawa prac plastycznych „Wydarzenia roku 2002 – widziane oczami uczniów Gimnazjum w Nowym Tomyślu”
- Warsztaty dla młodych twórców – prowadzone przez Teresę Tomsia

Oborniki

- Koncert „Rodzinne kolędowanie”

Okonek (pow. Złotów)

- „Nasze książki uczą i bawią” – wystawa
- „Mój ulubiony bohater” – konkurs

Opatów (pow. Kępno)

- Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy – pogadanka
- „Życie i twórczość Marii Rodziewiczówny” – wystawa

Opatówek (pow. Kalisz)

- Spotkanie z okazji 250 rocznicy urodzin gen. Józefa Zajączka; odczyty prof. J. Śmiałowskiego „Działalność inwestycyjna gen. Zajączka w dobrach opatóweckich” i dr. H. Żerek-Kleszcz „Książki w pałacu namiestnikowskim w Opatówku”
- Wystawka książek, portretów, zdjęć, pamiątek związanych z J. Zajączkiem

Orchowo (pow. Słupca)

- Wystawki:
 - ~ „100 rocznica urodzin Ireny Jurgielewiczowej”
 - ~ „100 rocznica urodzin Aleksandra Kamińskiego”

Osiek Mały (pow. Koło)

- Wystawki:
 - ~ „Tadeusz Kraszewski – pisarz Wielkopolski”
 - ~ „85 rocznica urodzin Adama Bałdaja” (Filia Dęby Szlacheckie)
 - ~ „Historia książki i druku” z okazji 535 rocznicy śmierci Jana Gutenberga (Filia Dęby Szlacheckie)
 - ~ „Obóz zagłady w Chełmnie nad Nerem” (Filia Osiek Wielki)
- 375 rocznica urodzin Charlesa Perraulta:
 - ~ Wystawka „Którą bajkę lubisz najbardziej” (Filia Dęby Szlacheckie)

- Konkurs plastyczny „Moja ulubiona postać z bajek Pana Perraulta” (Filia Dęby Szlacheckie)

Ostrów Wlkp.

- „Święci na polskich rozstajach” – promocja książki Ewy Chmielewskiej oraz wystawa rzeźby Pawła Brylińskiego (Biblioteka Główna)

Ostrzeszów

- Wystawka książek z okazji 80 rocznicy urodzin Jarosława Haska
- Wystawka książek z okazji 100 rocznicy urodzin Ireny Jurgielewiczowej

Piła

- Bractwo Dobrej Książki – spotkania i promocja książki Barbary Kosmowskiej „Buba”
- Kawiarenka „Pod Sową” – promocja książki Jerzego Sobczaka „Duchy i zjawy wielkopolskie”
- „Przystanek Piła i okolice”
 - ~ „Piła 2003 i co dalej?” – spotkanie ze Zbigniewem Kosmatką, prezydentem Piły,
 - ~ „Piła 2003 i co dalej?” – spotkanie z Mieczysławem Augustynem, przewodniczącym Rady Miejskiej w Pile
- Wystawa regionalna 2002 r.
- „Kamawałowe maski” – wystawa prac dzieci z kółka plastycznego (Filia Nr 4)
- Książki dla kilku pokoleń – wystawa (Oddział dla Dzieci)

Pleszew

- Wystawy:
 - ~ „140 rocznica powstania styczniowego”
 - ~ „100 rocznica urodzin Ireny Jurgielewiczowej”
- Spotkania z dziećmi w czasie ferii zimowych – czytanie i wyświetlanie bajek

Poniec (pow. Gostyń)

- Konkurs literacki „Z jakiej książki to fragment?”

Radawnica (pow. Złotów)

- Wystawa „Irena Jurgielewiczowa w 100 rocznicę urodzin” (Filia w Świętej)

Rawicz

- „Czy znasz bajki Charlesa Perraulta?” – konkurs
- .. Konkurs plastyczno-manualny „Co się porusza na wietrze”

Rychtal (pow. Kępno)

- Rocznica wyzwolenia Warszawy i Rychtała – konkurs „Czy znasz historię stolicy i swojej miejscowości?”

Śmigiel (pow. Kościan)

- Wyzwolenie Czacza i okolic (Filia Czacz)
- 100 rocznica urodzin I. Jurgielewiczowej (Filia Nietązkowo)
- Rocznica wyzwolenia Śmigla (Filia Nietązkowo)
- 40 rocznica śmierci St. Grzesiuka (Filia Nietązkowo)

Święciechowa (pow. Leszno)

- Konkurs rysunkowy dla dzieci „Mój przyjaciel”
- Zajęcia plastyczne dla dzieci – malowanie witraży

Tarnówka (pow. Złotów)

- Spotkanie poetyckie związane z przygotowaniem twórczości własnej i wyłonienie najlepszych utworów na konkurs im. Agnieszki Bartol

Trzcianka

- „ABC Unii Europejskiej” – powiatowy konkurs dla gimnazjalistów. Konkursowi towarzyszyła wystawa pod tym samym hasłem
- „W Misiolandii” – cykl spotkań o charakterze zabawowym i edukacyjnym dla dzieci w wieku do 5 lat
- „W świecie bajki, baśni i legendy” – cykliczne zajęcia edukacyjno-integracyjne dla grup „0”
- „Wolumen” – biblioteczne piśmko (miesięcznik) redagowane przy współpracy czytelników Oddziału dla Dzieci i Młodzieży

Trzcinica (pow. Kępno)

- „100-lecie urodzin Ireny Jurgielewiczowej” – wystawa książek i materiałów bibliotecznych

Turek

- Wystawa „Biblioteka Narodowa – księżnica wszystkich Polaków”

Wijewo (pow. Leszno)

- Konkurs rysunkowy dla dzieci „Ilustrujemy książki Juliana Tuwima”
- Wystawki książek:
 - „120 rocznica urodzin Aleksandra Kamińskiego”
 - „50 rocznica śmierci Juliana Tuwima”

Wrząca Wielka (pow. Koło)

- Wystawka: „375 rocznica urodzin Charlesa Perraulta”

Zagórów (pow. Słupca)

- Wystawki:
 - „100 rocznica urodzin Ireny Jurgielewiczowej”
 - „Zima w twórczości malarzy polskich”

Zduny (pow. Krotoszyn)

- Wystawa poświęcona twórczości H.C. Andersena – „Królowa Śniegu”
- Pogadanka dla dzieci przedszkolnych – „Spotkanie z Panem Anderse-
nem”
- Wystawa książek – „100 rocznica urodzin Ireny Jurgielewiczowej”

Złotów

- Zainaugurowanie działalności Kawiarenki Literackiej przy MBP. Noworocz-
ne spotkanie z czytelnikami w Kawiarence Literackiej
- 1945-2003, – 58 rocznica wyzwolenia Złotowa – wystawa akwareli, wydaw-
nictw książkowych, archiwalnych zdjęć i pamiątek

Żelazków (pow. Kalisz)

- Wystawa książek Adama Bahdaja z okazji 85 rocznicy urodzin (Filia
w Russowie)

Żerków (pow. Jarocin)

- Konkurs plastyczny „Maska karnawałowa”, wystawa pokonkursowa

Luty

Baranów (pow. Kępno)

- Wystawy:
 - ~ „Książka rolnicza pomocą w gospodarstwie” (Mroczeń)
 - ~ „Powieści przygodowe Julesa Verne” (Mroczeń)
 - ~ „Kazimiera Illakowiczówna i jej wierszyki” (Mroczeń)
 - ~ 140 rocznica urodzin Marii Rodziewiczówny (Słupia)

Borek (pow. Gostyń)

- Podsumowanie konkursu i wystawa „Moja ulubiona postać z bajki”
- Zajęcia profilaktyczne z programem „Spójrz inaczej”:
 - ~ „Możemy radzić sobie w trudnych sytuacjach”
 - ~ „Poznajemy ruchy swojego ciała”

Bralin (pow. Kępno)

- Wystawa poświęcona M. Rodziewiczównie z okazji 140 rocznicy urodzin

Burdzew (pow. Turek)

- Bał przebierańców

Chodów (pow. Koło)

- Wystawka: „140 rocznica urodzin Marii Rodziewiczówny”

Dąbie (pow. Koło)

- Wystawki:
 - „140 rocznica urodzin Marii Rodziewiczówny”
 - „530 rocznica urodzin Mikołaja Kopernika”
- Konkurs plastyczny „Co sprawia mi radość?”
- Konkurs recytatorski: dowolny dobór wiersza lub fragmentu prozy

Gostyń

- VIII edycja Studium Wiedzy o Regionie (wycieczki piesze i autokarowe po powiecie gostyńskim i rawickim, po Poznaniu oraz wykłady i prelekcje) – współpraca z Muzeum w Gostyniu oraz Gostyńskim Towarzystwem Kulturalnym
- Podsumowanie konkursu i wystawa „Portret bajkowego potwora”
- Konkurs plastyczny na projekt znaczka pocztowego „Moje wymarzone wakacje”
- Wystawa „Polska poezja współczesna”

Grabów (pow. Ostrzeszów)

- „Mądrości z różnych stron świata” – wystawa aforyzmów, myśli itp.

Grzegorzew (pow. Koło)

- Przegląd bibliograficzny: „O życiu i pracy naukowej Mikołaja Kopernika” w 530 rocznicę urodzin uczonego

Jaraczewo (pow. Jarocin)

- Konkurs plastyczny „Zimowe pejzaże”

Jarocin

- Spotkanie autorskie z Krzysztofem Szymoniakiem „Moja mała metafizyka czyli szary człowiek też może być poetą” (Filia Nr 1 „Pod Ratuszem”)
- Pogadanka „Pierwsze zwiastuny wiosny” (Filia dla Dzieci)
- Konkurs pięknego czytania (Filia dla Dzieci)
- Konkurs plastyczny „Ilustracje do ulubionej bajki” (Filia dla Dzieci)
- Prelekcja „Sposób na zdrowe życie” (Filia w Mieszkowie)
- Spotkanie z p. Sławą Tobolską z Poradni Pedagogiczno-Profilaktycznej na temat: „Szybkie zapamiętywanie faktów na zasadzie skojarzeń” (Filia w Mieszkowie)
- Konkurs plastyczny „Najpiękniejsza baśń” (Filia w Wilkowyi)
- Klub Dyskusyjny „Dzieje pracy organicznej” – Jan Jajor (Filia w Witaszycach)
- Konkurs literacki „Moja podróż dookoła świata” (Filia w Witaszycach)

Jutrosin (pow. Rawicz)

- Recytacja bajek (Filia Szkaradowo)
- Inscenizacja bajki „Kopciuszek” (Filia Dubin)

Kępno

Powiatowa Biblioteka Publiczna

- III Wielkopolski Konkurs Nasza Europa – eliminacje powiatowe dla szkół ponadgimnazjalnych

Samorządowa Biblioteka Publiczna

- Spotkania młodzieży w bibliotecznym Punkcie Informacji Europejskiej (Filia Mikorzyn)
- Wystawka „Rok 2003 – rokiem K.I. Gałczyńskiego”
- Zapoznanie z biblioteką młodzieży z Aurich – niemieckiego miasta współpracującego z Kępnem

Kłodawa (pow. Koło)

- „Michał Rawita-Witanowski – 60 rocznica śmierci zasłużonego historyka, etnografa, farmaceuty kłodawskiego”: Część I i Część II – wykład dr Barbary Gańczyk
- Wystawka: „Słońce, gwiazdy, planety” z okazji 530 rocznicy urodzin Mikołaja Kopernika

Koło

- Spotkanie literackie w 60 rocznicę śmierci Michała Rawity-Witanowskiego: historyka i regionalisty – prelegent dr Barbara Gańczyk, prezes Kłodawskiego Towarzystwa Kulturalnego; wystawa tematyczna
- Wystawka: „140 rocznica wybuchu powstania styczniowego na Ziemi Kolskiej”
- Wystawka: „Mikołaj Kopernik. Astronom polski” (Filia dla Dzieci)
- Ekspozycja stała „Głos Biblioteki”. Hasło miesiąca: „Biblioteka Narodowa”
- Finał konkursu plastycznego: „Darujmy serce drugim”; wystawa prac konkursowych

Kościan

- Wystawy:
 - ~ „Obiekty sakralne Poznania – fotografie (MBP Kościan)
 - ~ Obiekty sakralne Wielkopolski – fotografie (MBP Kościan)
 - ~ „Wehikuł niezwykłych podróży” – 175 rocznica urodzin Juliusza Verne’a (Oddział dla Dzieci)
 - ~ Janusz Meissner – powieściopisarz, nowelista – w 25 rocznicę śmierci (Filia Nr 1)

- Maria Rodziewiczówna – 140 rocznica urodzin powieściopisarki (Filia Nr 2)
- Jules Verne – 175 rocznica urodzin pisarza (Filia Nr 2)
- Spotkanie z prof. dr hab. Bogusławem Polakiem „Wielkopolskie tradycje powstaniec” (MBP Kościan)
- Spotkanie autorskie Jerzego Brykczyńskiego z ludźmi ociemniałymi i niedowidzącymi (MBP Kościan)
- Kościańskie złoza gazu – wykład inż. Henryka Bartoszewskiego (MBP Kościan)
- Spotkanie autorskie z poetką – Heleną Gordziej – dla młodzieży z Liceum Ogólnokształcącego (MBP Kościan)
- Wizyta w Komendzie Powiatowej Policji i prelekcja st. sierżanta M. Marszewskiego na temat „Bezpieczeństwo pieszych” (Oddział dla Dzieci)
- „Księżniczka” – spektakl Teatru 112 dla uczestników feni zimowych w bibliotece (Oddział dla Dzieci i Filia Nr 2)
- Życie i twórczość Małgorzaty Musierowicz – prelekcja (Oddział dla Dzieci)
- „Kościan znany i nieznan” – pogadanka (Oddział dla Dzieci)
- Przegląd nowości wydawniczych (Filia Nr 1)

Kotlin (pow. Jarocin)

- Konkurs plastyczny „Najpiękniejsze miejsca naszej gminy”
- Spotkanie autorskie z p. Izabelą Barańską i promocja jej książki „Architektura Kalisza w dobie Królestwa Kongresowego”
- Konkurs recytatorski „Jan Brzechwa” (Filia Sławoszewo)
- Bal przebierańców „Postacie literackie” (Filia Sławoszewo)

Koźmin (pow. Krotoszyn)

- „Unia Europejska – prezentacja państw członków Unii” – wystawa

Krotoszyn

- Wystawy tematyczne:
 - ~ „Mikołaj Kopernik – 530 rocznica urodzin”
 - ~ „Maria Rodziewiczówna – 140 rocznica urodzin”
- „Świat wrażeń i przeżyć – wystawa literatury angielskiej dla dzieci
- „Zamek w baśni” – wystawa ilustracji do baśni braci Grimm
- „Szara codzienność zamieniona w baśń” Ewa Szelburg-Zarembina
- 175 rocznica urodzin Juliusza Verne – wystawa tematyczna
- Pogadanka dla uczniów „Źródła informacji i korzystanie z nich”

Krzemieniewo (pow. Łosno)

- Zajęcia plastyczne dla dzieci – wykonywanie form przestrzennych, malowanie witraży

Leszno

Wystawy:

- „Litografia Artura Grottgera: w 140 rocznicę powstania styczniowego” (Galeria Za Regałami)
- „Rzeźby Tomasza Nowaka z Leszna” (Galeria Za Regałami)
- „Zdjęcie miesiąca” – wystawa pokonkursowa (Galeria Za Regałami)

Imprezy:

- Spotkanie z cyklu „Rodzinne Wieczory” – rodzice mogli porozmawiać z Anną Meterą, autorką książki „Muzykoterapia”, natomiast dzieciom umiłał czas redaktor Arkadiusz Wojciechowski z radia „elka”, który czytał książkę Anny Onichimowskiej „Duch starej kamienicy” (Galeria „Lochy”)
- Spotkanie w Kawiarence Literackiej z poetką i krytykiem literackim Adrianą Szymańską (Galeria „Lochy”)
- Promocja książki „Pokłosie konkursów literackich im. Stanisława Grochowiaka” Wydawnictwa „CICER” MBP w Lesznie (Galeria „Lochy”)

Lipka (pow. Złotów)

- „Portret Harrego Pottera” – konkurs rysunkowy
- „Od Kopenhagi do Kopenhagi” – ABC Unii Europejskiej

Lipno (pow. Leszno)

- Spotkanie autorskie z Eugeniuszem Wachowiakiem
- Wystawa „Mikołaj Kopernik – czas poszukiwań – czas próby – czas odkrywania”
- Zajęcia z kukielkami dla dzieci przedszkolnych (Filia w Wilkowicach)

Lwówek

- Spotkanie młodzieży gimnazjalnej z instruktorem tańca – zapoznanie układów tanecznych polskich tańców ludowych
- Rok Gałczyńskiego – wystawa jego utworów

Miejska Górka (pow. Rawicz)

- Spektakl teatralny „Decyzja należy do Ciebie”
- Spektakl teatralny „Ulica Świąteczna”

Nowy Tomyśl

- Spektakl Teatru Lalki, Aktora i Przedmiotu „BIS” w Poznaniu pt. „Szewczyk Dratewka” wg M. Kownackiej (Oddział dla Dzieci)
- Podsumowanie Plebiscytu Czytelników „Książka Roku 2002” i wystawy prac gimnazjalistów „Wydarzenia Roku 2002”
- „Na dłoni anioła” – wystawa malarstwa Barbary Wroniszewskiej-Wójcik

- „Piosenki pisane wierszem” – recital nauczycieli Państwowej Szkoły Muzycznej w Nowym Tomysłu Aleksandry Walczak i Wojciecha Winiarskiego połączony z wernisażem wystawy malarstwa Barbary Wroniszewskiej-Wójcik
- W ramach cyklu „Zimowa Akademia Słowa”:
 - Konkurs Krasomówczy dla dzieci „Bajdy na zimowe wieczory”
 - Sesja popularnonaukowa dla młodzieży szkół średnich z udziałem pracowników naukowych Instytutu Filologii Polskiej UAM nt. kultury współczesnego języka polskiego pt. „Odpowiednie dać rzeczy słowo”
- Warsztaty dziennikarskie dla młodzieży szkół średnich prowadzone przez dziennikarzy „Głosu Wielkopolskiego” Krzysztofa Szymoniaka i Stefana Drajewskiego
- Koncert zespołu muzycznego „Effatha” dla członków Klubu Seniora

Oborniki

- Wystawa „Mongolia – kraj Czyngis-chana”
- Wystawa prac uczniów szkół podstawowych powiatu obornickiego „Najsympatyczniejszy policjant – maskotka dla małych Wielkopolan”

Olszówka (pow. Koło)

- Wystawka: „Wstrzymał Słońce ruszył Ziemię” w 530 rocznicę urodzin Mikołaja Kopernika

Opalenica

- Spektakl Teatru Lalki, Aktora i Przedmiotu „BIS” w Poznaniu pt. „Szewczyk Dratewka” wg M. Kownackiej

Opatów (pow. Kępno)

- Mój ulubiony pisarz, moja ulubiona książka – pogadanka

Opatówek (pow. Kalisz)

- Spotkanie z Władysławem Kościelniakiem „Moje podróże z miesięcznikiem *National Geographic*”

Orchowo (pow. Sępólno)

- Przegląd dorobku twórczego Marii Rodziewiczówny – dyskusja

Osiek Mały (pow. Koło)

- Wystawki:
 - ~ „75 rocznica założenia Biblioteki Narodowej”
 - ~ „Karol Bunsch – autor powieści historycznych”
 - ~ „Joanna Chmielewska – współczesna pisarka polska” (Filia Dęby Szlacheckie)

- ~ „245 rocznica urodzin Juliana Ursyna Niemcewicza” (Filia Dęby Szlacheckie)

Ostrów Wlkp.

- „Walentynkowy wiersz miłosny” – konkurs
- „Fala i Obloki” – promocja poezji miłosnej

Perzów (pow. Kępno)

- Wystawa „Maria Rodziewiczówna jakiej nie znamy”

Piła

- Kawiarenka „Pod Sową” – promocja tomiku poetyckiego Bogusława Chmielea „Gdy morze cicho szumiało”
- „Przystanek Piła i okolice”:
 - ~ „Cudze chwalicie, swego nie znacie...” – spotkanie z dyrektorem Wydziału Promocji, Rozwoju, Kultury i Sportu Powiatu Piłskiego Adamem Radzińskim, połączone z prezentacją folderów o regionie piłskim
 - ~ „Staszic w humoreskach” – prelekcja Macieja Usurskiego, pracownika Muzeum Stanisława Staszica w Pile
- „Piła 1945” (w rocznicę powrotu miasta do Macierzy) – wystawa, wspomnienia pierwszych osadników uzupełnione fotodokumentacją z lamtych lat piłskiego fotografa Romana Zaranka
- 75 rocznica założenia Biblioteki Narodowej – wystawa (Filia Nr 7)

Pleszew

- Konkurs recytatorski poezji Czesława Miłosza dla szkół średnich ph. „Gdzie wschodzi słońce i kędy zapada”
- Wystawy:
 - ~ „Gołuchów i okolice – 740 rocznica Gołuchowa”
 - ~ „Mikołaj Kopernik – 530 rocznica urodzin”
 - ~ „175 rocznica urodzin Juliusza Verne”

Poniec (pow. Gostyń)

- Spotkanie z poetą Stanisławem Leonem Machowiakiem

Radawnica (pow. Złotów)

- Wystawy:
 - ~ „Najpiękniejsze bajki i baśnie świata” (Radawnica)
 - ~ „Miłość w literaturze” (Filia w Świętej)
 - ~ „Mikołaj Kopernik i jego nauka” (Filia w Świętej)
 - ~ „Polska – Unia Europejska” (Radawnica)
- Przedstawienie kukielkowe „Koziołki poznańskie”

Rawicz

- Konkurs plastyczny „Moje podróże po świecie Juliusza Verne”
- Zabawy plastyczne „Poznajemy się nawzajem”

Rychtal (pow. Kępno)

- Wystawa książkowa w związku z 530 rocznicą urodzin Mikołaja Kopernika

Słupca

- Rozstrzygnięcie konkursu plastycznego „Kolory zimy”, wystawa prac po-konkursowych

Szydłowo (pow. Piła)

- Tradycje i obyczaje polskiej wsi – II edycja „Pierzak”

Śmigiel (pow. Kościan)

- Maria Rodziewiczówna i jej twórczość (Filia Czacz)
- Kazimiera Iłakowiczówna jako poetka, prozaik, tłumacz oraz pisarka dla dzieci – 20 rocznica śmierci (Filia Czacz)
- 140 rocznica urodzin Marii Rodziewiczówny (Filia Nietązkowo)
- 25 rocznica śmierci Janusza Meissnera (Filia Nietązkowo)

Święciechowa (pow. Leszno)

- Spotkanie autorskie z Eugeniuszem Wachowiakiem

Tarnówka (pow. Złotów)

- „Unia bez tajemnic” – wystawa publikacji związanych z polityką Nowej Europy

Trzcianka

- „Niemcy – nasi unijni sąsiedzi” – cykl spotkań dla dzieci w wieku grupy „0”
- „Poezja Karola Wojtyły” – wystawa książek
- „...byłam jak posiew co wschodzi, gdzie padł...” – spotkanie poświęcone życiu i twórczości Kazimierzy Iłakowiczówny z okazji 20 rocznicy śmierci.
 - Film o życiu i twórczości poetki, spotkanie z autorem filmu p. Tadeuszem Żukowskim
 - Poezja Kazimierzy Iłakowiczówny w wykonaniu p. Elżbiety Panter-Mumot
 - Wystawa poświęcona życiu i twórczości poetki (książki, zdjęcia, biografia)
- „Dlaczego mnie szukasz” – program poetycki poświęcony twórczości Agnieszki Bartoł

Tuliszków (pow. Turek)

- Konkurs recytatorsko-plastyczny (eliminacje gminne)

Turek

- Konkurs czytelniczy „Unia Europejska bez tajemnic”

Wijewo (pow. Leszno)

- Inscenizacja utworów Juliana Tuwima
- Zajęcia plastyczne dla dzieci – malowanie witraży do utworów Juliana Tuwima
- Konkurs czytelniczy dla dzieci „Twórczość Juliana Tuwima”
- Wystawki książek:
 - ~ „535 rocznica śmierci Jana Gutenberga”
 - ~ „105 rocznica urodzin Karola Bunscha”

Władysławów (pow. Turek)

- Konkurs recytatorsko-plastyczny (eliminacje gminne)

Włoszakowice (pow. Leszno)

- Konkurs dla dzieci „Gry i zabawy literackie” (Filia w Bukówcu Górnym)

Wrząca Wielka (pow. Koło)

- Wystawka: „140 rocznica urodzin Marii Rodziewiczówny”

Zagórów (pow. Słupca)

- Gminny konkurs plastyczny „Co mi sprawia radość”
- Gminny konkurs recytatorski

Zduny (pow. Krotoszyn)

- Wystawa książek J. Verne, w związku ze 175 rocznicą urodzin pisarza
- „Nie dajmy się” – konkurs dotyczący uzależnień
- „140 rocznica urodzin Marii Rodziewiczówny” – wystawa książek
- Promocja książki J. Sobczaka „Duchy i zjawy wielkopolskie” – z udziałem autora

Złotów

- Spotkanie autorskie z ks. prof. Lechem Gończa-Bystrzyckim, autorem książki pt. „Parafia Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny w Złotowie”
- „Cudze chwalcie swego nie znacie” – wystawa XVII i XVIII ksiąg parafialnych
- Spotkanie w bibliotece członków założycieli Stowarzyszenia Przyjaznej Edukacji

Żelazków (pow. Kalisz)

- Wystawa książek Marii Rodziewiczówny z okazji 140 rocznicy urodzin
- Spotkanie z dziećmi – wspólne czytanie wierszy Kazimierzy Illakowiczówny z okazji 20 rocznicy śmierci (Filia w Russowie)

Z przyczyn niezależnych od obu stron w numerze 1/2003 Poradnika nie ukazały się informacje o imprezach kulturalnych zorganizowanych w MBP w Lesznie oraz w bibliotekach powiatu leszczyńskiego w miesiącach wrzesień – listopad 2002 r.

Informacje te z opóźnieniem zamieszczamy w numerze bieżącym:

Wrzesień

Krzemieniewo (pow. Leszno)

- Spotkania autorskie z Krzysztofem Petkiem (Krzemieniewo, Filia Pawłowice)

Leszno

Wystawy:

- „Leszczyńskie ślady pod Monte Cassino” (Galeria Za Regalami)
- Z cyklu „Prezentują się gminy powiatu leszczyńskiego” – „Wijewo” (Galeria Za Regalami)
- „Portret Wielkopolanina” – wystawa pokonkursowa zorganizowana przez WBPICAK w Poznaniu (Galeria Za Regalami)

Imprezy:

- Spotkanie z Bartoszem Szpurkiem z Leszna, autorem tomiku „Samotność”
- Spotkanie promocyjne czasopisma „Przyjaciel Ludu” 2002, z. 1, w którym znalazły się biogramy osób działających po 1920 r., w pierwszych latach niepodległości Leszna
- Spotkanie dla dzieci i młodzieży z Krzysztofem Petkiem, autorem książek z serii „Porachunki z przygodą” i „Operacja Hydra”
- Prezentacja Wydawnictwa Media Rodzina z Poznania z okazji jubileuszu X-lecia jego istnienia połączona ze spotkaniem z Marią Molicką z Leszna, autorką książek „Bajki terapeutyczne” i „Bajkoterapia” wydanych przez Wydawnictwo „Media Rodzina”

Rydzyń (pow. Leszno)

- Konkurs plastyczny dla dzieci „Postacie z ziemniaka”

Wijewo (pow. Leszno)

Wystawki książek:

- „60 rocznica śmierci Janusza Korczaka”
- „145 rocznica śmierci Karola Kurpińskiego”

Włoszakowice (pow. Leszno)

- Wystawki książek:
 - „145 rocznica śmierci Karola Kurpińskiego” (Włoszakowice, Filia Krzycko Wielkie)
 - „135 rocznica urodzin Marii Skłodowskiej-Curie” (Filia Bukówiec Gómy

Październik

Krzemieniewo (pow. Leszno)

- Spotkanie z prof. Eugeniuszem Grysem na temat profilaktyki raka piersi
- Podsumowanie internetowego konkursu wiedzy o gminie

Leszno

Wystawy:

- Z cyklu „Prezentują się gminy powiatu leszczyńskiego” – „Wijewo” (Galeria Za Regałami)
- Karol Szymanowski (1887-1937) – wystawa plakatów (Galeria Za Regałami)
- „Portret Wielkopolanina” – wystawa pokonkursowa zorganizowana przez WBPICAK w Poznaniu (Galeria Za Regałami)

Imprezy:

- „Urodziny Kubusia Puchatka” – z udziałem wiceprezydenta Zdzisława Adamczaka, Kawalera Orderu Uśmiechu – Franciszka Halca, redaktora „Panoramy Leszczyńskiej” – Romana Majewskiego i redaktora Radia „Elka” Arkadiusza Wojciechowskiego (Galeria „Lochy”)
- „Rodzinne Wieczory” z dorosłymi spotkał się Andrzej Waldman, z dziećmi Andrzej Żubrycki (Galeria „Lochy”)
- Z cyklu „Wokół Globusa” – „Moja podróż za ocean” – spotkanie z Jackiem Jaroszykiem (Galeria „Lochy”)
- Podsumowanie V Ogólnopolskiego Konkursu Literackiego im. Stanisława Grochowiaka (Galeria „Lochy”)
- Promocja tomiku poezji Elżbiety Kuśnierek „Tarot erotyczny” wydanego w wersji dwujęzycznej – spotkanie prowadził autor tłumaczenia na j. niemiecki Waldemar A. Zamlewski. Wystawa towarzysząca – fotografie Jacca i Michała Dudzińskich (Galeria „Lochy”)

Lipno (pow. Leszno)

- Wieczór poezji Haliny Poświatowskiej z okazji 35 rocznicy śmierci

Rydzyna (pow. Leszno)

- Konkurs rysunkowy „Dzień Nauczyciela”

- Konkurs plastyczny „Wykonywanie ramek do obrazków”

Święciechowa (pow. Leszno)

- Ogłoszenie wyników konkursu rysunkowego „Wspomnienia z wakacji”

Wijewo (pow. Leszno)

- Wystawki książek:
 - ~ „153 rocznica śmierci Fryderyka Chopina”
 - ~ „185 rocznica śmierci Tadeusza Kościuszki”

Włoszakowice (pow. Leszno)

- Wystawa prac plastycznych uczniów „Sprawne ręce”
- Wystawki książek
 - ~ „Światowy Dzień Opieki nad Zwierzętami” (Włoszakowice, Filia Krzycko Wielkie)
 - ~ „153 rocznica śmierci Fryderyka Chopina” (Włoszakowice, Filia Krzycko Wielkie)
 - ~ „120 rocznica urodzin Karola Szymanowskiego”

Listopad

Krzemieniewo (pow. Leszno)

- Spotkanie autorskie z Jerzym Cwalińskim (Filia Belęcín)

Leszno

Wystawy:

- Z cyklu „Prezentują się gminy powiatu leszczyńskiego” – „Rydzyzna” (Galeria Za Regałami)
- VANITAS – wystawa plakatów (Galeria Za Regałami)

Imprezy:

- XII Dzień Leszczyński XXV Międzynarodowego Listopada Poetyckiego, w jego ramach odbyły się:
 - ~ Lekcje poetyckie w szkołach Leszna
 - ~ Koncert poetycko-muzyczny w Zespole Szkół Ekonomicznych w Lesznie
- „Rodzinne Wieczory” – z dorosłymi spotkał się Eugeniusz Wachowiak, z dziećmi Helena Gordziej
- Warsztaty dziennikarskie – spotkanie z redaktorem „Głosu Wielkopolskiego” Stefanem Drajewskim

Lipno (pow. Leszno)

- Spotkanie autorskie z Alicją Patey-Grabowską
- Wystawa książek z okazji Międzynarodowego Listopada Poetyckiego

Rydzyna (pow. Leszno)

- Konkurs rysunkowy dla dzieci „Święto Zmarłych”

Święciechowa (pow. Leszno)

- Spotkanie autorskie ze Zbigniewem Gordziejem

Wijewo (pow. Leszno)

- Wystawka książek „95 rocznica śmierci Stanisława Wyspiańskiego”

Włoszakowice (pow. Leszno)

- Wystawki książek:
 - ~ „Odzyskanie niepodległości” (Włoszakowice. Filia Krzycko Wielkie)
 - ~ „Światowy Dzień Chorych na Cukrzycę”
 - ~ „80 rocznica urodzin Tadeusza Borowskiego”
 - ~ „15 rocznica śmierci Karola Bunscha” (Filia Bukówiec Górny)
 - ~ „100 rocznica urodzin Jana Marcina Szancera (Filia Bukówiec Górny)

Sprostowanie:

Otwarta w listopadzie 2002 r. wystawa grafiki Wołodymyra Czornobaja, ukraińskiego artysty, prezentowana była w Bibliotece Publicznej w Kozminku (pow. kaliski ziemski).

C. WOJEWÓDZKA BIBLIOTEKA PUBLICZNA I CENTRUM ANIMACJI KULTURY NA ŁAMACH PRASY

AGITACJA w bibliotekach: powiat / RD // G a z . P o z n . – 2003, nr 57, dod. Express Pozn. s. 6

Działalność WBPiCAK w Poznaniu i bibliotek województwa wielkopolskiego.

BIBLIOTEKA w Unii: Jastrowie / wk // T y g . P i l . – 2003, nr 16, s. 10

Konferencja metodyczna bibliotek powiatu złotowskiego „Zadania bibliotek publicznych w kształtowaniu świadomości europejskiej” z udziałem przedstawiciela WBPiCAK w Poznaniu, Domicylii Sierszchuły-Filipowskiej.

BIBLIOTEKI / MIDOL // G a z . W y b o r . – 2002, nr 291, dod. Poznań s. 7

Informacja o wystawie „Wielkopolska Press Photo” oraz wręczeniu nagród w konkursie „Zdjęcie roku” – zorganizowane przez WBPiCAK w Poznaniu.

DAR dla bibliotek: książki / MAZ // G a z . P o z n . – 2002, nr 18, s. 3

Przekazanie książek m.in. dla WBPiCAK w Poznaniu przez Roberta Gamble'a, właściciela wydawnictwa Media Rodzina.

[DOBRE bo polskie]. – Fot. // K r o n . W i e l k o p . – 2002, nr 4, s. 199

Certyfikat „Dobre bo polskie” Towarzystwa Im. Hipolita Cegielskiego dla WBPiCAK w Poznaniu.

DUCHOWNY na urządzie / Stefan Drajewski // G ł o s W i e l k o p . – 2003, nr 14, s. 12

Recenzja „Słownika biograficznego arcybiskupów gnieźnieńskich i prymasów Polski” wydanego przez Wydawnictwo WBP.

FOTOGRAFICZNA wystawa: Pobiedziska / (stasz) // P r z e m . n a S z l a k u P i a s t . – 2003, nr 8, s. 9

Wystawa „Wielkopolska od.do” zorganizowana w Ośrodku Kultury i Sportu w Pobiedziskach z prezentacją prac wypożyczonych z WBPiCAK w Poznaniu.

FOTOGRAFICZNY laur: Wielkopolska Press Photo / P. Kwieciński // G a z . P o z n . – 2002, nr 296, dod. Express s. 6

Rozstrzygnięcie konkursu fotograficznego ogłoszonego przez WBPiCAK w Poznaniu.

FOTOGRAFICZNY sukces: Trzemeszno / (kar) // P r z e m . n a S z l a k u P i a s t . – 2002, nr 51/52, s. 19

Konkurs fotograficzny „Wielkopolska Press Photo” zorganizowany przez WBPiCAK w Poznaniu.

FOTOGRAFIE „od.do” / mcc // G ł o s W i e l k o p . – 2003, nr 29, s. 15

Wystawa fotografii wypożyczona z WBPiCAK w Poznaniu prezentowana w Ośrodku Kultury i Sportu w Pobiedziskach.

FOTOGRAFUJ swój dom / JB // G a z . W y b o r . – 2003, nr 36, dod. Poznań s. 6

Ogłoszenie konkursu fotograficznego „Moja Wielkopolska” przez WBPiCAK w Poznaniu.

GDZIEŚ trzeba się wykrzyzczyć / JB // G a z . W y b o r . – 2003, nr 23, dod. Poznań s. 7

„Z dziejów chóralistyki w Wielkopolsce” – płyta wydana przez WBPiCAK w Poznaniu i Radio Merkury.

[14 GRUDNIA Wojewódzka...] // Tyg. Pozn. – 2002, nr 23, s. 24

Kolejne „Spotkanie z fotografią” zorganizowane przez WBPiCAK w Poznaniu przy współpracy z Galerią „pf”.

INTERNET dla bibliotek / paw // Głos Wielkop. – 2002, nr 292, s. 8

Program „Biblionet”. Dostęp do Internetu dla 100 bibliotek wielkopolskich ufundowała Telekomunikacja Polska.

„INTERPRETACJE 2002” / jw. // Głos Wielkop. (Wyd. A). – 2002, nr 293, s. 12

M.in. o Galerii Objazdowej Wielkopolskiej Fotografii zorganizowanej przez WBPiCAK w Poznaniu.

JEDYNY taki słownik / Krzysztof Szymoniak. – Fot. // Głos Wielkop. – 2002, nr 294, s. 4

Recenzja „Wielkopolskiego Słownika Krajoznawczego” współredagowanego przez Pawła Andersa (WBPiCAK w Poznaniu).

KALENDARZ imprez: książka / ELKA // Gaz. Pozn. – 2003, nr 44, s. 8

Informacja o ukazaniu się „Kalendarza imprez kulturalnych województwa wielkopolskiego na rok 2003” wydanego przez WBPiCAK w Poznaniu.

KOMPONOWANIE krajobrazu / Jerzy Utkin // Tyg. Nowy. – 2003, nr 2, s. IV

Warsztaty fotograficzne pt. „Krajobraz” zorganizowane m.in. przez WBPiCAK w Poznaniu.

KÓRNIK: książka, która zwycięża / SW // Gaz. Wyb. – 2003, nr 39, dod. Poznań s. 6

Konkurs „Najciekawsza książka o Poznaniu i Wielkopolsce z roku 2002” zorganizowany przez Bibliotekę Kórnicką PAN przy współudziale bibliotekarzy z WBPiCAK w Poznaniu.

KRAINA bez ruin: rozmowa z Pawłem Andersem, krajoznawcą wielkopolskim, współautorem książki „Wielkopolska. Słownik krajoznawczy” / rozm. przepr. Krzysztof Szymoniak // Głos Wielkop. – 2003, nr 6, dod. Turystyczny s. 1

Wywiad z pracownikiem WBPiCAK w Poznaniu.

KULTURA zauważona / Alicja Lepiarz // Monitor Wielkop. – 2002, nr 12, s. 23

M.in. wzmianka o działalności WBPiCAK w Poznaniu.

LAUR Janickiego / bran // Głos Wielkop. – 2003, nr 52, s. 4

XI Ogólnopolski Konkurs Wierszy o Laur Klemensa Janickiego zorganizowany przez Centrum Kultury „Zamek” i WBPICAK w Poznaniu.

LAURKA dla złego dyrektora / AGAT // Ziemi. Kalis. – 2003, nr 25, dod. Express w Kaliskiej s. 1

Pozytywna opinia WBPICAK w Poznaniu nt. pracy Artura Derewieckiego na stanowisku dyrektora Biblioteki Publicznej w Ostrowie Wlkp.

LAURY dla gnieźnieńskich fotografików: nagrody dla najlepszych / BG // Gaz. Pozn. – 2002, nr 294, dod. Express s. 4

Konkurs fotograficzny „Zdjęcie roku” ogłoszony przez WBPICAK w Poznaniu.

LAURY do zupy / Jolanta Brózda // Gaz. Wybór. – 2003, nr 53, dod. Poznań s. 2

Płyta CD „Tramwaj Mistrza. Poznańskie lata Feliksa Nowowiejskiego” wydana przez WBPICAK w Poznaniu.

LUBIŁ jeździć tramwajami, płyta o F. Nowowiejskim / MAZ // Gaz. Pozn. – 2003, nr 44, s. 8

Płyta CD „Tramwaj mistrza. Poznańskie lata Feliksa Nowowiejskiego” wydana przez WBPICAK w Poznaniu w ramach cyklu „Wydarzyło się w Wielkopolsce”.

MAGIA sceny i ekranu / ap // Głos Wielkop. – 2003, nr 28, s. 10

Impreza z cyklu „Poznań bez tajemnic” – „Magia sceny i ekranu – czyli w kinie i w teatrze”.

MIEJSCE Polski w Europie / K. Czarnecka-Mačkowiak // Ratusz Trzciański. – 2002, nr 11, s. 7

Quiz powiatowy dla uczniów szkół gimnazjalnych „Unia Europejska – Miejsce Polski w Europie” zorganizowany przez BPMiG Trzcianka – z udziałem instruktorów z WBPICAK w Poznaniu w jury.

MINUTA dla Kościckiego / MIDOL. MARGO // Gaz. Wybór. – 2002, nr 278, dod. Poznań s. 10

Rozstrzygnięcie festiwalu „Jedna minuta” zorganizowanego w ramach VI Międzynarodowego Festiwalu Filmowego „Off Cinema”, m.in. przez WBPICAK w Poznaniu.

NA wieniec z róż, przysłany w zimie: XI Ogólnopolski Konkurs Wierszy o Laur Klemensa Janickiego / bran // Głos Wielkop. – 2003, nr 51, s. 5

Konkurs zorganizowany przez Centrum Kultury „Zamek” i WBPICAK w Poznaniu.

NIEDZIELA bez cukru: Lisówki / RD // Gaz. Pozn. – 2003, nr 40, dod. Express Pozn. s. 6

M.in. o występie Zespołu Pieśni i Tańca „Cepelia”, działającego przy WBPICAK w Poznaniu, w Domu Pomocy Społecznej w Lisówkach.

O NAGRODĘ Turonia / hi // Głos Wielkop. – 2002, nr 292, s. 9

Przeгляд Zespołów Kolędniczych o „Nagrodę Turonia” w Pobiedziskach. Organizatorem m.in. WBPICAK w Poznaniu.

PORÓWNIANIA filmowe // Przem. na Szlaku Piast. – 2003, nr 10, s. 14

XV edycja Wielkopolskich Porównań Filmowych organizowana przez Centrum Kultury „Zamek”, WBPICAK w Poznaniu i Mosiński Ośrodek Kultury.

POZNAJ Poznań: wycieczka / Adam Skrzypczak // Gaz. Pozn. – 2003, nr 4, dod. Express Pozn. s. 6

Wycieczka „Magiczny świat świąt, czyli o choince, prezentach i zabawie” zorganizowana przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPICAK w Poznaniu.

POZNAŃ : bal z Cepelią / MIDOL // Gaz. Wybor. – 2003, nr 53, dod. Poznań s. 7

Występ Zespołu Folklorystycznego „Cepelia” działającego przy WBPICAK w Poznaniu.

[POZNAŃ bez tajemnic] // Głos Wielkop. – 2003, nr 44, s. 11

„Przez wieki do dzisiaj, czyli o 750-leciu lokacji Poznania” – impreza w cyklu „Poznań bez tajemnic”

POZNAŃ: fotografia w Wielkopolsce / MIDOL // Gaz. Wybor. – 2002, nr 290, dod. Poznań s. 12

Informacja o wystawie „Wielkopolska Press Photo” zorganizowanej przez WBPICAK w Poznaniu.

[PRESS Photo] // *Głos Wielkop.* – 2002, nr 285, dod. *Głos Poznaniaka* s. 1
Informacja o otwarciu wystawy pokonkursowej „Press Photo” w WBPiCAK w Poznaniu.

PROFESOR dla babci i dziadka / as, al. // *Głos Wielkop.* – 2003, nr 18, s. 12

Koncert Poznańskich Słowików połączony z przekazaniem książek Wydawnictwa Media Rodzina bibliotekom poznańskim [WBPiCAK w Poznaniu oraz Bibliotece Raczyńskich].

PYRY tygodnia // *Gaz. Wybor.* – 2003, nr 57, dod. *Poznań* s. 24

M.in. o wydaniu płyty CD „Tramwaj Mistrza. Poznańskie lata Feliksa Nowowiejskiego” przez WBPiCAK w Poznaniu.

RADA Kultury Północnej Wielkopolski / ps // *Tyg. Pil.* – 2002, nr 61, s. 11

M.in. wzmianka o WBPiCAK w Poznaniu sprawującej opiekę merytoryczną nad Radą.

SŁOWNIK arcybiskupów gnieźnieńskich i prymasów Polski / Michał Gryczyński // *Przew. Kat.* – 2003, nr 7, s. 22

Recenzja książki wydanej przez Wydawnictwo WBP.

SPOJRZENIA prozą / sdr // *Głos Wielkop.* – 2002, nr 289, s. 11

Rozstrzygnięcie konkursu literackiego zorganizowanego przez WBPiCAK w Poznaniu.

SPOTKANIA teatralne: Rogoźno / KORBI // *Gaz. Pozn.* 2003, nr 58, dod. *Express* s. 5

Spotkania Teatralne „Uczucia” Rogoźno 2003 organizowane przez Rogozińskie Centrum Kultury i WBPiCAK w Poznaniu.

STANĘLI przed obiektywem / amur // *Głos Wielkop.* – 2002, nr 292, s. 10

Laureaci konkursu „Press Photo” – wręczenie nagród w siedzibie WBPiCAK w Poznaniu.

ŚPIEWACZY rarytas / sdr // *Głos Wielkop.* – 2002, nr 297, s. 4

Płyta CD „Zgodnym chórem – dzieje chóralistyki w Wielkopolsce” wydana przez WBPiCAK w Poznaniu i Radio „Merkury”.

ŚWIATOWY Dzień Chorych / mb // Głos Wielkop. – 2003, nr 40, s. 10
Występ Zespołu Cepelia w Domu Opieki Społecznej w Lisówkach.

ŚWIĘTUJE w podróży / DER // Głos Wielkop. – 2002, nr 278, dod. Mocne Strony s. 10

Działalność Jana Janusza Tycnera, prezesa poznańskiego Towarzystwa Kultury Teatralnej, pracownika WBPICAK w Poznaniu.

TAJEMNICE dyplomacji / ap // Głos Wielkop. – 2003, nr 23, s. 14
Spotkanie w cyklu „Poznań bez tajemnic”.

TO, co ważne / SW // Gaz. Wybor. – 2003, nr 3, s. 6
Prezentacja nowego (4/2002) tomu „Kroniki Wielkopolski”.

W 4 oczy: z Janem Januszem Tycnerem, prezesem Towarzystwa Kultury Teatralnej w Poznaniu / rozm. przepr. Milena Kochanowska // Gaz. Pozn. – 2002, nr 286, s. 2

Wywiad z pracownikiem WBPICAK w Poznaniu o „Proscenium”, z okazji trzydziestolecia założenia.

[W MIEJSKIEJ bibliotece...] // Pan. Leszcz. – 2003, nr 5, s. 2

Informacja o wystawie „Obiekty sakralne Wielkopolski” wypożyczonej z WBPICAK w Poznaniu, prezentowanej w bibliotece publicznej w Kościanie.

WSCHÓD coraz dalszy / MSZ // Głos Wielkop. – 2003, nr 56, dod. Mocne Strony s. 9

Podróże i działalność Zespołu Folklorystycznego „Cepelia” działającego przy WBPICAK w Poznaniu.

W ŚLADY Czernika: Ostrzeszów: konkurs poetycki pod patronatem naszej gazety / BOK // Ziemia Kalisz. – 2003, nr 32, dod. Magazyn s. 10

Kolejna edycja Ogólnopolskiego Konkursu Poetyckiego im. St. Czernika zorganizowanego przez bibliotekę w Ostrzeszowie m.in. przy współudziale WBPICAK w Poznaniu.

WIELKOPOLSKA w obiektywie / mary // Głos Wielkop. – 2003, nr 35, s. 12

Konkurs fotograficzny „Moja Wielkopolska” ogłoszony przez WBPICAK w Poznaniu.

„WSPOMNIJ mnie” we dworze / BM // Głos Wielkop. – 2003, nr 56, dod. Mocne Strony s. 8

Spotkanie „Podkoziołek we dworze” zorganizowane w Koszutach przez Regionalną Pracownię Krajoznawczą WBPiCAK w Poznaniu w ramach cyklu „Wielkopolska o czterech porach roku”.

WSZYSTKO to ludzie...: Jan Janusz Tycner, prezes Towarzystwa Kultury Teatralnej, Szkolnych Klubów Proscenium // Gaz. Pozn. – 2002, nr 296, dod. Magazyn Tyg. s. XX

Wypowiedź pracownika WBPiCAK w Poznaniu.

WYBIERAJĄ najlepsze książki: bibliotekarze / MAZ // Gaz. Pozn. – 2003, nr 7, s. 5

M.in. o udziale pracowników WBPiCAK w Poznaniu w pracach konkursu na najciekawszą książkę o Poznaniu i Wielkopolsce.

WYCIECZKA w cyklu... // Gaz. Wybor. – 2003, nr 3, s. 6

W cyklu „Poznań bez tajemnic” – Magiczny świat świąt, czyli o choince, prezentach, bazarze”.

[WYDAWNICTWU Media Rodzina] // Gaz. Wybor. – 2003, nr 21, dod. Poznań s. 24

Przekazanie książek Wydawnictwa Media Rodzina WBPiCAK w Poznaniu i Bibliotece Raczynskich.

ŻURAWINY dla Stefana Stuligrosza: Kaziuk 2003 / ELKA // Gaz. Pozn. – 2003, nr 49, dod. Express Pozn. s. 6

M.in. o występie Zespołu „Cepelia” działającego przy WBPiCAK w Poznaniu.

[ŻYCZENIA świąteczne] // Głos Wielkop. – 2002, nr 295, s. 19

Życzenia świąteczne od Zespołu Folklorystycznego „Cepelia” i WBPiCAK w Poznaniu.

V. KRONIKA

A. Polskie nagrody i wyróżnienia

- **Nagrodę Paszport „Polityki”** w dziedzinie literatury za 2002 rok otrzymała *Dorota Masłowska* za powieść „Wojna polsko-ruska pod flagą biało-czerwoną”
- **Nagrodę Wielką Fundacji Kultury** za 2002 rok otrzymała *Julia Hartwig*.
- **Nagrodę Marszałka Województwa Wielkopolskiego** w 2003 roku za osiągnięcia w dziedzinie twórczości artystycznej, upowszechniania i ochrony dóbr kultury otrzymali m.in.: *Zdzisława Sroka* – bibliotekarka z Gołęczewa, *Jan Japas* – animator kultury i publicysta z Piły, *Gminna Biblioteka Publiczna w Kaźmierzu*.
- **Medal Młodej Sztuki** w 2003 roku w dziedzinie literatury otrzymał *Dariusz Sośnicki* za estetyczną niezależność i poetycki kunszt.
- **Nagrodę PEN-Clubu (Polskiego)** w 2002 przyznano *Tadeuszowi Konwickiemu*.

B. Międzynarodowe nagrody i wyróżnienia

- **Premio Grinzane Cavour – 2002, włoską nagrodę literacką** przyznano w kategorii międzynarodowej *Ryszardowi Kapuścińskiemu*.

C. Zmarli

- **Jan Józef Szczepański** (20.02.2003), prozaik, reportażysta, scenarzysta, tłumacz.